

Január 1-jétől 290 800 forint a minimálbér, 348 800 forint a garantált bérminimum

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 394/2024. (XII. 12.) Korm. rendeletet a Kormány a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 153. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján alkotta meg. A rendelet 3. § (1) bekezdése szerint 2025. január 1-jén lépett hatályba, és a 3. § (2) bekezdése alapján első alkalommal a 2025. január hónapra járó munkabérek megállapításánál kell alkalmazni. Hatálya az 1. § (1) bekezdése szerint minden munkáltatóra és munkavállalóra kiterjed, az 1. § (2) bekezdése értelmében a költségvetési szervekre és az ott foglalkoztatottakra is. A 4. § szerint a rendelet az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről szóló (EU) 2022/2041 irányelvnek való megfelelést szolgálja. A korábbi összegeket az 508/2023. (XI. 20.) Korm. rendelet állapította meg.

A szabályozás lényege

A 2. § (1) bekezdése szerint a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló minimálbére 2025. január 1-jétől havibér esetén 290 800 forint, hetibér esetén 66 860 forint, napibér esetén 13 380 forint, órabér esetén 1672 forint. A 2. § (2) bekezdése alapján a legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben a garantált bérminimum havibérnél 348 800 forint, hetibérnél 80 190 forint, napibérnél 16 040 forint, órabérnél 2005 forint. A 2023. december 1-jétől alkalmazott 266 800, illetve 326 000 forinthez képest ez mintegy 9, illetve 7 százalékos emelés. Teljesítménybérezésnél a 2. § (3) bekezdése szerint a százszázalékos teljesítmény és a teljes munkaidő teljesítése esetén a havi munkabér legalább 290 800, illetve 348 800 forint. A 2. § (4) bekezdése szerint az órabértételt a napi 8 óránál hosszabb teljes munkaidőnél arányosan csökkentve, rövidebbnél arányosan növelve kell figyelembe venni; részmunkaidőnél a havi, heti és napi bértételek a 2. § (5) bekezdése szerint arányosan csökkennek.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az emelés közvetlenül minden olyan munkáltatót érint, amely minimálbéren vagy garantált bérminimumon, illetve e szintekhez közeli bérrel foglalkoztat. Ez különösen a kereskedelem, a vendéglátás, az élelmiszeripar, a feldolgozóipar, a biztonsági és takarítási szolgáltatásokban jelent jelentős bérköltség-növekedést. Az emelés a munkáltatói közterhek összegét is növeli, és a bértábla magasabb szintjein is bérfeszültséget okozhat, ha a munkáltató a bérkülönbségeket meg kívánja tartani. Mivel több adó- és járulékszabály a minimálbérhez kapcsolódik, a változás a bérszámfejtés egyéb paramétereire is kihat.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak felül kell vizsgálniuk valamennyi munkavállaló alaphatárát, és ahol az nem éri el az új minimálbért vagy – középfokú végzettséget igénylő munkakörben – a garantált bérminimumot, azt a 2025. januári munkabértől emelni kell. Az órabéres, a részmunkaidős és a teljesítménybéres munkavállalóknál az arányosítási szabályokat is alkalmazni kell. Indokolt a munkaszerződések és a bérmegállapítások módosítását írásban rögzíteni, a bérszámfejtő rendszert az új tételekkel paraméterezni, valamint a 2025. évi bérköltség-tervet és az ár kalkulációkat az emelés hatásával aktualizálni. Az első alkalmazás a januári bérek február eleji kifizetésénél válik esedékessé.

Januártól 290 800 forint a minimálbér

2025. január 1-jétől a minimálbér havi 290 800 forintra, a garantált bérminimum 348 800 forintra emelkedett. Az új összegeket már a januári munkabéreknel alkalmazni kell, minden munkáltatónál.

A kormányrendelet szerint a teljes munkaidőben dolgozók legkisebb alapbére hetibérenél 66 860, napibérenél 13 380, órabérenél 1672 forint. A legalább középfokú végzettséget vagy szakképzettséget igénylő munkakörökben a garantált bérminimum hetente 80 190, naponta 16 040, óránként 2005 forint. Az emelés a minimálbérenél mintegy 9, a garantált bérminimumnál mintegy 7 százalékos. A szabály minden munkáltatóra kiterjed, a versenyszféra mellett a költségvetési szervekre is.

Részmunkaidőnél a havi, heti és napi összegek a munkaidővel arányosan csökkennek, teljesítménybérenél pedig a teljes teljesítményhez tartozó havi keresetnek el kell érnie az új minimumot. A változás a minimálbérhez kötött adó- és járuléktételeket is érinti, így a bérköltség a bruttó béremelésnél nagyobb mértékben nőhet, és a magasabb bérsávokban is bérkorrekcióra lehet szükség.

A cégeknek érdemes azonnal áttekinteniük a bérállományt, módosítaniuk a munkaszerződéseket és a bérszámfejtő rendszert, és újratervezniük a 2025. évi bérköltséget. Az új szabályt a januári bérek kifizetésekor már alkalmazni kell.

Minimálbérhez kötött adó-, járulék- és ellátási értékhatárok 2025. január 1-jétől

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A 394/2024. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. §-a 2025. január 1-jétől a havi minimálbért 290 800 forintban, a garantált bérminimumot 348 800 forintban állapította meg. Az összegváltozás külön módosítás nélkül több törvényi értékhatárt is megváltoztat, mert ezek a minimálbérhez vannak kötve. Érintett a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.), a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról szóló 2019. évi CXXII. törvény (Tbj.), a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (Szocho tv.) és a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.). Az Szja tv. 3. § 84. pontja szerint az éves minimálbér az év első napján érvényes összeg tizenkétszerese, a Tbj. 4. § 14. pontja pedig a tárgyhónap első napján érvényes összeget veszi alapul.

A szabályozás lényege

A Tbj. 6. § (1) bekezdés f) pontja szerint a megbízási jogviszonyban személyesen munkát végző akkor biztosított, ha tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér 30 százalékát, ez 2025-ben havi 87 240 forint. A Tbj. 39. § (1) és 40. § (3) bekezdése alapján a társas és az egyéni vállalkozó járulékalapja havonta legalább a minimálbér, a garantált bérminimum, ha a főtevékenység legalább középfokú végzettséget igényel (4. § 14.2. pont). A Szocho tv. 8. § (1) és (3) bekezdése szerint a tagra, illetve az egyéni vállalkozóra a szociális hozzájárulási adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka, havi 327 150 forint. Az Szja tv. 70. § (9) bekezdés a) pontja szerint csekély értékű ajándék a 29 080 forintot meg nem haladó juttatás, az 1. számú melléklet 8.28. pontja szerint a sport- és kulturális belépők juttatási körönként évente 290 800 forintig adómentesek. Az átalányadózás bevételi határa az 52. § (1) bekezdése szerint 34 896 000 forint, kizárólag kiskereskedelmi tevékenységnél 174 480 000 forint, az adómentes rész (1. számú melléklet 4.48. pont) 1 744 800 forint. Az Ebtv. 48. §-a szerint a táppénz napi összege legfeljebb 19 386,67 forint, a gyermekgondozási díj a 42/D. § (1) bekezdése szerint havonta legfeljebb 407 120 forint.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás minden munkáltatót, megbízóként szerződő vállalkozást, társas vállalkozást és egyéni vállalkozót érint. A járulék- és szochominimumok emelkedése a vállalkozói jogviszonyban dolgozó tagok és az egyéni vállalkozók havi közterheit növeli, függetlenül tényleges jövedelmüktől. Az adómentes és kedvezményes juttatási határok emelkedése ugyanakkor a juttatáspolitikában bővebb mozgásteret ad, az átalányadózók pedig magasabb bevételi határig maradhatnak ebben az adózási módban.

Teendők és határidők

A bérszámfejtő és könyvelő rendszerekben 2025. január 1-jétől át kell állítani a minimálbérhez kötött paramétereket, így a megbízási jogviszonyok biztosítási küszöbét, a vállalkozói járulék- és adóalap-minimumokat, valamint az ellátások felső határait. A januári közterheket a februári bevallásokban már az új minimumok szerint kell megállapítani. Az átalányadózó egyéni vállalkozóknak év közben is figyelniük kell a bevételi határt, mert annak túllépésekor az adózási módot nem alkalmazhatják tovább. A juttatási szabályzatokban érdemes az ajándékozási és belépőjegy-értékhatárokat frissíteni.

A minimálbérrel együtt emelkedtek az adó- és járulékhatárok

A január 1-jei minimálbér-emelés külön törvénymódosítás nélkül, automatikusan megváltoztatta a hozzá kötött adó-, járulék- és ellátási szabályokat. A vállalkozók minimális közterhei nőttek, az adómentes juttatások határai pedig emelkedtek.

A megbízási jogviszony 2025-ben havi 87 240 forint jövedelemtől keletkeztet biztosítást. Az egyéni és a társas vállalkozók járulékalapja havonta legalább 290 800 forint, illetve középfokú végzettséget igénylő főtevékenységnél 348 800 forint. A szociális hozzájárulási adó alapja legalább 327 150 forint.

Kedvezőbbek a juttatási szabályok: a csekély értékű ajándék 29 080 forintig, a sport- és kulturális belépők körönként évi 290 800 forintig adhatók kedvezményesen, illetve adómentesen. Az átalányadózás bevételi határa 34 896 000 forint, kiskereskedőknél 174 480 000 forint. A táppénz napi felső határa 19 386,67 forint, a gyed havi plafonja 407 120 forint lett.

A könyvelő- és bérszámfejtő programokat még a januári bérek elszámolása előtt frissíteni kell, mert a januári közterheket már az új minimumok szerint kell bevallani. Az átalányadózóknak év közben is figyelniük kell a bevételi határt, a juttatási szabályzatokat pedig érdemes az új értékhatárokhoz igazítani.

18 millió forintra emelkedett az áfa alanyi adómentességének értékhatára

2025. január 28.

Jogforrás és hatály

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzetre figyelemmel alkotta meg az alanyi adómentesség választhatóságára jogosító értékhatár emeléséről szóló 5/2025. (I. 25.) Korm. rendeletet. A rendelet 5. §-a szerint a kihirdetését követő napon, 2025. január 26-án lépett hatályba. Az 1. § úgy rendelkezik, hogy az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényt (Áfa tv.) 2025. január 1. napjától a rendeletben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni, így az új értékhatár visszamenőleg, az egész 2025. naptári évre irányadó.

A szabályozás lényege

A 2. § szerint az Áfa tv. 188. § (2) bekezdésétől eltérően az alanyi adómentesség választására jogosító felső értékhatár a 12 000 000 forint helyett 18 000 000 forintnak megfelelő pénzösszeg. A 3. § (1) bekezdése alapján az adóalany – az Áfa tv. egyéb feltételeinek fennállása esetén – a 2025. naptári évre akkor választhatja az alanyi adómentességet, ha az Áfa tv. 2. § a) pontja szerinti összes termékértékesítése és szolgáltatásnyújtása fejében megtérített vagy megtérítendő, forintban kifejezett és éves szinten göngyölített ellenérték sem a 2024. naptári évben ténylegesen, sem a 2025. naptári évben észszerűen várhatóan, illetve ténylegesen nem haladja meg a 18 000 000 forintot. A 3. § (2) bekezdése szerint e feltételek mellett az adómentesség akkor is választható, ha az Áfa tv. 191. § (3) bekezdésében rögzített várakozási idő – amely szerint az értékhatár túllépése miatt megszűnt mentesség a megszűnés évét követő második naptári év végéig nem választható újra – még nem telt el. A 4. § szerint a 2025. évre szóló, az Áfa tv. 192. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat 2025. február 28-ig tehető meg.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet elsősorban azokat a mikrovállalkozásokat, egyéni vállalkozókat és magánszemély adóalanyokat érinti, amelyek éves árbevétele 12 és 18 millió forint között van, valamint azokat, amelyek 2024-ben a korábbi határ túllépése miatt kerültek ki az alanyi mentességből. Számukra a választás megszünteti az áfa felszámításának és bevallásának kötelezettségét, ami főként magánszemély vevőkkel szemben javítja az árversenyképességet. Az alanyi adómentes adóalany ugyanakkor nem jogosult az előzetesen felszámított adó levonására, ezért beruházás előtt álló vagy üzleti partnereknek értékesítő vállalkozásnál a választás kedvezőtlen is lehet.

Teendők és határidők

Az érintett vállalkozásoknak össze kell vetniük 2024. évi tényleges és 2025. évi várható árbevételüket a 18 millió forintos határral, és mérlegelniük kell az adólevonási jog elvesztésének hatását. A választásról szóló nyilatkozatot az állami adó- és vámhatósághoz 2025. február 28-ig kell benyújtani. A választás esetén a számlázási és nyugtázási gyakorlatot, a szerződéses árakat és az ügyfélkommunikációt is az alanyi mentességhez kell igazítani, év közben pedig folyamatosan figyelni kell, hogy a göngyölített bevétel ne lépje túl az értékhatárt.

Évi 18 millió forintig választható az áfamentesség

A kormány 12 millióról 18 millió forintra emelte az alanyi áfamentesség értékhatárát. Az új határ 2025. január 1-jétől érvényes, a választásról február 28-ig lehet nyilatkozni.

A január 25-én kihirdetett veszélyhelyzeti rendelet szerint az a vállalkozás választhatja 2025-re az alanyi adómentességet, amelynek bevétele sem 2024-ben ténylegesen, sem 2025-ben várhatóan nem haladja meg a 18 millió forintot. Ez azokra is vonatkozik, akik a régi határ túllépése miatt kerültek ki a mentességből, és rájuk egyébként még várakozási idő vonatkozna.

A mentesség előnye, hogy nem kell áfát felszámítani és bevallani, ami a lakossági vevőknek értékesítők számára versenyelőnyt jelent. Hátránya, hogy a beszerzéseket terhelő áfa nem vonható le, ezért nagyobb beruházás vagy főként áfalevonásra jogosult céges ügyfélkör esetén érdemes előre kalkulálni.

Aki élni kíván a lehetőséggel, 2025. február 28-ig nyilatkozzon az adóhatóságnál, és igazítsa számlázását, árait az új helyzethez. Év közben is figyelni kell a göngyöltett bevételt, mert az értékhatár túllépésével a mentesség megszűnik, és ettől kezdve ismét áfát kell felszámítani.

Elindult az uniós SME-rendszer: alanyi áfamentesség más tagállamban is

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2020/285 tanácsi irányelvet az egyes adótörvények módosításáról szóló 2023. évi LXXXIII. törvény ültette át. E törvény 195. § d) pontja felsorolja az irányelvnek való megfelelést szolgáló rendelkezéseket, a 194. § (9) bekezdése szerint ezek – köztük a 44–53. § – 2025. január 1-jén léptek hatályba. Ezzel az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) XIII. fejezete új alcímekkel egészült ki: a 195/A–195/F. § a belföldi székhelyű adóalany más tagállamban választott adómentességét, a 195/G. § és a következő szakaszok a más tagállamban letelepedett adóalany belföldi alanyi adómentességét szabályozzák. Az átmeneti szabályokat az Áfa tv. 365. §-a tartalmazza.

A szabályozás lényege

A 195/A. § (1) bekezdése szerint a belföldi székhelyű, ennek hiányában belföldi lakóhelyű adóalany adómentességet választhat a Közösség azon másik tagállamában, amely a Héa-irányelv 284. cikkének megfelelő mentességet biztosít. A (3) bekezdés szerint ez akkor választható, ha göngyöltett uniós árbevétele sem a tárgyévet megelőző, sem a tárgyévben ténylegesen nem haladja meg a 100 000 eurót, és az érintett tagállami árbevétel sem lépi túl az ott alkalmazott értékhatárt. A (4) bekezdés szerint az adóalany előzetesen nyilatkozik az adóhatóságnak, amely a feltételek fennállása esetén – legkésőbb a beérkezéstől számított harmincötödik munkanapig – „EX” utótagú egyedi azonosítószámot ad. A 195/B. § (1) és (3) bekezdése alapján az adóalany minden naptári negyedévről, a negyedévet követő hónap utolsó napjáig tagállamonkénti árbevételi adatot szolgáltat, a (4) bekezdés szerint pedig 15 munkanapon belül jeleznie kell, ha uniós árbevétele meghaladja a 100 000 eurót. A 195/C. § (1) bekezdése szerint az összegeket euróban kell megadni. Ilyen túllépés esetén az adóhatóság a 195/E. § alapján érvényteleníti az azonosítószámot. Fordított irányban a 195/G. § (3) bekezdése a más tagállami adóalany belföldi alanyi mentességét is a 100 000 eurós uniós árbevételi határhoz köti.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az új rendszer azokat a magyar kisvállalkozásokat érinti, amelyek más tagállamban is értékesítenek vagy szolgáltatnak, és ott egyébként adóalanyként regisztrálni és áfát fizetni kellene. A célország mentességének igénybevételével az ottani áfaregisztráció és bevallás elkerülhető, ami adminisztrációs és tanácsadói költséget takarít meg, és a fogyasztói piacokon árelőnyt adhat. Ennek ára a negyedéves adatszolgáltatás és a 100 000 eurós uniós árbevétel folyamatos figyelése.

Teendők és határidők

A határon átnyúlóan értékesítő kisvállalkozásnak fel kell mérnie uniós és tagállamonkénti árbevételét, valamint az érintett tagállamok mentességi értékhatárait. A választás előtt a magyar adóhatóságnál előzetes nyilatkozatot kell tenni, és a mentesség csak az egyedi azonosítószám birtokában alkalmazható. A választást követően minden negyedévről a következő hónap utolsó napjáig adatot kell szolgáltatni, az első negyedévről 2025. április 30-ig. A 100 000 eurós uniós határ túllépését 15 munkanapon belül jelezni kell. A belföldön mentességet alkalmazó más tagállami adóalanyokra az Áfa tv. 365. §-ának átmeneti szabályai irányadók.

Más uniós tagállamban is választható az alanyi áfamentesség

2025. január 1-jétől a magyar kisvállalkozások más tagállamban is igénybe vehetik az ottani alanyi adómentességet, ha uniós éves árbevételük nem haladja meg a 100 000 eurót.

Az uniós irányelvet átültető új szabály szerint a mentességet előzetesen a magyar adóhatóságnál kell kérni. Az adóhatóság a feltételek fennállása esetén „EX” végződésű egyedi azonosítószámot ad, és ettől kezdve a vállalkozás a kiválasztott tagállamban áfa felszámítása nélkül értékesíthet, ha az ottani nemzeti értékhatárt sem lépi túl.

Cserébe negyedévente adatot kell szolgáltatni a belföldi és a tagállamonkénti árbevételről, a negyedévet követő hónap végéig. Ha az uniós árbevétel meghaladja a 100 000 eurót, azt 15 munkanapon belül jelezni kell, és az azonosítószámot az adóhatóság érvényteleníti.

A rendszer azoknak a kisvállalkozásoknak lehet vonzó, amelyek külföldi magánszemélyeknek értékesítenek, és el szeretnék kerülni a külföldi áfaregisztrációt. Mielőtt a vállalkozás a lehetőséggel élne, érdemes áttekintenie, mely tagállamokban milyen nemzeti értékhatár érvényes, mekkora a várható külföldi árbevétele, és elegendő-e a meglévő nyilvántartása a negyedéves adatszolgáltatás pontos, határidőben történő teljesítéséhez.

Új béren kívüli juttatás: lakhatási támogatás 35 év alatti munkavállalóknak

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 2025. január 1-jétől hatályos 71. § (1b) bekezdése a béren kívüli juttatások körét a lakhatási támogatással bővítette, a keretösszeget a 70. § (8b) bekezdése határozza meg. A részletes feltételeket a munkavállalónak adható lakhatási támogatásról szóló 403/2024. (XII. 18.) Korm. rendelet állapítja meg, amelyet a Kormány az Szja tv. 80. § f) pontjában kapott felhatalmazás alapján alkotott meg, és amely 5. §-a szerint 2025. január 1-jén lépett hatályba. A juttatás közterheit a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (Szocho tv.) 1. § (4) bekezdése és 2. § (1) bekezdése rendezi.

A szabályozás lényege

Az Szja tv. 71. § (1b) bekezdése szerint béren kívüli juttatás a munkáltató által a 35. életévét be nem töltött munkavállalónak lakás bérleti díjának megfizetéséhez vagy lakáscélú hitel törlesztéséhez adott támogatás lakáscélú keretösszeget meg nem haladó része. A 70. § (8b) bekezdése alapján a keretösszeg egész éves munkaviszonynál évi 1 800 000 forint, év közbeni munkaviszonynál időarányos, a 35. életév betöltésének évében pedig annyiszor egytizenketted része, ahány hónapban a munkavállaló még 35 év alatti. A keretet meghaladó rész a 70. § (7) bekezdés c) pontja szerint egyes meghatározott juttatásnak minősül. A béren kívüli juttatás után az Szja tv. 8. § (1) bekezdése szerinti 15 százalékos adó és a Szocho tv. 2. § (1) bekezdése szerinti 13 százalékos szociális hozzájárulási adó a kifizetőt terheli; egyes meghatározott juttatásnál az adóalap a juttatás 1,18-szorosa (Szja tv. 69. § (2) bek. b) pont). A 403/2024. Korm. rendelet 1. § 4. pontja szerint lakhatási cél a munkavállaló tulajdonában álló, tulajdonába kerülő vagy épülő magyarországi lakóingatlanra pénzügyi intézménytől felvett lakáscélú hitel törlesztése, illetve a magyarországi lakhatást szolgáló, írásba foglalt lakásbérleti szerződés alapján fizetett lakbér. A 3. § szerint a munkavállaló a szerződést és a számlaszámot a munkáltató rendelkezésére bocsátja, a változásokat 5 munkanapon belül igazolja. A 4. § szerint a juttatás kizárólag átutalással vagy felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízással fizethető.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A lehetőség minden munkáltató számára nyitva áll, és különösen a fiatal munkavállalókat foglalkoztató, munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban lehet hatékony toborzási és megtartási eszköz. A juttatás a béren kívüli juttatásokra vonatkozó közteherrel a munkabéernél kedvezőbb költséggel biztosít nettó jövedelmet. A munkáltatónak ugyanakkor életkor-, keret- és dokumentációkövetési többletfeladata keletkezik, és a jogosulti kör életkorhoz kötöttsége miatt az egyenlő bánásmódra is figyelemmel kell kialakítania a juttatási szabályokat.

Teendők és határidők

A juttatást bevezetni kívánó munkáltatóknak célszerű a cafeteria-szabályzatot kiegészíteniük az igénylés rendjével, a jogosultsági feltételekkel és a szükséges igazolásokkal. A munkavállaló a juttatást a lakhatási cél megjelölésével kérheti, ehhez be kell mutatnia a hatályos bérleti vagy hitelszerződést. A kifizetést kizárólag átutalással vagy beszedési megbízással lehet teljesíteni, készpénzben vagy utalványként nem. A bérszámfejtésben nyomon kell követni a munkavállaló életkorát és az időarányos keretet, mert a túllépő rész magasabb közteherrel adózik.

Évi 1,8 millió forint lakhatási támogatás adható a fiataloknak

2025. január 1-jétől a munkáltatók béren kívüli juttatásként évi legfeljebb 1,8 millió forint lakhatási támogatást adhatnak 35 év alatti munkavállalóknak lakbérre vagy lakáshitel-törlesztésre, kedvező közteher mellett.

A támogatás a magyarországi lakás írásbeli bérleti szerződés szerinti lakbérére, illetve a munkavállaló tulajdonában álló, megszerzendő vagy épülő lakás pénzintézettől felvett hitelének törlesztésére fordítható. A munkavállalónak meg kell mutatnia a szerződést, közölnie kell a számlaszámot, és a változásokat öt munkanapon belül jeleznie kell. A pénz csak átutalással vagy beszedési megbízással adható.

A juttatás a béren kívüli juttatások kedvezményes közterhével adózik, így ugyanakkora nettó összeg kisebb költséggel biztosítható, mint bérként. A keret év közbeni belépésnél időarányos, és a 35. születésnap évében a még 35 év alatt töltött hónapokra csökken; a túllépő rész drágábban adózik.

A bevezetéshez érdemes a cafeteria-szabályzatot kiegészíteni az igénylés menetével, a szükséges iratokkal és a jogosultsági feltételekkel. A bérszámfejtésben folyamatosan figyelni kell a munkavállaló életkorát és az időarányos keretet, hogy a juttatás ne lépje túl a kedvezményes határt.

SZÉP-kártya 2025: új Aktív Magyarok alszámla és lakásfelújítási felhasználás

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 2025. január 1-jétől hatályos szövege két ponton bővítette a Széchenyi Pihenő Kártyára (SZÉP-kártya) adható béren kívüli juttatást: a 71. § (1) bekezdés d) pontja a 2025. évben a lakásfelújításra való felhasználást, a 71. § (1a) bekezdése az új Aktív Magyarok alszámlát vezette be, amelynek keretösszegét a 70. § (8a) bekezdése állapítja meg. A végrehajtási szabályokat a Széchenyi Pihenő Kártya kibocsátásának és felhasználásának szabályairól szóló 76/2018. (IV. 20.) Korm. rendelet tartalmazza. Ennek 5. § (1a) bekezdését a 390/2024. (XII. 11.) Korm. rendelet 1. §-a, a 3. § (2a) és az 5. § (1b) bekezdését a 449/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. és 3. §-a iktatta be.

A szabályozás lényege

Az Szja tv. 71. § (1a) bekezdése szerint béren kívüli juttatásnak minősül a munkáltató által az Aktív Magyarok alszámlára utalt, az aktív életmód elősegítésére felhasználható támogatás az Aktív Magyarok keretösszegig, amely a 70. § (8a) bekezdése alapján egész éves munkaviszonynál évi 120 000 forint, év közbeni munkaviszonynál időarányos. A 76/2018. Korm. rendelet 3. § (2a) bekezdése szerint a munkáltató az alszámlára naptári félévenként legfeljebb 60 000 forintot utalhat, és az esedékes félévi juttatás feltétele, hogy a munkavállaló nyilatkozzon: az előző félévben utalt összeg 80 százalékát már elköltötte. A 3. § (2) bekezdése szerint az alszámla és a többi alszámla között nincs átjárás, a 4. § (2) bekezdése alapján a társkártyás hozzátartozó az alszámlát nem használhatja. Az 5. § (1b) bekezdése szerint az alszámla terhére többek között sífelvonó, sporteszköz-kölcsönzés, sportképzés, sportlétesítmény, sportegyesületi és testedzési szolgáltatás vehető igénybe. Az 5. § (1a) bekezdése alapján lakásfelújítási felhasználásnak minősül a vasáru-, építőanyag-, festék- és üveg-kiskereskedelem (TEÁOR'25 47.52.), a bútor- és világítástechnikai eszköz-, valamint a fal- és padlóburkolat-kiskereskedelem, továbbá – meghatározott kivételekkel – az iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem (47.12.). A lakásfelújításra szánt juttatás az Szja tv. 70. § (8) bekezdése szerinti évi 450 000 forintos rekreációs keretbe tartozik.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás minden SZÉP-kártya-juttatást nyújtó munkáltatót érint, amely a 450 000 forintos rekreációs kereten túl további 120 000 forintot adhat kedvezményes adózással. A sport- és szabadidős szolgáltatóknak, valamint az építőanyag-, barkács-, bútor- és burkolatkereskedőknek új keresleti forrást nyit meg, de a kártya elfogadásához a pénzforgalmi szolgáltatóval elfogadói szerződést kell kötniük. A 76/2018. Korm. rendelet 12. § (3) bekezdése szerint az elfogadói költség tranzakciónként legalább 12 forint, de legfeljebb a forgalom 3,6 százaléka.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak 2025 elején érdemes kiegészíteniük cafeteria-szabályzatukat az Aktív Magyarok alszámlával, és rögzíteniük a félévi utaláshoz szükséges munkavállalói nyilatkozat bekérésének rendjét. A juttatás kereteit bérszámfejtésben nyomon kell követni, mert a keretet meghaladó rész az Szja tv. 70. § (7) bekezdése szerint magasabb közteherrel adózik. Az érintett kereskedőknek és szolgáltatóknak ellenőrizniük kell, hogy tevékenységük TEÁOR'25 szerinti besorolása a felsorolt körbe esik-e, és szükség esetén meg kell kötniük az elfogadói szerződést.

Új SZÉP-alszámla sportra, felújításra is költhető a kártya

2025-től a munkáltatók évi 120 000 forintot utalhatnak a SZÉP-kártya új Aktív Magyarok alszámlájára, a kártya egyenlege pedig idén építőanyagra, bútorra és burkolatra is felhasználható.

Az új alszámlára félévente legfeljebb 60 000 forint utalható, a második utalás feltétele, hogy a munkavállaló nyilatkozzon: az előző félévi összeg 80 százalékát elköltötte. A pénz csak sportolásra és aktív szabadidőre, például sífelvonóra, edzőteremre, sporteszköz-kölcsönzésre vagy sportegyesületi tagdíjra fordítható, más alszámlára nem vihető át, és társkártyával nem használható.

A 450 000 forintos rekreációs keretből utalt juttatás 2025-ben lakásfelújításra is elkölthető: építőanyag-, vasáru-, festék-, burkolat-, bútor- és lámpakereskedésekben, valamint meghatározott vegyes iparcikk-üzletekben. Az érintett kereskedőknek ehhez SZÉP-kártya-elfogadói szerződést kell kötniük.

A munkáltatóknak érdemes már az év elején frissíteniük cafeteria-szabályzatukat, és meghatározniuk, hogyan kérik be a félévi utaláshoz szükséges munkavállalói nyilatkozatot. A bérszámfejtésben külön kell figyelni a rekreációs és az Aktív Magyarok keretet, mert a keretet meghaladó rész nem béren kívüli juttatásként, hanem magasabb közteherrel adózik. A sport- és szabadidős szolgáltatóknak pedig azt célszerű ellenőrizniük, hogy tevékenységük szerepel-e az új alszámla felhasználási körében.

Kiskereskedelmi különadó 2025-ben: marad a sávós pótmérték, külön kulcs az üzemanyag-kiskereskedelemre

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A kiskereskedelmi adó mértékét a kiskereskedelmi adóról szóló 2020. évi XLV. törvény (Kiskeradó tv.) 6. §-ától eltérően az extraprofit adókról szóló 197/2022. (VI. 4.) Korm. rendelet 21. §-a határozza meg. A Kormány a rendeletet az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti hatáskörében alkotta. A rendelet 2025. január 1-jén hatályos szövege szerint a 21. § (3) és (3a) bekezdésében foglalt eltérő adómértékeket már nemcsak a 2024-ben, hanem a 2025-ben kezdődő adóévben is alkalmazni kell. A rendeletet 2024 novemberében a 356/2024. (XI. 21.) Korm. rendelet is módosította, amelynek egyes rendelkezései 2025. január 1-jén léptek hatályba; e módosítás a hitelintézetek különadóját és a biztosítási pótagót a 2025. adóévre is fenntartotta.

A szabályozás lényege

A 21. § (3) bekezdése szerint a 2025-ben kezdődő adóévben az adóalap 500 millió forintot meg nem haladó része után 0 százalék, az 500 millió és 30 milliárd forint közötti része után 0,15 százalék, a 30 és 100 milliárd forint közötti része után 1 százalék, a 100 milliárd forintot meghaladó része után 4,5 százalék az adó. A (3a) bekezdés a 2025. január 1-jén hatályos TEÁOR'25 szerinti 47.3 ágazatba sorolt gépjármű-üzemanyag kiskereskedelemre külön mértéket állapít meg: az e tevékenységből származó adóévi nettó árbevételből keletkezett adóalaprészt 500 millió forintot meg nem haladó része után 0 százalék, az ezt meghaladó rész után 3 százalék. A 21. § (1) bekezdése a 12 hónapnál rövidebb adóévre időarányosítást ír elő, a (5) bekezdés szerint pedig a 2025-ben kezdődő adóév adóelőlegét sem a Kiskeradó tv. 6. §-a, hanem a rendelet szerinti mértékek alapján kell megállapítani. A 2025. adóévre a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások különadója a 2023. adóévi adózás előtti eredmény alapján 20 milliárd forintig 7, felette 18 százalék [1. § (2e) bek., (3) bek. e) pont].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az adó a Kiskeradó tv. hatálya alá tartozó kiskereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozásokat terheli; az 500 millió forintos adómentes sáv miatt érdemi teher elsősorban a nagy forgalmú kiskereskedelmi láncoknál és hálózatoknál jelentkezik, a legmagasabb, 4,5 százalékos kulcs a 100 milliárd forint feletti árbevételű szereplőket érinti. A töltőállomás-üzemeltetők számára a külön szabály azt jelenti, hogy az üzemanyag-értékesítésből származó árbevételük 500 millió forint feletti része egységesen 3 százalékos teherrel számol, ami alacsony árrésű tevékenységnél jelentős költségtényező. A különadó-rendszer 2025-re történő fenntartása a tervezhetőséget javítja, ugyanakkor az ágazati többletteher a fogyasztói árakban és a beruházási döntésekben is megjelenhet.

Teendők és határidők

Az érintett adóalanyoknak a 2025-ben kezdődő adóév előlegeit a 197/2022. Korm. rendelet 21. § (3) és (3a) bekezdése szerinti mértékkel kell megállapítaniuk, és ehhez az adótervezést, valamint a számviteli és adóbevallási rendszerek paramétereit felül kell vizsgálni. A vegyes tevékenységet folytató vállalkozásoknak – például a töltőállomáson bolti forgalmat is bonyolító üzemeltetőknek – külön nyilvántartásban célszerű elkülöníteniük a TEÁOR'25 47.3 ágazatba tartozó üzemanyag-kiskereskedelemről származó nettó árbevételt, mivel arra eltérő kulcs vonatkozik. Javasolt ellenőrizni a tevékenység TEÁOR'25 szerinti besorolását is.

2025-ben is sávós különadót fizetnek a nagy kiskereskedők

A kiskereskedelmi adó veszélyhelyzeti, emelt mértékei a 2025-ben kezdődő adóévben is érvényesek, a benzinkutak üzemanyag-forgalmára pedig továbbra is külön, 3 százalékos kulcs vonatkozik 500 millió forint felett.

Az extraprofit adókról szóló kormányrendelet szerint a kiskereskedelmi adóalap 500 millió forintig adómentes, 30 milliárd forintig 0,15, 100 milliárd forintig 1, afelett 4,5 százalék terheli. A szabály így a kisebb boltokat gyakorlatilag nem érinti, a nagy láncoknál viszont jelentős tétel marad. A sávhatárok a 2024-es adóévhez képest nem változtak.

A töltőállomásokon az üzemanyag-értékesítésből származó árbevétel külön adóalaprészt képez: 500 millió forintig nincs adó, felette 3 százalék. A vegyes tevékenységű üzemeltetőknek ezért érdemes elkülönítve nyilvántartaniuk az üzemanyag- és a bolti forgalmat.

Az adóelőleget is az új kulcsokkal kell számolni, ezért a vállalkozásoknak januárban célszerű frissíteniük adótervüket, előleg-számításukat és bevallási rendszereiket. A 12 hónapnál rövidebb adóévben a fizetendő adót időarányosan kell megállapítani. A pénzügyi szektorban a bankok különadója és a biztosítók pótagója szintén megmarad 2025-re, így a különadók rendszere egészében is változatlan logikával működik tovább az idei évben.

Megszűnt több extraprofit-különadó 2025. január 1-jével, a 2024. évi kötelezettségek maradnak

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az extraprofit adókról szóló 197/2022. (VI. 4.) Korm. rendelet 30. § (1) bekezdése szerint a rendelet 2/A. §-a, 3. §-a, 3/A. §-a, 4/A. §-a, 7. §-a, 8. § (1)–(5) bekezdése, 14. §-a és 22/A. §-a 2025. január 1-jén hatályát veszti. A 30. § (2)–(2c) bekezdése átmeneti szabályokat tartalmaz, amelyek szerint a megszűnő adónemek 2024. adóévre vonatkozó kötelezettségeit a rendelet 2024. december 31-én hatályos rendelkezései szerint kell teljesíteni. A rendelet egyéb elemei – így a hitelintézetek különadója, a kőolajtermék-előállítók 2. § szerinti különadója, a biztosítási pótdó, a kiskereskedelmi adó eltérő mértékei és a távhőtörvény szerinti 41 százalékos jövedelemadó-mérték – a 2025. évre is hatályban maradtak.

A szabályozás lényege

A 2024. december 31-én hatályos szöveg alapján a hatályukat veszített rendelkezések a következő terheket szabályozták: a kőolajtermék-előállítók nettó árbevétel-alapú különadóját (2/A. §, 2024-ben 1 százalék), a KÁT-, METÁR- vagy zöldprémium-rendszerből kikerülő 0,5 MW feletti villamosenergia-termelők 65 százalékos különadóját (3. §), a kiegyenlítő szabályozási kapacitás-szolgáltatók árbevétel-alapú különadóját (3/A. §, 2024-ben 10 százalék), a gyógyszergyártók 2024. évi extraprofit-adóját és különadóját (4/A. §), a gyógyszer-forgalombahozatali engedélyesek társadalombiztosítási befizetésen alapuló különadóját (7. §), a feldolgozóipari gyártók – köztük a bioetanol-, keményítő- és napraforgóolaj-gyártók – energiaellátóként való adózását (8. § (1)–(5) bek.), valamint a távközlési pótdó (14. §). A 22/A. § a hatósági szerződés nélküli bányavállalkozók bányajáradékának különös szabályait tartalmazta. A 30. § (2), (2a), (2b) és (2c) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a 3. §, a 3/A. §, a 4/A. § és a 8. § szerinti 2024. adóévi kötelezettségeket a 2024. december 31-én hatályos szabályok szerint kell teljesíteni.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás elsősorban a gyógyszeripari, az energetikai (megújuló termelők, rendszerszintű szolgáltatók), a kőolaj-feldolgozó, a feldolgozóipari és az elektronikus hírközlési vállalkozásokat érinti. Számukra 2025-től megszűnik egy-egy ágazati többletterh, ami javítja a jövedelmezőséget és a beruházási mozgásteret. A tehermentesítés azonban nem visszamenőleges: a 2024. évi adókötelezettségek bevallása és megfizetése, valamint az ehhez kapcsolódó elszámolások 2025-ben még elvégzendők, ezért a pénzügyi tervezésben az utolsó fizetési kötelezettségekkel számolni kell. A gyógyszeriparban a megszűnés egyszerre érinti a gyártókat és a forgalombahozatali engedélyeseket, a megújulóenergia-ágazatban pedig azokat a termelőket, amelyek kötelező átvételi vagy prémiumtámogatási jogosultsága lejárt, és piaci értékesítésre tértek át. Mivel a megszűnt adók jellemzően árbevételhez vagy jogszabályban meghatározott árkülönbözethez kötődtek, kivezetésük közvetlenül javítja az érintettek fedezeti szintjét.

Teendők és határidők

Az érintett adózóknak 2025. január 1-jétől nem kell a megszűnt adónemek szerinti új előleget vagy havi kötelezettséget megállapítaniuk, a 2024. adóévről szóló bevallást és elszámolást azonban a 2024. december 31-én hatályos szabályok szerinti határidőkben teljesíteniük kell. Javasolt áttekinteni az adófolyószámlát, a könyvviteli előírásokat és az adótervezési modelleket, valamint ellenőrizni, hogy a cég továbbra is alanya-e a rendelet hatályban maradt különadóinak. A 8. § (6) és (7) bekezdése szerinti 41 százalékos mérték a távhőtörvény szerinti energiaellátókra 2025-ben is irányadó, ezért ezeknél az előlegszámítás nem változik.

Januártól megszűnt több ágazati extraprofit-adó

2025. január 1-jével hatályát veszítette több veszélyhelyzeti különadó, köztük a gyógyszergyártók, a távközlési cégek és több energetikai szereplő többletterhe. A 2024-es kötelezettségeket azonban még teljesíteni kell.

Az extraprofit adókról szóló kormányrendelet szerint megszűnt a távközlési pótagó, a gyógyszergyártók és a gyógyszer-forgalombahozatali engedélyesek különadója, a kőolajtermék-előállítók árbevétel-alapú adója, a támogatási rendszerből kikerülő megújulóenergia-termelők 65 százalékos különadója és a kiegyenlítő szabályozási kapacitás-szolgáltatók adója. A feldolgozóipari gyártók energiaellátóként való adózása is véget ért.

A tehermentesítés csak előre hat: a 2024-es adóévről az érintett cégeknek a 2024. december 31-én hatályos szabályok szerint kell bevallaniuk és megfizetniük az adót, ezért az utolsó befizetésekkel 2025-ben még számolni kell. A korábbi bevallási és fizetési határidők erre az utolsó évre változatlanul irányadók.

Nem minden különadó szűnt meg: a bankok különadója, a biztosítási pótagó, a kőolajtermék-előállítók orosz kőolajhoz kötött különadója és a kiskereskedelmi adó emelt mértékei 2025-ben is érvényesek. Az érintett vállalkozásoknak ezért érdemes most átnézniük adóterveiket, adófolyószámlájukat és a könyvelési beállításait, hogy a megszűnt adónemekre ne képezzenek feleslegesen újabb előleget.

TEÁOR'25: január 1-jétől új tevékenységi kódok, hivatalbóli átkódolás és bejelentési határidők

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

2025. január 1-jén lépett hatályba a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének (TEÁOR) új, TEÁOR'25 változata, amely a NACE Rev. 2. rendszert módosító, 2022. október 10-i (EU) 2023/137 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeleten alapul. Az átállás nyilvántartási szabályait a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 131. §-a, valamint az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (Evecv.) 38/F. §-a rendezi. Az egyéni vállalkozók tevékenységi jegyzékét (ÖVTJ) a 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet 2025. évi melléklete tartalmazza. A TEÁOR-ra hivatkozó kormányrendeleteket a 2025. január 1-jén hatályba lépett 364/2024. (XI. 28.) Korm. rendelet igazította az új rendszerhez.

A szabályozás lényege

A Ctv. 131. § (1) és (2) bekezdése szerint azokat a cég által az adóhatósághoz bejelentett fő- és egyéb tevékenységi TEÁOR-kódokat, amelyek a Központi Statisztikai Hivatal honlapján közzétett TEÁOR'08–TEÁOR'25 fordítókulcs szerint átkódolhatók, az állami adó- és vámhatóság 2025. január 31-ig hivatalból módosítja, és intézkedik a cégjegyzéki átvezetésről. Ha a cég az átvezetett főtevékenységi kódot módosítani kívánja, az új kódot legkésőbb 2025. július 1-jéig kell az adóhatósághoz bejelentenie. A 131. § (3) bekezdése alapján a cégek legkésőbb a cégjegyzékben vezetett adataik 2025. július 1-jét követő első változásakor kötelesek a cégbíróságnak benyújtani a létesítő okiratuk új osztályozásnak megfelelő módosítását; ha a módosítás kizárólag ezt szolgálja, a változásbejegyzési kérelem illeték és közzétételi költségtérítés nélkül terjeszthető elő. Az egyéni vállalkozóknál az Evecv. 38/F. §-a szerint az automatikusan átkódolható ÖVTJ-kódokat a NAV 2025. január 31-ig hivatalból módosítja, az át nem fordítható tevékenységi körök változását pedig az egyéni vállalkozónak legkésőbb 2025. július 1-jéig kell bejelentenie.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az átállás valamennyi gazdasági társaságot, egyéni céget és egyéni vállalkozót érinti. A tevékenységi besoroláshoz számos jogkövetkezmény kapcsolódik: egyes adónemek alanyiséga és mértéke, támogatási jogosultság, engedélyezési és kereskedelmi szabályok, valamint statisztikai adatszolgáltatás. A téves vagy elavult kód támogatási pályázatnál, hatósági eljárásban vagy adóellenőrzésnél kockázatot jelenthet. A költségmentes cégbírósági módosítás lehetősége csökkenti az adminisztratív terhet, de a létesítő okirat átdolgozása jogi munkát igényel. Különösen érzékeny a helyzet azoknál a vállalkozásoknál, amelyek tevékenysége az új osztályozásban több szakágazatra bomlik vagy más szakágazatba kerül, mert náluk a fordítókulcs nem ad egyértelmű megfeleltetést, így a helyes kód kiválasztása a vállalkozás saját döntésén múlik.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak 2025. január 31-ét követően ellenőrizniük kell, hogy a NAV hivatalból elvégzett átkódolása megfelel-e tényleges tevékenységüknek, és ha nem, a főtevékenység kódját 2025. július 1-jéig az új rendszer szerint be kell jelenteniük. Az egyéni vállalkozóknak az automatikusan át nem fordítható tevékenységeiket ugyanezen határidőig kell bejelenteniük. A cégeknek a létesítő okirat TEÁOR'25-nek megfelelő módosítását legkésőbb a 2025. július 1-jét követő első cégadat-változáskor kell benyújtaniuk. Célszerű áttekinteni a támogatási szerződésekből, engedélyekben és adóügyi nyilvántartásokban szereplő kódokat is.

TEÁOR'25: január végéig átkódol a NAV, júliusig lehet javítani

Január 1-jétől új tevékenységi osztályozás, a TEÁOR'25 érvényes. A cégek kódjait a NAV hivatalból átvezeti, de a vállalkozásoknak ellenőrizniük kell az eredményt, és szükség esetén módosítaniuk kell.

Az uniós statisztikai osztályozás változása miatt új tevékenységi kódokat kell használni. A fordítókulcs alapján egyértelműen átkódolható fő- és egyéb tevékenységeket a NAV január 31-ig hivatalból módosítja, és a változást a cégjegyzékbe is átvezetteti; az egyéni vállalkozók tevékenységi köreire hasonló szabály vonatkozik.

Ha a hivatalból átvezetett főtevékenység nem fedti a valóságot, a helyes kódot július 1-jéig kell bejelenteni. Az egyéni vállalkozóknak az automatikusan át nem fordítható tevékenységeiket ugyanezen határidőig kell rendezniük. Különösen azoknál a cégeknél érdemes alaposan utánanézni, amelyek tevékenysége az új rendszerben több szakágazatra bomlik.

A cégeknek a létesítő okiratot is az új rendszerhez kell igazítaniuk, legkésőbb a július 1-je utáni első cégadat-változáskor. Ha a módosítás kizárólag ezt szolgálja, a cégbírósági kérelem illeték- és költségtérítés-mentes. A tevékenységi kód adózási és támogatási jogosultságokat is befolyásolhat, ezért érdemes időben áttekinteni.

Hatályba lépett az új kiberbiztonsági törvény és végrehajtási rendelete (NIS2)

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény (Kiberbiztonsági tv.) 82. § (1) bekezdése szerint – egy kivétellel – 2025. január 1-jén lépett hatályba. A törvény végrehajtásáról szóló 418/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet 118. § (1) bekezdése alapján főszabályként szintén 2025. január 1-jén lépett hatályba; egyes rendelkezései, köztük a kiberbiztonsági bírságról szóló 42–44. § és a 2–4. melléklet, a kihirdetést követő 16. napon. A szabályozás az uniós NIS2-irányelv hazai átültetését szolgálja, és a kiberbiztonsági tanúsításról és felügyeletről szóló 2023. évi XXIII. törvény szerinti rendszert váltja fel; az ottani nyilvántartás adatait a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) átveszi.

A szabályozás lényege

A törvény 1. § (1) bekezdés d) pontja szerint hatálya kiterjed a 2. és 3. mellékletben felsorolt ágazatokban működő szervezetekre, ha közép vállalkozásnak minősülnek vagy meghaladják a közép vállalkozási küszöböt; az e) pont szerint méretüktől függetlenül az elektronikus hírközlési, bizalmi, DNS- és doménnév-szolgáltatókra. A 6. § alapján a szervezet vezetője kockázatmenedzsment-keretrendszert működtet, és gondoskodik saját és munkatársai kiberbiztonsági képzéséről; a 11. § szerint ki kell jelölni az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyt, vagy külső személlyel kell megállapodni. A 8. § (5) bekezdése szerint a szervezet a működése megkezdését vagy a törvény hatálya alá kerülést követő 30 napon belül nyilvántartásba vétel céljából adatokat küld az SZTFH-nak. A 16. § (1) bekezdése két évente kiberbiztonsági auditot ír elő (a d) pont szerinti körben, az e) pontos körben a mikrovállalkozások kivételével); a (2) bekezdés szerint a nyilvántartásba vételtől számított 120 napon belül auditorral kell szerződni. A 89. § (2) bekezdése szerint a 2025. január 1. előtt működő szervezetek első auditjának határideje 2025. december 31.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kötelezettségek az energetikai, közlekedési, egészségügyi, digitális infrastruktúra-, gyártó, élelmiszer- és hulladékgazdálkodási ágazat közepes és nagy vállalkozásait, valamint a felsorolt digitális szolgáltatókat érintik; a beszállítói elvárásokon keresztül közvetve a kisebb partnereket is. Költséget jelent a felelős személy, a kockázatmenedzsment, a képzések, a biztonsági osztályba sorolás és a két évenkénti külső audit. A 418/2024. Korm. rendelet 42. §-a alapján az SZTFH a 3. mellékletben meghatározott mértékű kiberbiztonsági bírságot szabhat ki.

Teendők és határidők

Az érintett vállalkozásoknak elsőként azt kell megállapítaniuk, hogy tevékenységük és méretük alapján a törvény hatálya alá tartoznak-e. Az SZTFH 2024. december 31-i nyilvántartásában már szereplő szervezeteknek a 89. § (1) bekezdése szerint nem kell újból bejelentkezniük, de a 29. § (1) bekezdés a) pont ae) alpontja szerinti adatokat 2025. február 15-ig be kell jelenteniük; a 89. § (3) bekezdése szerint a 2024-ben elvégzett biztonsági osztályba sorolást nem kell megismételni. Az új szereplőknek 30 napon belül kell regisztrálniuk. Az auditorral 120 napon belül szerződést kell kötni, az első auditot 2025. december 31-ig el kell végeztetni.

Kiberbiztonsági audit 2025 végéig: hatályba lépett a NIS2-törvény

Január 1-jétől alkalmazandó az új kiberbiztonsági törvény és végrehajtási rendelete. A kritikus ágazatok közepes és nagy vállalkozásainak regisztrálniuk kell, és az év végéig auditot kell végeztetniük.

A szabályok elsősorban az energetika, a közlekedés, az egészségügy, a digitális szolgáltatások, a gyártás, az élelmiszer-ipar és a hulladékgazdálkodás legalább középállalkozásnak minősülő szereplőit érintik, a hírközlési, bizalmi és doménszolgáltatókat pedig méretüktől függetlenül. A beszállítói láncokon keresztül a kisebb partnerek is számíthatnak megfelelési elvárásokra.

A cégvezetésnek kockázatkezelési rendszert kell működtetnie, gondoskodnia kell a munkatársak képzéséről, és ki kell jelölnie az informatikai biztonságért felelős személyt. A felügyeletet az SZTFH látja el, amely bírságot is kiszabhat.

A már nyilvántartott szervezeteknek február 15-ig kell kiegészítő adatokat bejelenteniük, az új szereplőknek 30 napon belül kell regisztrálniuk. Az auditorral a nyilvántartásba vételt követő 120 napon belül szerződni kell, az első kiberbiztonsági auditot pedig 2025. december 31-ig el kell végeztetni. Érdemes mielőbb felmérni, hogy a cég a törvény hatálya alá tartozik-e.

Vendégmunkások 2025-ben: új országlista-szabály és legfeljebb 35 000 engedély

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

2025. január 1-jén lépett hatályba a vendégmunkások Magyarországon történő foglalkoztatásáról szóló 450/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet (3. §), amelyet a Kormány a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény (Btátv.) 283. § (12) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján alkotott. A rendelet a vendégmunkás-tartózkodási engedéllyel foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó országlista meghatározásáról szóló 180/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet helyébe lépő szabályozást tartalmaz. Ugyancsak 2025. január 1-jén lépett hatályba a Magyarországon évente kiadható foglalkoztatási célú és vendégmunkás-tartózkodási engedélyek számáról szóló 51/2024. (XII. 23.) NGM rendelet (2. §).

A szabályozás lényege

A 450/2024. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a Btátv. 28. § (3) bekezdése szerinti foglalkoztatási célú tartózkodási engedéllyel, illetve a Btátv. 30. § (1) bekezdés c) pontja szerinti vendégmunkás-tartózkodási engedéllyel az 1. mellékletben felsorolt azon harmadik országok állampolgárai foglalkoztathatók, amelyekkel Magyarország vagy az Európai Unió visszafogadási megállapodást kötött; a melléklet Georgiát és Örményországot tartalmazza. Az (2) bekezdés szerint e feltétel hiányában is foglalkoztatható annak az országnak az állampolgára, amely Magyarországon államilag elismert szervezettel vagy irodával rendelkezik, amely vállalja, hogy szabályszegés esetén állampolgára elhagyja az országot és hazatér; ezeket az országokat a külpolitikáért felelős miniszter a Hivatalos Értesítőben közzétett közleményben sorolja fel [2. § (2) bek.]. Az 51/2024. NGM rendelet 1. § (1) bekezdése szerint 2025-ben összevont kérelmezési eljárásban legfeljebb 35 000 ilyen engedély adható ki, a (2) bekezdés szerint ez nem haladhatja meg a KSH által mért, a rendelet kihirdetését megelőző négy negyedév üres álláshelyeinek átlagos számát.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás a harmadik országbeli munkavállalókat foglalkoztató vagy toborzó vállalkozásokat, különösen a munkaerőhiánnyal küzdő feldolgozóipari, építőipari, logisztikai, mezőgazdasági és szolgáltató cégeket érinti, továbbá azokat a szolgáltatókat, amelyek külföldi munkavállalók toborzásával és foglalkoztatásával foglalkoznak. A szűkebb, visszafogadási megállapodáshoz vagy visszatérési garanciához kötött országek miatt a korábbi toborzási csatornák egy része nem használható tovább, ami átmenetileg lassíthatja a betöltetlen álláshelyek pótlását. Az éves, 35 000 engedélyes felső korlát és az üres álláshelyek számához kötött plafon szintén korlátot jelent, ezért a nagyobb létszámú külföldi munkaerőre építő cégeknél a munkaerő-tervezésben bizonytalanság, a bérköltségekben és a toborzási ráfordításokban pedig többletterhek jelentkezhetnek.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak 2025. január 1-jétől új toborzás előtt ellenőrizniük kell, hogy a jelölt állampolgársága megfelel-e a rendelet 1. §-ának, és figyelemmel kell kísérniük a Hivatalos Értesítőben közzéteendő miniszteri közleményt. Az átmeneti szabályok szerint [4. § (1)–(4) bek.] a 2024. december 31-én érvényes engedéllyel rendelkezők meghosszabbítási, illetve a 2024. december 31-én folyamatban lévő kérelmek elbírálásánál a korábbi országlista, illetve szabályok alkalmazandók. Folyamatban lévőnek az elektronikusan rögzített kérelem akkor tekinthető, ha az igazgatási szolgáltatási díjat legkésőbb 2024. december 31-én megfizették.

Szigorodott a vendégmunkás-foglalkoztatás: szűkebb országhör, 35 ezres keret

Január 1-jétől csak meghatározott harmadik országok polgárai foglalkoztathatók vendégmunkásként vagy foglalkoztatási célú engedéllyel Magyarországon, és 2025-ben összesen legfeljebb 35 000 ilyen engedély adható ki a munkáltatók számára.

Az új kormányrendelet szerint főszabályként azoknak a harmadik országoknak az állampolgárai dolgozhatnak ilyen engedéllyel Magyarországon, amelyekkel Magyarország vagy az EU visszafogadási megállapodást kötött; a rendelet mellékletében jelenleg Georgia és Örményország szerepel. Más ország polgára akkor jöhet szóba, ha hazája Magyarországon elismert irodán keresztül vállalja, hogy szabályszegés esetén állampolgára hazatér. Ezeket az országokat a külügyminiszter közleményben teszi közzé.

A nemzetgazdasági miniszter rendelete szerint 2025-ben legfeljebb 35 000 foglalkoztatási célú és vendégmunkás-tartózkodási engedély adható ki, és ez a szám a KSH által mért üres álláshelyek átlagát sem haladhatja meg.

A már érvényes engedélyek meghosszabbítására és a 2024 végén folyamatban lévő kérelmekre átmeneti szabályok vonatkoznak. A külföldi munkaerővel tervező cégeknek érdemes most újragondolniuk toborzási forrásait. A harmadik országbeli jelölteknél már a kiválasztáskor célszerű ellenőrizni az állampolgárságot.

A Munka Törvénykönyve január 1-jei változásai: apasági szabadság, szavazás, készenléti munkaidő

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 2025. január 1-jétől hatályos szövege több, a munkáltatói gyakorlatot közvetlenül érintő változást tartalmaz a 2024. december végén hatályos szöveghez képest. Módosult az 55. § (1) bekezdése, amely új m) ponttal egészült ki, a 118. § (4) bekezdése, valamint a 99. § készenléti jellegű munkakörre vonatkozó (3)–(3c) bekezdése, a 135. § (8) bekezdése pedig a kollektív szerződés számára kifejezett eltérési lehetőséget tartalmaz e megállapodások felmondási idejére. A jelentés a 2025. január 1-jétől hatályos szöveg és a megelőző időállapot összevetésén alapul.

A szabályozás lényege

Az Mt. 118. § (4) bekezdése szerint az apa gyermeke születése esetén a születést követő, örökbefogadás esetén az örökbefogadást engedélyező határozat véglegessé válását követő negyedik hónap végéig – a korábbi második hónap helyett – jogosult tíz munkanap apasági szabadságra, amelyet kérésének megfelelő időpontban, legfeljebb két részletben kell kiadni. Az 55. § (1) bekezdés m) pontja szerint a munkavállaló az országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választáson, valamint a helyi vagy országos népszavazáson való részvétel céljából legfeljebb két órára mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettség alól, ha az adott napra beosztott rendes vagy elrendelt rendkívüli munkaidő meghaladja a nyolc órát. A 99. § (3) bekezdése szerint a 92. § (2) bekezdése alapján, készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló napi munkaideje írásbeli megállapodás alapján legfeljebb 24, heti munkaideje legfeljebb 72 óra lehet. A (3a) bekezdés szerint a megállapodást a munkavállaló a naptári hónap, munkaidőkeret esetén a keret utolsó napjára, az újonnan nevesített, hat hónapnál hosszabb keret esetén pedig hat hónap elteltét követően a hónap utolsó napjára, tizenöt napos felmondási idővel mondhatja fel; a (3b) bekezdés a keret lejártá előtti felmondáskor elszámolást ír elő, a (3c) bekezdés pedig tiltja a munkavállaló hátrányos megkülönböztetését. A 135. § (8) bekezdése szerint kollektív szerződés legfeljebb harmincnapos felmondási időt állapíthat meg.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabályok minden munkáltatót érintenek. Az apasági szabadság hosszabb igénybevételi ablaka a szabadságtervezést befolyásolja. A választási mentesülés a hosszú műszakban dolgoztató ágazatokban, például az egészségügyben, a vagyonvédelemben és a folyamatos üzemű termelésben igényel szervezést. A készenléti jellegű munkakörök – portaszolgálat, őrzés-védelem, ügyelet – munkaidő-szervezését a felmondási szabályok rugalmasabbá, ugyanakkor kiszámíthatóbbá teszik. A jogkövető gyakorlat kialakítása elsősorban munkaszervezési és adminisztratív feladatot jelent, különösen a nagyobb létszámú, több műszakban működő munkáltatóknál.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak január 1-jétől a negyedik hónap végéig kell biztosítaniuk az apasági szabadságot, ezért a szabadság-nyilvántartást és a belső szabályzatokat ehhez kell igazítani. A választási napokra szóló beosztásnál a nyolc óránál hosszabb műszakok esetén a két órás mentesülést meg kell tervezni. A készenléti jellegű munkakörben kötött hosszabb munkaidőre vonatkozó megállapodásokat és mintákat az új felmondási és elszámolási szabályokhoz célszerű igazítani. A munkavállalókat a változásokról célszerű írásban tájékoztatni.

Négy hónap az apasági szabadságra, két óra a szavazásra

Január 1-jétől több ponton változott a Munka Törvénykönyve: hosszabb időablakban vehető ki az apasági szabadság, a hosszú műszakban dolgozók szavazhatnak, és rugalmasabb lett a készenléti munkakörök munkaidő-megállapodása.

Az apák a gyermek születését követő negyedik hónap végéig vehetik igénybe a tíz munkanap apasági szabadságot, a korábbi két hónap helyett. A szabadságot továbbra is a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban, legfeljebb két részletben kell kiadni. A hosszabb határidő az örökbefogadó apákra is vonatkozik.

Ha a választás vagy népszavazás napján a beosztott munkaidő meghaladja a nyolc órát, a munkavállaló legfeljebb két órára mentesül a munkavégzés alól, hogy szavazni tudjon. Ez különösen a 12 órás műszakokban dolgozókat érinti.

Készenléti jellegű munkakörben továbbra is köthető írásbeli megállapodás napi 24, heti 72 órás munkaidőről. A munkavállaló ezt tizenöt napos felmondási idővel, a hónap vagy a munkaidőkeret végére mondhatja fel, és emiatt nem érheti hátrány. Kollektív szerződés legfeljebb harmincnapos felmondási időt is előírhat. A munkáltatóknak érdemes frissíteniük szabadság-nyilvántartásukat, belső szabályzataikat és megállapodás-mintáikat.

Munkavédelem: 2025-től elegendő ötévente megismételni a kockázatértékelést

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A jogi versenyképesség érdekében egyes törvények deregulációs célú módosításáról szóló 2024. évi LXXXV. törvényt az Országgyűlés 2024. december 17-én fogadta el, és 2024. december 20-án hirdették ki. A 9–11. § a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényt (Mvt.) módosítja. A 44. § (1) bekezdése szerint a törvény főszabályként 2025. január 1-jén lépett hatályba, a 9. § (1)–(3) és (6)–(9) bekezdése azonban a 44. § (2) bekezdése alapján csak 2025. július 1-jén lép hatályba. Az Mvt. 54. § (3) bekezdését új szöveggel megállapító 9. § (4) bekezdés, az 54. § (3a) bekezdést beiktató 9. § (5) bekezdés, valamint az 54. § (6a) bekezdést hatályon kívül helyező 11. § így már 2025. január 1-jétől alkalmazandó.

A szabályozás lényege

Az Mvt. 54. § (3) bekezdése szerint a munkáltató a kockázatértékelést, annak részeként a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább ötévente köteles elvégezni; a 2024. december 31-ig hatályos szöveg legalább háromévenkénti elvégzést írt elő. Az indokolt esetek a) pontja kibővült: a tevékenység, a technológia, a munkaeszköz és a munkavégzés módjának megváltozása mellett a munkáltató tevékenységi körének változása is soron kívüli értékelést tesz szükségessé. Változatlanul indokolt eset a munkakörülményi tényezők változása, a hiányosságokkal összefüggő munkabaleset, fokozott expozíció vagy foglalkozási megbetegedés, továbbá ha az értékelés valamely jogszabályi szempontra nem terjedt ki. Az új 54. § (3a) bekezdés szerint az 54. § (1) bekezdés g) pontja szerinti egységes és átfogó megelőzési stratégia, valamint az egyéni védőeszköz-juttatásának 56. § szerinti belső rendje a kockázatértékelésben is rögzíthető. A megszűnt (6a) bekezdés ezt korábban csak a III. veszélyességi osztályba sorolt, 1–9 fős munkáltatóknak engedte. Az 54. § (5) bekezdése szerinti dokumentálási és ötéves megőrzési kötelezettség nem változott.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás létszámtól és veszélyességi besorolástól függetlenül minden munkáltatót érint. A hosszabb ciklus csökkenti az időszakos felülvizsgálatok számát, így a stabil technológiával és változatlan munkakörülményekkel működő vállalkozásoknál mérséklődhet a külső munkavédelmi szakemberek igénybevételének költsége. A megtakarítás ugyanakkor csak akkor érvényesül, ha nem következik be olyan esemény, amely soron kívüli értékelést tesz kötelezővé; a tevékenységi kör változásának új nevesítése miatt a profilbővítés vagy -váltás is kiválthatja ezt. A megelőzési stratégia és a védőeszköz-juttatási rend kockázatértékelésben való rögzíthetősége minden munkáltató számára lehetővé teszi a munkavédelmi dokumentáció egyszerűsítését.

Teendők és határidők

Célszerű áttekinteni a hatályos kockázatértékelések elkészítésének időpontját és az 54. § (5) bekezdés g) pontja szerint dokumentált, tervezett következő időpontot, és a munkavédelmi ütemtervet az ötéves ciklushoz igazítani. A belső szabályzatokban érdemes rögzíteni a soron kívüli értékelést kiváltó eseményeket, köztük a tevékenységi kör változását is. Az a munkáltató, amely eddig külön dokumentumban kezelte a megelőzési stratégiát vagy az egyéni védőeszköz-juttatás rendjét, mérlegelheti ezek beépítését a kockázatértékelésbe. A módosító törvény 9. §-ának további, 2025. július 1-jén hatályba lépő bekezdéseit a hatálybalépés előtt indokolt megismerni.

Ötévente elég elvégezni a munkahelyi kockázatértékelést

Január 1-jétől a munkáltatóknak legalább ötévente kell megismételniük a kockázatértékelést a korábbi három év helyett. A soron kívüli felülvizsgálat esetei ugyanakkor bővültek, a dokumentáció pedig egyszerűsíthető.

A deregulációs célú törvénycsomag módosította a munkavédelmi törvényt: a kockázatértékelést a tevékenység megkezdése előtt, utána indokolt esetben, de legalább ötévente kell elvégezni. Ez a változatlan technológiával és munkakörülmények között működő vállalkozásoknál ritkább kötelező felülvizsgálatot, kevesebb adminisztrációt és kisebb külső szakértői költséget jelenthet. A dokumentáció tartalmi követelményei és ötéves megőrzési ideje nem változott.

Az ötéves határidő nem jelent automatikus haladékot. Új technológia, munkaeszköz vagy munkamódszer bevezetésekor, a munkakörülmények változásakor, munkabaleset vagy foglalkozási megbetegedés után továbbra is soron kívül kell értékelni a kockázatokat, és mostantól a vállalkozás tevékenységi körének változása is ilyen esetnek számít.

Könnyítés, hogy a megelőzési stratégia és az egyéni védőeszközök juttatásának rendje bármely munkáltatónál beépíthető a kockázatértékelésbe. Érdemes most átnézni a meglévő dokumentációt, igazítani a következő felülvizsgálat tervezett időpontját, és a belső szabályzatban rögzíteni, mely események indítanak soron kívüli értékelést. A törvénycsomag további munkavédelmi módosításai július 1-jén lépnek hatályba.

Egyszerűsített foglalkoztatás 2025: új közteherösszegek, februártól magasabb kulcsok, júliustól 120 napos korlát

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Efo. tv.) közterhei és adómentes keretösszege a mindenkori minimálbérhez, illetve garantált bérminimumhoz kötődnek, ezért 2025. január 1-jétől a 394/2024. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. §-a szerinti új összegek alapján alakulnak. Az Efo. tv.-t emellett Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló, 2024. december 20-án kihirdetett 2024. évi LXXIV. törvény 85–90. §-a módosítja. Ennek 258. § (6) bekezdése szerint a 85., 87. és 88. § 2025. február 1-jén, a (9) bekezdés szerint a 86. § 2025. július 1-jén, a (11) bekezdés szerint a 89. § 2026. január 1-jén lép hatályba.

A szabályozás lényege

Az Efo. tv. 8. § (2) bekezdése szerint a napi közteher januárban mezőgazdasági és turisztikai időnyomunkánál a minimálbér 0,5, alkalmi munkánál 1, filmipari statisztánál 3 százaléka, száz forintra kerekítve; a 290 800 forintos minimálbérrel ez napi 1 500, 2 900, illetve 8 700 forint. A 9. § (2) bekezdés szerinti mentesített keretösszeg a munkanapok száma és a napibéreként meghatározott minimálbér (13 380 forint) vagy – ha legalább annak 87 százaléka jár – garantált bérminimum (16 040 forint) 130 százaléka szorzata, azaz naponta 17 394, illetve 20 852 forint; e kereten belül nem kell bevallást benyújtani. A módosított 8. § (2) bekezdés szerint a közteher időnyomunkánál 0,75, alkalmi munkánál 1,5 százalékra emelkedik, a statisztánál 3 százalék marad; a 10. § (2) bekezdés szerinti nyugellátási számítási alap 2,1, 4,2, illetve 2,8 százalékra nő; a 21. § (1) bekezdés szerint ezeket a 2025. február 1-jét követően keletkezett jogviszonyokra kell alkalmazni. Július 1-jétől az 1. § (4) bekezdés szerint a munkavállaló időnyomunkára, alkalmi munkára vagy mindkettőre létesített munkaviszonyainak együttes időtartama naptári évenként nem haladhatja meg a 120 napot; a 21. § (2) bekezdés szerint 2025-ben ezt július 1-jétől kell számítani. Az új 11. § (8) bekezdés alapján a NAV visszautasítja a korlátba ütköző bejelentést, a (9) bekezdés előzetes lekérdezést tesz lehetővé.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változások elsősorban a mezőgazdasági, turisztikai, vendéglátó-ipari, rendezvényszervező és filmipari vállalkozásokat érintik. A február 1-je után létesített jogviszonyoknál a közteher napi 2 200, illetve 4 400 forintra emelkedik, ami az időnyomunkánál és az alkalmi munkánál mintegy 50 százalékos költségnövekedést jelent. A munkavállalóhoz kötött 120 napos korlát azt eredményezheti, hogy a más munkáltatóknál már ledolgozott napok miatt a bejelentést visszautasítják; ilyenkor a 8. § (4) bekezdése szerint a kedvezményes szabályok nem alkalmazhatók.

Teendők és határidők

A bérszámfejtő rendszerekben a januári közteherösszegeket és a mentesített keretösszeget 2025. január 1-jétől át kell állítani. A 2025. február 1-jét követően létesített egyszerűsített munkaviszonyoknál az emelt kulcsokat kell alkalmazni, ezért a bejelentési és számfejtési folyamatokat ezt megelőzően célszerű felülvizsgálni. Július 1-jétől a munkavégzés megkezdése előtti bejelentés mellett érdemes a 11. § (9) bekezdése szerinti lekérdezéssel ellenőrizni a munkavállaló már felhasznált napjait, és a szezonális munkaerőtervezésben a 120 napos korláttal számolni.

Drágul és szigorodik az egyszerűsített foglalkoztatás 2025-ben

Januártól a minimálbér-emelés miatt automatikusan nő az alkalmi és az idegymunka napi közterhe, februártól emelkednek a kulcsok, júliustól pedig munkavállalónként évi 120 napos korlát lép életbe a foglalkoztatásban.

Az új minimálbér miatt januárban idegymunkánál napi 1 500, alkalmi munkánál 2 900, filmes statisztánál 8 700 forint közterhet kell fizetni. Az a napi jövedelem, amely után a munkavállalónak nem kell bevallást benyújtania, 17 394 forintra, garantált bérminimumos munkakörben 20 852 forintra nőtt.

A február 1-je után létesített jogviszonyoknál a közteher az idegymunkánál 2 200, az alkalmi munkánál 4 400 forintra emelkedik, cserébe a munkavállalók után magasabb nyugdíjalap keletkezik. Az ezt megelőzően létesített jogviszonyokra a korábbi kulcsok maradnak. Július 1-jétől egy munkavállaló egy naptári évben összesen legfeljebb 120 napot dolgozhat idegym- és alkalmi munkában, függetlenül attól, hány munkáltatónál; 2025-ben a napokat júliustól kell számolni.

A korlátba ütköző bejelentést az adóhatóság visszautasítja, de a munkáltató előzetesen elektronikusan lekérdezheti a munkavállaló már felhasznált napjait. A szezonális munkaerőre építő mezőgazdasági, turisztikai és rendezvényszervező cégeknek érdemes újratervezniük költségvetésüket és foglalkoztatási naptárukat.

Felszolgálati díj: 15, illetve 20 százalékos felső határ és havi kifizetési kötelezettség

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A nemzetgazdasági miniszter a felszolgálati díj mértékének megállapításáról, valamint a felszolgálati díj alkalmazásának és felhasználásának szabályairól szóló 44/2024. (XII. 9.) NGM rendeletet az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 7. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 81. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a díj mértéke tekintetében a pénzügyminiszterrel egyetértésben adta ki. A rendelet 3. §-a szerint 2025. január 1-jén lépett hatályba, átmeneti rendelkezést nem tartalmaz, így az ezt követően felszámított felszolgálati díjakra kell alkalmazni. Fogalmi rendszere a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 30. pontja szerinti vendéglátásra épül.

A szabályozás lényege

A rendelet 2. § (1)–(2) bekezdése szerint felszolgálati díj a vendéglátás keretében a vendégek felszolgáló közreműködésével történő kiszolgálásáért felszámított külön díj. Ilyen kiszolgálásnak minősül, ha a vendég a fogyasztását az asztalnál ülve, vagy az üzlettípus, illetve az esemény jellegéből adódóan állva, felszolgáló által felszolgálva fogyasztja el; a kizárólag önkiszolgáló rendszerrel történő teljes körű kiszolgálás nem tartozik ide. A díj a 2. § (3) bekezdése szerint legfeljebb az elfogyasztott termékek általános forgalmi adót tartalmazó árának 15 százaléka lehet. A (4) bekezdés szerint ha az értékesítés áfatörvény szerinti adóalany vagy nem adóalany jogi személy részére történik, és az üzletnek számlaadási kötelezettsége van, a felső határ 20 százalék. Az (5) bekezdés értelmében a díj az áfat is tartalmazza, a (6) bekezdés szerint pedig a fogyasztónak adott számlán, nyugtán elkülönítetten kell feltüntetni. A (7) bekezdés alapján a díjat havonta kell kifizetni a közreműködőknek, vagyis a vendéglátási folyamatban munkájukkal közvetlenül részt vevő munkavállalóknak, a befolyt összeg jogszabályban meghatározott adókkal és járulékokkal csökkentett hányadával egyező összegben. A (8) bekezdés szerint a felosztás szabályairól és arányáról az üzemeltetőnek írásban kell megállapodnia a munkahelyen működő munkavállalói érdekképviselői szervezettel, ennek hiányában magukkal a közreműködőkkel.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet minden felszolgálással működő vendéglátó üzletet érint, így éttermeket, kávéházakat, bárokat, valamint a rendezvényi vendéglátást is. A felső határok korlátozzák az árképzés mozgásterét, a magasabb mértéket alkalmazó üzleteknek a díjat csökkenteniük vagy árszerkezetüket átalakítaniuk kell. A céges vendégkörnél a 20 százalékos határ csak akkor alkalmazható, ha a számlakiállítási feltétel teljesül. A havi kifizetési és a kötelező írásbeli felosztási megállapodás a bérszámfejtésben és a belső elszámolásban többletadminisztrációt jelent, a díj visszatartása vagy más célra fordítása pedig a rendeletbe ütközik.

Teendők és határidők

A vendéglátóhelyeknek 2025. január 1-jétől ellenőrizniük kell, hogy a felszámított díj nem haladja meg a 15, illetve számlás értékesítésnél a 20 százalékot, és a pénztárgépben, számlázó programban, valamint az étlapon gondoskodniuk kell az elkülönített feltüntetésről. Haladéktalanul meg kell kötni az írásbeli felosztási megállapodást az érdekképviselővel vagy a közreműködőkkel, a bérszámfejtést pedig úgy kell megszervezni, hogy a befolyt díjak havonta eljussanak a közreműködőkhöz.

Januártól legfeljebb 15 százalék lehet a felszolgálási díj

Január 1-jétől rendelet szabályozza a felszolgálási díjat: a vendégnek legfeljebb 15, céges számlás fogyasztásnál 20 százalék számítható fel, a díjat pedig havonta a dolgozóknak kell kifizetni.

Felszolgálási díj csak akkor kérhető, ha a vendéget felszolgáló szolgálja ki, például asztalhoz viszi az ételt és italt; a tisztán önkiszolgáló egységekben nem. A díj legfeljebb az elfogyasztott termékek bruttó árának 15 százaléka lehet, amely már az áfát is tartalmazza. Ha a vendéglátóhely cégnek vagy más jogi személynek számlát állít ki, a felső határ 20 százalék.

A díjat a nyugtán vagy számlán külön tételként kell feltüntetni. A befolyt összeget az adók és járulékok levonása után havonta a vendéglátásban közvetlenül részt vevő munkavállalóknak kell kifizetni, a felosztásról pedig írásban kell megállapodni a szakszervezettel, ennek hiányában magukkal a dolgozókkal.

A vendéglátóhelyeknek érdemes átnézniük díjszabásukat, a kasszarendszer és az étlap beállításait, valamint megkötniük a felosztási megállapodást, hogy a havi kifizetés zökkenőmentes legyen. Az ügyfelek felé is célszerű egyértelműen jelezni, mikor és milyen mértékű díjat számítanak fel.

Kiterjesztett gyártói felelősség: hatályba léptek a 2025. évi EPR-díjak

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az energiaügyi miniszter a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.) 88. § (2) bekezdés 14. pontjában kapott felhatalmazás alapján adta ki a hulladékgazdálkodási intézményi résztvevőkenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének 2025. évi megállapításáról szóló 22/2024. (XI. 28.) EM rendeletet, amely 7. §-a szerint 2025. január 1-jén lépett hatályba. Az 1. § d) pontja alapján kiterjed a 2025-ben forgalomba hozott, a 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet szerinti körforgásos termékekre vonatkozó, a Ht. 30/A. § (5) bekezdésében meghatározott kiterjesztett gyártói felelősségi (EPR-) díjra. Emellett szabályozza a gazdálkodó szervezeteknél képződő, elkülönítetten gyűjtött hulladék átadásának díját és a visszaváltási díjas termékek csatlakozási és szolgáltatási díját is.

A szabályozás lényege

Az 5. § (1) bekezdése szerint a kollektív teljesítés esetén a koncessziós társaság részére fizetendő EPR-díj egységnyi mértékét díjkódonként a 4. melléklet E oszlopa tartalmazza. A 2025. évi díj kilogrammonként műanyag csomagolásnál (M01) 219, papír és karton csomagolásnál (P01) 173, fém csomagolásnál (V01) 186, üveg csomagolásnál (U01) 77, társított csomagolásnál (K01) 168, fa csomagolásnál (F01) 19 forint. Az egyszer használatos és egyéb műanyagtermékek (SUP01) díja 113, a textiltermékeké (T01) 145, a gumiabroncsé (G01) 137, az irodai papíré (I01) 128, a reklámhordozó papíré (R01) 94 forint. Az elektromos berendezéseknél a díj a kategóriától függően 63 (fotovoltaikus panel) és 362 forint (képernyők) között van, a hordozható elemeknél 160, az ipari elemeknél 239 forint. Az 5. § (2) bekezdése szerint a gépjármű gyártója választása szerint díjátalányt fizethet; az 5. melléklet alapján ez például belső égésű M1 járműnél 29,07, tisztán elektromos M1 járműnél 51,21 forint kilogrammonként. A borászati termékek üvegcsomagolásának gyártója a (3) bekezdés és a 6. melléklet szerint darabonkénti átalányt választhat, amely borra 11,97, pezsgőre 18,14 forint. A 6. § értelmében a díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák. A visszaváltási díjas termékek szolgáltatási díja a 3. melléklet szerint műanyagnál 219, fémnél 186 forint kilogrammonként.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a körforgásos termékeket Magyarországon első ízben forgalomba hozó gyártókat és importőröket érinti, így a csomagolt termékeket előállító élelmiszer- és fogyasztásicikk-gyártókat, a kereskedelmi láncokat, az elektronikai, gumiabroncs-, textil- és bútorforgalmazókat, a gépjármű-importőröket és a borászatokat. Az EPR-díj közvetlen, a forgalomba hozott mennyiséggel arányos költség, amely a termékárakba épül be. A díjkódonként jelentősen eltérő tételek miatt a csomagolóanyag megválasztása, így például a műanyag helyett papír vagy üveg alkalmazása, érdemben befolyásolja a vállalkozás terheit.

Teendők és határidők

A kötelezetteknek a 2025. január 1-jétől forgalomba hozott termékekre az új díjtételekkel kell számolniuk, ezért a díjkódonkénti kalkulációt, az árazást és a vállalatirányítási rendszerek paramétereit az év elején frissíteni kell. A gépjármű- és borászati gyártóknak mérlegelniük kell a díjátalány választását. A díjfizetés és az adatszolgáltatás a 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet szerinti rendben történik.

Januártól új díjtételekkel fizetik a gyártók az EPR-díjat

Január 1-jén hatályba léptek a 2025-ben forgalomba hozott csomagolásokra és egyéb körforgásos termékekre vonatkozó kiterjesztett gyártói felelősségi díjak. A gyártóknak és importőröknek frissíteniük kell kalkulációikat.

Az energiaügyi miniszter rendelete díjkódonként állapítja meg, mennyit kell fizetni kilogrammonként a forgalomba hozott termékek után. Műanyag csomagolásnál 219, papír- és kartoncsomagolásnál 173, fémcsomagolásnál 186, üvegnél 77, textiltermékeknél 145, gumiabroncsnál 137 forint a díj, áfa nélkül. Az elektromos és elektronikus berendezéseknél a tétel a kategóriától függően kilogrammonként 63 és 362 forint között van, a hordozható elemeknél 160 forint.

A gépjárművek gyártói és importőrei, valamint a borászati termékek üvegcsomagolásának gyártói átalánydíjat is választhatnak. Személygépkocsinál a díj a hajtás módjától függően kilogrammonként mintegy 29 és 51 forint között alakul, borosüvegenként 11,97, pezsgősüvegenként 18,14 forint.

Mivel a díj a forgalomba hozott mennyiséggel arányos, közvetlenül megjelenik a termékek költségében. Érdemes ezért átszámolni az árazást, frissíteni a vállalatirányítási rendszer díjparamétereit, és megvizsgálni, hogy a csomagolóanyag módosítása csökkentheti-e a terheket. A díjkódonként eltérő tételek miatt az anyagválasztás közvetlen pénzügyi kérdéssé vált, ami a beszállítói szerződések újratárgyalásakor is szempont lehet.

Munkáshitel: januártól igényelhető a kamatmentes, államilag kezességvállalt kölcsön fiatal munkavállalóknak

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az Országgyűlés 2024. november 25-én fogadta el, és 2024. november 28-án hirdették ki a munkaügyet érintő rendelkezésekről szóló 2024. évi LVII. törvényt, amelynek első része a munkáshitel alapvető szabályait tartalmazza; az 5. § (2) bekezdése szerint az 1–12. § 2025. január 1-jén lépett hatályba. A törvény 4. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a munkáshitel részletszabályairól szóló 372/2024. (XI. 29.) Korm. rendeletben állapította meg az igénybevétel feltételeit; a rendelet 23. §-a szerint szintén 2025. január 1-jén lépett hatályba. A kölcsönt hitelintézetek nyújtják, a kamattámogatást a Magyar Államkincstár (Kincstár) folyósítja.

A szabályozás lényege

A rendelet 3. § (2) bekezdése szerint munkáshitelt az a 17. életévét betöltött, de 26. életévét még be nem töltött, magyarországi lakcímmel rendelkező, büntetlen előéletű igénylő kaphat, aki legalább három hónapja folyamatosan biztosított, nincs ötezer forintot meghaladó köztartozása és a KHR-ben nyilvántartott tartozása, nincs felsőoktatási hallgatói jogviszonya vagy oklevele, és vállalja, hogy öt évig Magyarországon él és dolgozik. Munkaviszonyban álló igénylőnél a heti munkaidőnek legalább húsz órának kell lennie. A 9. § szerint a kölcsön legfeljebb 4 000 000 forint, forintalapú és egy összegben folyósítják; a 10. § (2) bekezdése szerint a futamidő legfeljebb tíz év. A 11. § (1) bekezdése alapján a támogatott személy a kamattámogatás időszakában ügyleti kamatot nem fizet, azt a Kincstár téríti meg a hitelintézetnek. A kamat felső határa a 9. § (4) bekezdése szerint az ötéves államkötvény-aukciós átlaghozam 110 százaléka plusz egy százalékpont. A 14. § szerint az adós évente a fennálló tartozás 0,5 százalékanak megfelelő kezességvállalási díjat fizet; a törvény 1. § (2) bekezdése alapján az állam a tőke és a kamat 100 százalékaért kezességvállal. A 12. § szerint ha az adós öt éven belül elveszíti magyarországi lakcímét, vagy biztosítotti jogviszonya 90 napot meghaladóan szünetel, a kamattámogatás megszűnik, és azt 120 napon belül vissza kell fizetni. A 15–17. § gyermekvállaláshoz kötött törlesztésszüneteltetést és tartozáselegyedést is biztosít.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A konstrukció közvetlenül a hitelintézeteket érinti, amelyek a 21. § (2) bekezdése szerint a Kincstár eAdat felületén regisztrálva nyújthatják a kölcsönt, a 7. § alapján díjat nem számíthatnak fel, a 19. § (2) bekezdése szerint pedig kölcsönönként 25 000 forint költségtérítést kapnak. Közvetve érinti a fiatal, nem diplomás munkaerőt foglalkoztató munkáltatókat is, mert a biztosítotti jogviszony és az ötéves hazai munkavégzési vállalkozás a munkavállalói megtartást erősítheti.

Teendők és határidők

A kérelmeket 2025. január 1-jétől lehet benyújtani a hitelintézetnél, amely a 6. § (4) bekezdése szerint tíz munkanapon belül dönt. A munkáltatóknak fel kell készülniük arra, hogy az 5. § (2) bekezdés i) és j) pontja szerint munkáltatói igazolást kell kiállítaniuk a rendszeres jövedelemről és a heti munkaidőről. A hitelintézeteknek a negyedéves adatszolgáltatást a 22. § szerint kell teljesíteniük.

Négymillió forintos kamatmentes munkáshitel indult fiatal munkavállalóknak

Január 1-jétől a 17 és 25 év közötti, felsőfokú végzettséggel nem rendelkező dolgozók legfeljebb 4 millió forint kamatmentes, államilag kezelt, legfeljebb tízéves futamidejű kölcsönt vehetnek fel bankjuknál.

A munkáshitelt az kaphatja, aki legalább három hónapja folyamatosan biztosított, munkaviszony esetén legalább heti húsz órában dolgozik, büntetlen előéletű, nincs számottevő köztartozása és nem tartják nyilván a KHR-ben. Vállalnia kell, hogy öt évig Magyarországon él és dolgozik. A kamatot az állam fizeti, az adós csak évi 0,5 százalékos kezességi díjat visel, a futamidő legfeljebb tíz év.

Ha a hitelfelvevő öt éven belül külföldre költözik, vagy 90 napnál hosszabb ideig nincs biztosított jogviszonya, a kamattámogatást vissza kell fizetnie. Gyermekvállalás esetén a törlesztés szüneteltethető, a hitelfelvevő nőknél pedig a második gyermek születésekor a fennálló tartozás fele, a harmadiknál a teljes tartozás vissza nem térítendő támogatásként jóváírható.

A kérelmet közvetlenül a hitelintézetnél kell benyújtani; a bank tíz munkanapon belül dönt, és sem a bírálatért, sem a folyósításért, sem az előtörlesztésért nem számíthat fel díjat. A munkáltatóknak a dolgozók kérésére igazolást kell adniuk jövedelmükről és munkaidejükről, a program ugyanakkor a fiatal munkaerő megtartását is segítheti.

Közbeszerzés: emelkedtek a nemzeti értékhatárok áru- és szolgáltatásbeszerzésnél, valamint építési beruházásnál

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) 15. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése szerint a nemzeti közbeszerzési és koncessziós szerzési értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvény évente határozza meg. A 2025. évre Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 77. §-a állapította meg ezeket. A költségvetési törvény 79. § (1) bekezdése szerint – a (2) bekezdésben felsorolt kivételekkel – 2025. január 1-jén lépett hatályba; a 77. § szerinti értékhatárok 2025. január 1-jétől 2025. december 31-éig alkalmazandók. A 2024. évi értékhatárokat a 2023. évi LV. törvény 74. §-a tartalmazta.

A szabályozás lényege

A 2024. évi XC. törvény 77. § (1) bekezdése szerint a nemzeti értékhatár – a közszolgáltatói szerződések kivételével – árubeszerzésnél 20,0 millió forint, építési beruházásnál 60,0 millió forint, építési koncesszióknál 100,0 millió forint, szolgáltatás megrendelésénél 20,0 millió forint, szolgáltatási koncesszióknál 30,0 millió forint. 2024-ben az árubeszerzés és a szolgáltatás megrendelése esetében 15,0 millió, az építési beruházásnál 50,0 millió forint volt a határ, a két koncessziós értékhatár nem változott. A 77. § (2) bekezdése szerint a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó nemzeti értékhatár árubeszerzésnél és szolgáltatás megrendelésénél 50,0 millió, építési beruházásnál 100,0 millió, építési koncesszióknál 200,0 millió, szolgáltatási koncesszióknál 100,0 millió forint, ezek a 2024. évi szinten maradtak. A Kbt. 16. § (1) bekezdése szerint a becsült érték a közbeszerzés megkezdésekor a szerzés tárgyaért az adott piacon általában kért vagy kínált, általános forgalmi adó nélkül számított teljes ellenszolgáltatás, az opcionális részt is beleértve. A Kbt. 110. §-a szerint az uniós értékhatárt el nem érő, de a nemzeti értékhatárt elérő szerzéseknél a nemzeti eljárásrend alkalmazandó. Változatlanul alkalmazható a Kbt. 115. §-a, amely a 300 millió forintot el nem érő becsült értékű, nem uniós forrásból finanszírozott építési beruházásnál legalább öt gazdasági szereplő közvetlen ajánlattételi felhívásával lefolytatható eljárást tesz lehetővé.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az emelés az ajánlatkérőket és a közbeszerzéseken induló vállalkozásokat egyaránt érinti. A 15–20 millió forint közötti áru- és szolgáltatásbeszerzések, valamint az 50–60 millió forint közötti építési beruházások 2025-ben nem érik el a nemzeti értékhatárt, így ezekre a Kbt. szerinti eljárási kötelezettség nem vonatkozik, ami az ajánlatkérőknek adminisztratív könnyítést jelent. A kis értékű megbízásokra pályázó kkv-k számára ez gyorsabb szerződéskötést hozhat, ugyanakkor a szerzések nem a Kbt. szerinti hirdetményekben jelennek meg, ami a piaci átláthatóságot csökkentheti. Az értékhatár feletti eljárásokban az ajánlattevőknek továbbra is a Kbt. szerinti dokumentációs és alkalmassági követelményekkel kell számolniuk.

Teendők és határidők

Az ajánlatkérőknek a 2025-ben megkezdett szerzéseknél az új értékhatárokat kell alkalmazniuk, és ehhez igazítaniuk kell szerzési szabályzataikat és éves közbeszerzési tervüket. Az ajánlattevőknek érdemes figyelemmel kísérniük az értékhatár alatti szerzéseket is, mivel ezek nem jelennek meg a közbeszerzési hirdetmények között, és a megrendelőknél célszerű ezekre közvetlenül jelentkezni.

Magasabb közbeszerzési értékhatárok 2025-ben

Január 1-jétől 20 millió forint az áru- és szolgáltatásbeszerzések, 60 millió forint az építési beruházások nemzeti közbeszerzési értékhatára. A kisebb értékű megbízások így kikerülnek a közbeszerzési eljárásból.

A 2025. évi költségvetési törvény szerint az ajánlatkérőknek árubeszerzésnél és szolgáltatás megrendelésénél 20 millió, építési beruházásnál 60 millió forinttól kell közbeszerzési eljárást lefolytatniuk. Tavaly ezek a határok 15, illetve 50 millió forint voltak. Az építési koncesszió 100 milliós és a szolgáltatási koncesszió 30 milliós értékhatára változatlan, ahogy a közszolgáltatók magasabb határai is.

Az értékhatárt a beszerzés áfa nélküli becsült értékével kell összevetni, az opcionális részeket is beleszámítva. Az értékhatár alatti beszerzésekre a közbeszerzési törvény eljárási szabályai nem vonatkoznak, ami gyorsabb szerződéskötést tesz lehetővé. A 300 millió forint alatti, nem uniós forrásból finanszírozott építési beruházásoknál pedig továbbra is lehetséges, hogy az ajánlatkérő hirdetmény helyett közvetlenül legalább öt cégnek küldjön ajánlattételi felhívást.

A vállalkozások számára ez azt jelenti, hogy a kisebb közbeszerzési piaci megbízások egy része nem közbeszerzési hirdetmény útján jelenik meg, ezért érdemes közvetlen kapcsolatot ápolni a potenciális megrendelőkkel.

Költségellenőrzés és feltételes közbeszerzés az állami finanszírozású építési beruházásoknál

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 68. alcíme (251–257. §) az állami beruházásokkal kapcsolatos szerződéskötések eljárási rendjének eltérő szabályait állapítja meg. A törvényt az Országgyűlés 2024. december 17-én fogadta el, kihirdetésének napja 2024. december 20. A Tv. 258. § (2) bekezdése szerint a 251–257. § 2025. január 1-jén lépett hatályba, a 257. § értelmében pedig a rendelkezéseket a hatálybalépést követő naptól indult beszerzési és közbeszerzési eljárásokban kell alkalmazni. A költségellenőrzés alá eső értékhatárokat és az eljárás részletszabályait a 256. § felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet határozza meg.

A szabályozás lényege

A szabályok a központi költségvetési vagy európai uniós forrásból finanszírozott, a kormányrendeletben meghatározott becsült értéket meghaladó építési beruházásokra vonatkoznak, függetlenül attól, hogy azok az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény szerint állami építési beruházásnak minősülnek-e [Tv. 251. § (1) bek.]. Egyházi és nemzetpolitikai célú beruházásoknál az 500 millió forintot meghaladó becsült értéktől kell alkalmazni őket (252. §), a közérdekű vagyonkezelő alapítványok beruházásaira – eltérő szerződéses rendelkezés hiányában – nem [251. § (2) bek.]. A közbeszerzés kizárólag feltételes eljárásként folytatható le, amelynek feltétele az állami beruházásokért felelős miniszter költségellenőrzési véleménye [253. § (1) bek.]. A szerződés csak a legkedvezőbb érvényes ajánlatra vonatkozó vélemény beszerzése után köthető meg, és ez irányadó a szerződésmódosításra, a pótmunkákra és a tartalékkeret felhasználására is [253. § (3) és (6) bek.]. A miniszter az ajánlati árak megalapozottságát, a műszaki tartalommal és a piaci árakkal való összhangját vizsgálja, véleményét 45 napon belül adja meg; ha ez elmarad, a szerződés megköthető [254. § (2)–(3) bek.]. Uniós forrású, illetve egyházi és nemzetpolitikai célú beruházásnál a szabályok mellőzése esetén központi költségvetési többletforrás nem biztosítható (255. §).

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlenül érintettek az építőipari kivitelezők, a generálkivitelezők, a tervezők és a közbeszerzésekben részt vevő alvállalkozók, valamint az állami vagy uniós támogatással beruházó egyházi és egyéb szervezetek. A szerződéskötés előtti, legfeljebb 45 napos – a Kbt. 131. § (4) bekezdése szerinti esetben 25 napos [254. § (4) bek.] – költségellenőrzési szakasz meghosszabbítja az ajánlattétel és a munkakezdés közötti időt, ami az anyag- és munkadíj-változás kockázatát az ajánlattevőknél tartja. A piaci árakkal való összevetés az ajánlati árak részletes alátámasztását igényli.

Teendők és határidők

A 2025. január 1-jét követően induló eljárásokban az ajánlattevőknek a feltételes eljárásrenddel kell számolniuk, és ehhez kell igazítaniuk az ajánlati kötöttség időtartamát, az árazási feltevéseket és a kezdési határidőket. Célszerű az egységárakat és a költségvetési tételeket úgy dokumentálni, hogy a piaci árakkal való összhang igazolható legyen. Kiviteli tervvel rendelkező beruházásnál a kivitelezési eljárás csak a becsült értékre vonatkozó vélemény után indulhat [253. § (4) bek.]. Az értékhatárokat és az eljárási részleteket a 256. § szerinti kormányrendelet tartalmazza, ezért annak rendelkezéseit az ajánlattételkor figyelembe kell venni.

Miniszteri költségellenőrzés előzi meg az állami építési szerződéseket

2025. január 1-jétől az állami vagy uniós forrásból finanszírozott építési beruházásoknál a szerződés csak miniszteri költségellenőrzés után köthető meg, a közbeszerzés pedig feltételes eljárásként folytatható le.

A 2025. évi költségvetést megalapozó törvény alapján az ajánlatkérő a nyertes ajánlatot a miniszter elé terjeszti, aki megvizsgálja, hogy az árak megalapozottak és piaci szintűek-e. A véleményre 45 nap áll rendelkezésre, ha az nem érkezik meg, a szerződés megköthető. Ugyanez a kontroll vonatkozik a szerződésmódosításokra, a pótmunkákra és a tartalékkeretek felhasználására is. Ha a beruházás kiviteli tervvel rendelkezik, már a kivitelezési eljárás megindítása előtt költségellenőrzést kell kérni a becsült értékre.

Egyházi és nemzetpolitikai célú beruházásoknál a szabályt 500 millió forint feletti becsült értéktől kell alkalmazni, a többi esetben a kormányrendeletben rögzített értékhatár az irányadó. A szabályok a január 1. után indult eljárásokra vonatkoznak, a már folyamatban lévő közbeszerzéseket nem érintik. Ha egy uniós forrású vagy egyházi beruházás nem e rend szerint valósul meg, ahhoz központi költségvetési többletforrás nem kapható.

Az építőipari ajánlattevőknek hosszabb átfutással kell számolniuk, és ajánlati áraikat tételesen alá kell tudniuk támasztani. Érdeemes az ajánlati kötöttséget, az árfelülvizsgálati kikötéseket és a kezdési határidőket ehhez igazítani, a költségvetési tételeket pedig piaci referenciákkal alátámasztani.

F-gáz-rendelet: 2025-től tilos a magas GWP-jű hűtőközeg a szervizelésben

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/573 rendelete (2024. február 7.) a fluortartalmú üvegházhatású gázokról, az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról és az 517/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: F-gáz-rendelet) a tagállamokban közvetlenül alkalmazandó, így a vállalkozásokat hazai átültetés nélkül kötelezi. A rendelet a korábbi 517/2014/EU rendeletet váltja fel, és a forgalomba hozatalra, a felhasználásra, a címkézésre és a szervizelésre egyaránt tartalmaz előírásokat. Tilalmi lépcsőzetesen válnak alkalmazandóvá: a 13. cikk (3) bekezdése szerinti szervizelési tilalom kiterjesztése, valamint a 11. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódó IV. melléklet több forgalombahozatali tilalma 2025. január 1-jétől érvényes.

A szabályozás lényege

A 13. cikk (3) bekezdése a legalább 2500-as globális felmelegedési potenciállal (GWP) rendelkező fluortartalmú gázok szervizelési felhasználását eddig a legalább 40 tonna CO₂-egyenértékű töltetű hűtőberendezésekre tiltotta; 2025. január 1-jétől e gázok bármely hűtőberendezés karbantartásához vagy szervizeléséhez tilosak. A tilalom nem vonatkozik a katonai felszerelésekre és a -50 °C alá hűtésre tervezett berendezésekre. 2030. január 1-jéig kivételt képez a 12. cikk (7) bekezdése szerint címkézett regenerált gáz, továbbá a meglévő berendezésekből visszanyert újrahasznosított gáz, amelyet csak a visszanyerést végző vagy azt megrendelő vállalkozás használhat fel. A IV. melléklet szerint 2025. január 1-jétől nem hozhatók forgalomba a 150-es vagy nagyobb GWP-jű gázt tartalmazó helyhez kötött önálló hűtőberendezések, a folyadékhűtők kivételével (4. pont), az I. mellékletben felsorolt egyéb fluortartalmú gázokkal működő tűzvédelmi berendezések [11. pont c) alpont], a fluortartalmú gázt tartalmazó testápolási termékek (20. pont), valamint a nem orvosi célú, 150-es vagy nagyobb GWP-jű gázzal működő bőrhűtő berendezések (21. pont); a biztonsági előírások miatt szükséges esetek kivételt képeznek. A meglévő berendezések javításához szükséges alkatrészek a 11. cikk (1) bekezdésében rögzített feltételekkel továbbra is forgalomba hozhatók.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Érintettek a hűtéstechikai szervizek, a kereskedelmi és ipari hűtést üzemeltető vállalkozások – különösen az élelmiszer-kereskedelem, az élelmiszeripar és a hűtött logisztika –, a hűtő- és tűzvédelmi berendezések forgalmazói, valamint a kozmetikai termékek gyártói és importőrei. A magas GWP-jű töltetű berendezéseknél a szervizelés csak regenerált vagy visszanyert gázzal lehetséges, ami a karbantartási költséget növelheti, középtávon pedig berendezéscserét tehet szükségessé. A forgalmazóknál a tiltott termékekből visszamaradt készlet értékesíthetatlenné válhat, ezért a beszerzési döntéseket is felül kell vizsgálni.

Teendők és határidők

Az üzemeltetőknek fel kell mérniük, mely hűtőberendezéseik töltete éri el a 2500-as GWP-értéket, és szervizpartnerükkel rögzíteniük kell, hogy a karbantartás kizárólag címkézett regenerált vagy saját berendezésből visszanyert gázzal történhet. A forgalmazóknak ellenőrizniük kell, hogy kínálatukban nincs-e a IV. melléklet szerint 2025. január 1-jétől tiltott termék. A 2030-ig tartó átmeneti időszak a berendezéscsere ütemezésére használható, a beruházási döntéseknél pedig az alacsony GWP-jű hűtőközeggel működő megoldásokat célszerű előnyben részesíteni.

Januártól szigorodott a hűtőközegek szervizelési felhasználása

2025. január 1-jétől a legalább 2500-as GWP-értékű fluortartalmú gázokkal már egyetlen hűtőberendezés sem szervizelhető, és több F-gázos termék sem hozható forgalomba az Európai Unió egész területén.

Az uniós F-gáz-rendelet szerint a legalább 2500-as GWP-értékű gázokat januártól semmilyen hűtőberendezés karbantartásához nem lehet felhasználni, korábban ez csak a nagy töltetű berendezésekre vonatkozott. 2030-ig kivételt jelent a címkézett regenerált gáz, illetve a saját berendezésből visszanyert gáz. A tilalom nem vonatkozik a katonai felszerelésekre és a mínusz 50 fok alá hűtő berendezésekre, a rendelet pedig hazai átültetés nélkül, közvetlenül kötelező.

Új forgalombahozatali tilalmak is életbe léptek: nem forgalmazhatók a 150-es vagy nagyobb GWP-jű gázzal működő helyhez kötött önálló hűtőberendezések, egyes tűzvédelmi berendezések és a fluortartalmú gázt tartalmazó testápolási termékek. A meglévő berendezések javításához szükséges alkatrész továbbra is beszerezhető, ha a javítás nem növeli a teljesítményt, a gáz mennyiségét vagy annak üvegházhatását.

A boltoknak, élelmiszer-feldolgozóknak és hűtött raktárt üzemeltetőknek érdemes most felmérniük berendezésparkjukat, egyeztetniük szervizpartnerükkel, és a cserét a 2030-ig tartó átmeneti időszakban ütemezniük. A forgalmazóknak a készleteiket is át kell nézniük, mert a tiltott termékek már nem értékesíthetők.

Megszűntek a különleges gazdasági övezetek: az iparűzési adó a településé

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 242. §-a alapján 2025. január 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnt a Göd, illetve a Mosonmagyaróvár város közigazgatási területén kijelölt különleges gazdasági övezet, valamint a Duna-mente – Fejér megye különleges gazdasági övezet. Ugyanezen a napon lépett hatályba a 2024. december 20-án kihirdetett 415/2024. (XII. 20.) Korm. rendelet, amely a Paks város területén a 223/2024. (VII. 31.) Korm. rendelettel kijelölt övezet megszűnéséről rendelkezik (1. és 6. §). Az adójogi következményeket a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 51/T. §-a rendezi.

A szabályozás lényege

A Htv. 51/T. § (2) bekezdése szerint a vállalkozók iparűzésiadó-kötelezettsége a vármegyei önkormányzat illetékességi területén 2024. december 31-ig áll fenn, és a megszűnést úgy kell tekinteni, mintha az adóalany székhelyét áthelyezte, telephelyét megszüntette volna. A (3) bekezdés értelmében a települési önkormányzat illetékességi területén az iparűzésiadó-kötelezettség 2025. január 1-jén keletkezik, más helyi adókat az övezetbe tartozott területrészen 2025-től a települési rendelet szerint kell teljesíteni. Az (1) bekezdés alapján, ha a vármegyei önkormányzat határozott időre szóló adómértéket, illetve a 39/C. § (4) bekezdése szerinti adómentességet vagy adókedvezményt alkotott, a Htv. 7. § h) és j) pontja szerinti korlátozások a települési önkormányzatot is kötik. A települési önkormányzat gyakorolja a feladat- és hatásköröket és a rendeletalkotási jogot, a korábban alkotott kormány- és vármegyei rendeleteket pedig az új települési szabályozásig alkalmazni kell (Tv. 245. §; 415/2024. Korm. rendelet 3–4. §). Az állami adó- és vámhatóság az építményadó-, telekadó- és kommunálisadó-bevallásokat, adatbejelentéseket 2025. január 31-ig átadja a települési adóhatóságnak [Htv. 51/T. § (4) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Érintettek a megszűnt övezetek területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozások, köztük a nagy ipari beruházók és az ott működő beszállítók. A 2024. adóévet még a vármegyei, a 2025. adóévet már a települési adóhatósággal kell elszámolni, ezért az adminisztráció két adóhatóság között oszlik meg. A telephely-megszüntetési fikció miatt a vármegyei adóhatóság felé a telephely megszüntetésére irányadó bevallási és elszámolási szabályok alkalmazandók. A vármegyei rendeletben rögzített határozott idejű mértékekhez és kedvezményekhez fűződő korlátozások a településre is átszállnak.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak tisztázniuk kell a települési önkormányzati adóhatóságnál a 2025. január 1-jén keletkezett iparűzésiadó-kötelezettségükhöz kapcsolódó bejelentési, bevallási és fizetési teendőket, mert 2025-től a kötelezettséget e hatóság felé kell teljesíteni. A vármegyei adóhatóság felé a 2024. évre vonatkozó, telephely-megszüntetéshez kapcsolódó kötelezettségeket kell lezárni. Az új települési adórendeletek megjelenését figyelemmel kell kísérni, addig a korábbi rendeletek alkalmazandók. Az ingatlanhoz kötődő helyi adóknál a NAV 2025. január 31-ig adja át az adatokat, az esetleges eltérések ezt követően a települési adóhatóságnál tisztázhatók.

Januártól a település szedi az iparűzési adót a volt övezetekben

2025. január 1-jén megszűnt a gödi, a mosonmagyaróvári, a paksi és a Duna-mente – Fejér megyei különleges gazdasági övezet, így az ott működő cégek iparűzési adója ismét a települési önkormányzatot illeti.

A gödi, a mosonmagyaróvári és a Fejér megyei övezetet a 2025. évi költségvetést megalapozó törvény, a paksit kormányrendelet szüntette meg. A helyi adókról szóló törvény szerint a vármegyei önkormányzat felé fennálló iparűzésiadó-kötelezettség 2024. december 31-ig tartott, a települési kötelezettség 2025. január 1-jén keletkezett. Más helyi adókat az övezethez tartozott területen 2025-től a települési rendelet szerint kell megfizetni.

A vármegye felé a megszűnést úgy kell kezelni, mintha a vállalkozás megszüntette volna telephelyét. A vármegyei rendeletek az új települési szabályok megalkotásáig alkalmazandók, a határozott idejű adómértékekhez és kedvezményekhez fűződő korlátozások pedig a települést is kötik. Az ingatlanokhoz kapcsolódó adóbevallásokat és adatbejelentéseket a NAV január 31-ig adja át a települési adóhatóságnak.

Az érintett cégeknek érdemes felvenniük a kapcsolatot a települési adóhatósággal a bejelentkezés és a 2025. évi befizetések rendjének tisztázása érdekében, és lezárni a 2024. évi elszámolást a vármegyével. Célszerű az új települési adórendeletek megjelenését is figyelni, mert addig a korábbi vármegyei szabályok maradnak alkalmazandók.

Visszatérítendő állami támogatás felszámolás alatt álló termelő üzemeknek, elsőbbségi visszafizetéssel

2025. január 27.

Jogforrás és hatály

A Kormány az iparfejlesztési feladatok megvalósítását szolgáló költségvetési támogatás nyújtásának veszélyhelyzeti szabályairól szóló 4/2025. (I. 23.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Rendelet) a veszélyhelyzetre tekintettel alkotta meg. A Rendelet a preambuluma szerint a felszámolás alatt álló termelő üzemek működésének fenntartását és a környezetkárosodás megelőzését szolgálja; a kihirdetését követő napon lépett hatályba (2. §), és a 3. § szerint a hatálybalépésekor folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell. A támogatás nyújtására a veszélyhelyzet ideje alatt a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.), az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) és annak végrehajtási rendelete (Ávr.) szabályait a Rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni [1. § (1) bek.].

A szabályozás lényege

Az iparügyekért felelős miniszter a felszámolás alatt álló adós kérelmére visszatérítendő költségvetési támogatást nyújthat a termelő üzem működésének fenntartásához és a környezetkárosodás megelőzéséhez, a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XXIII. fejezetében szereplő iparfejlesztési előirányzat terhére [1. § (2) bek.]. A miniszter a kérelmet 3 napon belül továbbítja a közigazgatás-szervezésért felelős miniszternek, a hatóság soron kívül vizsgál, és a vizsgálat lezárását követő 3 napon belül tájékoztatja a minisztert [1. § (3) bek.]. A támogatásra az Áht. 50/A. §-a és az Ávr. 81. § b) pontja nem alkalmazandó [1. § (4) bek.]. A támogatást a támogatási szerződésben meghatározott határidőben, legkésőbb a zárómérleg vagy a záró egyszerűsített mérleg jóváhagyását követő 30 napon belül kell visszafizetni, a követelés közbenső mérleg alapján nem elégíthető ki [1. § (5) bek.]. A visszafizetési követelést a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hitelezői kategóriában, a bérgarancia-támogatást követően elsőként kell kielégíteni [1. § (6) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabály elsősorban a felszámolás alatt álló ipari termelő társaságok hitelezőit érinti. A beszállítók, a bérbeadók, a pénzügyi hitelezők és a későbbi rangsorba tartozó más hitelezők kielégítési esélyét az állami visszafizetési követelés elsőbbsége csökkentheti. Másfelől a működés fenntartása megőrizheti az üzem vagyoneértékét és a beszállítói kapcsolatokat, ami az eszközök egyben történő értékesítését is segítheti. Mivel a Rendeletet a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell, a már bejelentett hitelezői igények megtérülési kilátásait is befolyásolja. A napokban mért hatósági vizsgálati határidők a támogatás rövid időn belüli folyósítását teszik lehetővé.

Teendők és határidők

A felszámolás alatt álló termelő adóssal szemben követeléssel rendelkező vállalkozásoknak érdemes figyelemmel kísérniük, hogy az adós részesül-e ilyen támogatásban, és a kielégítési sorrendre gyakorolt hatást a követelés értékelésénél, az értékvesztés elszámolásánál figyelembe venniük. A felszámolás alatt álló termelő üzemet működtető adós a Rendelet alapján kérelemmel fordulhat az iparügyekért felelős miniszterhez. A Rendelet veszélyhelyzeti szabály, alkalmazhatósága ezért a veszélyhelyzet fennállásához kötött; a hitelezői stratégiát ennek figyelembevételével célszerű kialakítani.

Állami pénz tarthatja életben a felszámolás alatt álló gyárakat

Január 24-től visszatérítendő állami támogatást kaphatnak a felszámolás alatt álló termelő üzemek, a visszafizetési követelés azonban a felszámolásban a bérgarancia-támogatás után minden más hitelezői igényt megelőz.

Egy januári veszélyhelyzeti kormányrendelet szerint az iparügyekért felelős miniszter a felszámolás alatt álló adós kérelmére támogatást nyújthat az üzem működésének fenntartásához és a környezetkárosodás megelőzéséhez. A kérelmet a minisztérium három napon belül továbbítja, a hatóság soron kívül vizsgál. A szabály a már folyamatban lévő felszámolási eljárásokra is vonatkozik.

A támogatást legkésőbb a zárómérleg jóváhagyását követő 30 napon belül kell visszafizetni. Az állam követelését a felszámolásban a bérgarancia-támogatás után elsőként kell kielégíteni, így az a beszállítók és a pénzügyi hitelezők igényeit megelőzi. A követelés közbenső mérleg alapján nem elégíthető ki, vagyis a visszafizetésre a felszámolás lezárásakor kerül sor.

Az érintett adósokkal szemben követeléssel rendelkező cégeknek érdemes újraértékelniük megtérülési esélyeiket, és figyelniük, hogy az adós kapott-e ilyen támogatást. A működés fenntartása ugyanakkor az üzem értékét is megőrizheti, ami az eszközök egyben történő értékesítését és így közvetve a hitelezők megtérülését is segítheti.

Új árszabályozási ciklus: 2025-től új alkalmazási szabályok a villamosenergia-rendszerhasználati díjakra

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A villamosenergia-hálózati díjaknál 2025. január 1-jén új árszabályozási ciklus kezdődött [4/2024. (VI. 14.) MEKH rendelet 1. § (2) bek.]. Ugyanezen a napon lépett hatályba a villamos energia rendszerhasználati díjak és külön díjak alkalmazási szabályairól szóló 10/2024. (XI. 14.) MEKH rendelet (a továbbiakban: R.), amelynek egyes rendelkezései 2027. január 1-jén lépnek hatályba [R. 39. §]. A 332/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet 1. §-a a veszélyhelyzet idejére eltérést enged a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (VET) 143. §-ától: a 2025. január 1. és december 31. közötti rendszerhasználati díjak megállapítása nem eredményezheti a lakossági fogyasztók díjainak növekedését, és ezt a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell (3. §).

A szabályozás lényege

Az R. szerint az átviteli díj alapidíjból, lekötött teljesítmény díjból, forgalmi díjból és meddő energia díjból áll (3. §), az elosztási díj elemei pedig az alapidíj, a lekötött teljesítmény díj, a mért teljesítmény díj (Ft/kW/hó), a forgalmi díj és a meddő energia díj (5. §). Az elosztói mért teljesítmény díjat az okosmérővel rendelkező, idősoros elszámolású rendszerhasználó fizeti havonta utólag; alapja a csúcsidőszakban (17 és 22 óra között) mért legnagyobb negyedórás átlagteljesítmény [18. § (1)–(4) bek., 2. § 9. pont]. A lekötött teljesítmény díjat az okosmérésnek nem minősülő távlehívható méréssel rendelkező idősoros rendszerhasználó fizeti [16. § (1) bek.]; nem engedélyezett túllépésnél a túllépés minden kW-jára havonta az éves díj negyede jár [17. § (11) bek.]. Kisfeszültségen az okosmérős idősoros felhasználó a KIF IV., a nem okos távlehívható mérővel elszámolt a KIF III. elosztási díjat fizeti [26. § (5)–(6) bek.]. A nem lakossági rendszerhasználók induktív meddő energiája nagyfeszültségen a hatásos energia 40, középfeszültségen 30, kisfeszültségen 25 százalékáig díjmentes [24. § (3) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az üzleti felhasználókat elsősorban a teljesítményalapú díjelemek érintik. Okosmérő esetén a csúcsidőszaki legnagyobb negyedórás terhelés közvetlenül meghatározza a havi díjat, így a 17 és 22 óra közötti terheléscsúcsok költségnövelő tényezővé válnak. A lakossági díjakra vonatkozó korlát mellett a nem lakossági díjtételek nagyságát a MEKH díjmegállapító határozata rögzíti; a jogszabályok konkrét forintösszegeket nem tartalmaznak, ezért a tényleges költséghatás felhasználónként eltérő. A kisfeszültségű, profil elszámolású kisvállalkozások a KIF I. elosztási díjat fizetik [26. § (3) bek.].

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak ellenőrizniük kell, milyen mérővel és elszámolási móddal rendelkeznek, és ennek alapján melyik díjkategóriába tartoznak. Okosmérős idősoros elszámolásnál indokolt a csúcsidőszaki terhelés áthelyezése, lekötött teljesítménynél pedig a lekötés felülvizsgálata a szerződéses évfordulón [17. § (4) bek.]. Előre bejelentett teljesítménytúllépés szerződéses évenként legfeljebb háromszor, legkésőbb három munkanappal előtte kérhető [17. § (8) bek.]. Az első 2025. évi hálózati számlákat érdemes a MEKH díjhatározatában szereplő tételekkel összevetni.

Januártól a csúcsidőszaki terhelés is számít a hálózati díjban

2025. január 1-jén új árszabályozási ciklus indult az áramhálózati díjaknál, és hatályba léptek a rendszerhasználati díjak alkalmazásának új szabályai, amelyek az üzleti felhasználókat érintik leginkább.

A MEKH új rendelete szerint az okosmérővel rendelkező, negyedórás elszámolású felhasználók mért teljesítménydíjat fizetnek, amelynek alapja a 17 és 22 óra közötti legnagyobb negyedórás terhelés. A távlelőhető, de nem okos mérővel elszámoltak lekötött teljesítmény után fizetnek, a jóváhagyás nélküli túllépésért pedig minden kW után havonta az éves díj negyedét kell megfizetni. A nem lakossági felhasználóknál a meddő energia egy meghatározott arányig díjmentes.

A lakossági rendszerhasználati díjak 2025-ben egy kormányrendelet alapján nem emelkedhetnek, a nem lakossági díjtételeket a MEKH határozata rögzíti. A profil elszámolású kisfogyasztók továbbra is a hagyományos kifizetésű díjat fizetik, rájuk a teljesítményalapú díjtelek nem vonatkoznak.

A cégeknek érdemes ellenőrizniük mérőjük típusát és díjkategóriájukat, a csúcsidőszaki fogyasztást lehetőség szerint áthelyezni, és a teljesítménylekötést a szerződéses évfordulón felülvizsgálni. Az első idej számlákat célszerű összevetni a hatósági díjtételekkel, és eltérés esetén panasszal élni az elosztónál.

MNB-kamatdöntés: az alapkamat 6,50 százalékon maradt, változatlan kamatfolyosó

2025. január 30.

Jogforrás és hatály

A Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa 2025. január 28-i kamatdöntő ülésén a jegybanki alapkamatot változatlanul 6,50 százalékon tartotta. A döntés 2025. január 29-i hatállyal érvényes. A jegybank közleménye szerint a kamatfolyosó sem módosult: az egynapos (O/N) jegybanki betét kamata 5,50 százalék, vagyis az alapkamat mínusz 1,00 százalékpont, az egynapos fedezett hitel kamata pedig 7,50 százalék, vagyis az alapkamat plusz 1,00 százalékpont. A döntés nem jogszabály, hanem a jegybanki monetáris politikai eszköztár része. Ennek ellenére közvetlenül hat a pénzügyi kamatokra, ezáltal a forintban nyújtott változó kamatozású hitelek és a betétek kamatszintjére is. Az ülés rövidített jegyzőkönyvét az MNB 2025. február 12-én teszi közzé.

A szabályozás lényege

A közlemény szerint a fogyasztói árak decemberben éves összevetésben 4,6 százalékkal emelkedtek, ami meghaladta az elemzői várakozásokat, a maginfláció pedig 4,7 százalékra nőtt. A Monetáris Tanács értékelése szerint az infláció emelkedése 2025 januárjában még folytatódik, ezt követően indulhat újra a deflációs folyamat. Ezt azonban lassítja az elmúlt hónapok forintárfolyamleértékelődése. A hazai gazdaságról a közlemény vegyes képet ad: a reálbérek erőteljesen nőnek, és a fogyasztás a növekedés egyik motorja lehet. A hitelezésben a lakossági kereslet élénkül, a vállalati hitelkereslet viszont alacsony marad. A Tanács a szigorú irányultságú monetáris politika fenntartását tartja indokoltnak, mert a pozitív reálkamat a pénzügyi stabilitást és az inflációs cél elérését szolgálja. A geopolitikai feszültségek, a változékony pénzügyi környezet és az inflációs kockázatok miatt óvatos és türelmes megközelítést tart szükségesnek. A rövid lejáratú piaci kamatok összhangját a jegybank a napi devizalikviditást nyújtó FX-swap tenderekkel biztosítja.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változatlan kamatszint elsősorban a forintban, változó kamatozással eladósodott vállalkozásokat érinti. A referencia-kamatlábhoz kötött hitelek és lízingek kamatterhe a döntés nyomán nem mérséklődik. A közleményben hangsúlyozott óvatos és türelmes megközelítés, valamint a szigorú monetáris kondíciók fenntartásának szándéka azt jelzi, hogy a finanszírozási költségek gyors enyhülésére a vállalkozások nem alapozhatják terveiket. Ilyen környezetben a rögzített, kedvezményes kamatozású hitelprogramok relatív vonzereje nagyobb a piaci, változó kamatozású forrásokénál. A magas kamatszint ugyanakkor a pénzügyi tartalékkal rendelkező cégeknek magasabb betéti hozamot biztosít. A közlemény a forint leértékelődését a deflációt lassító tényezőként említi, ami az importból beszerző vállalkozások költségeit is érinti.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak érdemes áttekinteniük változó kamatozású hitel- és lízingszerződéseiket, a kamatperiódusok fordulónapjait és a referencia-kamatláb alakulását. A 2025. évi likviditási és üzleti tervekben a jelenlegi kamatszinttel célszerű számolni. Új beruházás finanszírozásánál indokolt összevetni a piaci, változó kamatozású hiteleket a fix kamatozású, kedvezményes konstrukciókkal. Az importőröknek és a devizában árazó vállalkozásoknak az árfolyamkockázat kezelését, szükség esetén fedezeti ügyletek alkalmazását érdemes mérlegelniük. A döntés részletesebb indoklása a 2025. február 12-én megjelenő rövidített jegyzőkönyvből ismerhető meg, a kamatpálya alakulásáról pedig a Monetáris Tanács következő kamatdöntő ülése ad újabb jelzést.

Maradt a 6,50 százalékos alapkamat, nem olcsóbbodnak a forintHITELEK

A Monetáris Tanács január 28-án nem változtatott a jegybanki alapkamaton és a kamatfolyosón. A döntés január 29-től érvényes, a változó kamatozású forintHITELEK terhe így nem csökken.

A jegybanki alapkamat 6,50, az egynapos betéti kamat 5,50, az egynapos fedezett hitel kamata 7,50 százalék maradt. A jegybank indoklása szerint a decemberi 4,6 százalékos infláció meghaladta a várakozásokat, a pénzromlás üteme januárban még emelkedhet, és a forint gyengülése is lassítja az árak megszélidülését. A Monetáris Tanács ezért szigorú, óvatos és türelmes monetáris politikát tart indokoltnak.

A vállalkozások számára ez azt jelenti, hogy a referencia-kamatlábhhoz kötött hitelek és lízingek törlesztése a következő időszakban sem könnyebbedik. Érdemes áttekinteni a meglévő szerződések kamatfeltételeit, és a 2025-ös tervekben a mostani kamatszinttel számolni.

Új beruházásnál különösen megéri összevetni a piaci hiteleket a fix kamatozású, kedvezményes programokkal. Az importból beszerző vagy devizában árazó cégeknek az árfolyamkockázatra is figyelniük kell, szükség esetén fedezeti ügyletekkel. A pénzügyi tartalékkal rendelkező vállalkozások ugyanakkor továbbra is magasabb betéti hozamra számíthatnak. A döntés részletes indoklását a február 12-én megjelenő jegyzőkönyv tartalmazza.

Új MNB-adatszolgáltatási rendeletek: 2025. január 1-jétől új táblakészlet a pénzügyi szektorban

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az MNB a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 171. § (1) bekezdés i) pontjában kapott felhatalmazás alapján több új adatszolgáltatási rendeletet adott ki. Az 54/2024. (XII. 3.) MNB rendelet az MNB alapvető feladataihoz szükséges adatszolgáltatásokat szabályozza, és 2. §-a szerint 2025. január 1-jén lépett hatályba. Az 57/2024. (XII. 3.) MNB rendelet a biztosítási piaci szervezetek, az 58/2024. (XII. 3.) MNB rendelet a pénztárak és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény felügyeleti adatszolgáltatásait rendezi. Mindkettő főszabályként 2025. január 1-jén lépett hatályba; az 57/2024. MNB rendelet 16. §-a és 17–20. melléklete, az 58/2024. MNB rendelet 13. §-a és 11–16. melléklete 2025. április 1-jén lép hatályba [13. §, illetve 10. §].

A szabályozás lényege

Az 54/2024. MNB rendelet 1. §-a szerint a kötelezettek körét, a gyakoriságot és a határidőket az 1. melléklet, a táblákat a 2. melléklet tartalmazza. A 3. § (1) bekezdése alapján a 2025. január 1-jét megelőző tárgyidőszakra vonatkozó adatszolgáltatásnál – kivételekkel – még az 54/2021. (XI. 23.) MNB rendelet szabályait kell alkalmazni. A 3. § (2) bekezdése szerint az F10 (bizalmi vagyongazdálkodók által kezelt vagyon mérlege) és a P68 kódú adatszolgáltatást első alkalommal a 2024. évre kell teljesíteni. Az 57/2024. MNB rendelet 1. §-a a biztosítókra, a harmadik országbeli biztosítók fióktelepeire, az alkuszokra és a többes ügynökökre terjed ki. A 2025 előtti tárgyidőszakokra – kivételekkel – az 53/2022. (XII. 2.) MNB rendelet alkalmazandó, egyes jelentéseket viszont már a 2024. IV. negyedévre, illetve a 2024. évre az új szabályok szerint kell teljesíteni [14. § (1)–(3) bek.]. Az 58/2024. MNB rendelet 11. § (1) bekezdése ugyanerre a 60/2023. (XI. 24.) MNB rendeletet rendeli alkalmazni. A jelentéseket minősített vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással, az ERA rendszeren kell beküldeni [57/2024. MNB rendelet 11. § (1) bek., 58/2024. MNB rendelet 8. § (1) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendeletek közvetlenül a hitelintézeteket, befektetési vállalkozásokat, pénzforgalmi szolgáltatókat, biztosítókat, alkuszokat, többes ügynököket, pénztárakat és bizalmi vagyongazdálkodókat érintik. Számukra az új táblakészlet informatikai fejlesztést és a belső kontrollfolyamatok frissítését teszi szükségessé. Kockázatot jelent, hogy a 2024-es tárgyidőszakra egyes jelentéseket a régi, másokat az új szabályok szerint kell elkészíteni. Az 57/2024. MNB rendelet 12. §-a és az 58/2024. MNB rendelet 9. §-a szerint a javított jelentést az MNB felszólításától számított 2 munkanapon belül, az utóbb feltárt eltérés miatt módosított jelentést 15 munkanapon belül kell megküldeni.

Teendők és határidők

Az adatszolgáltatóknak tárgyidőszakonként tisztázniuk kell, melyik rendelet szerint jelentenek. A 2024. évre és a 2024. IV. negyedévre vonatkozó kivételes jelentéseket az új rendeletek mellékletei szerint kell előkészíteni. A bizalmi vagyongazdálkodó vállalkozásoknak az F10 jelentést első alkalommal 2025. február 28-ig kell teljesíteniük, a P68 jelentés határideje 2025. január 31. Az ERA-hozzáféréseket és az elektronikus aláírási jogosultságokat érdemes időben ellenőrizni. A biztosítóknak, alkuszoknak, többes ügynököknek és pénztáraknak az április 1-jén hatályba lépő mellékletekre is fel kell készülniük.

Januártól új szabályok szerint jelentenek a pénzügyi szolgáltatók az MNB-nek

2025. január 1-jén hatályba léptek a jegybank új adatszolgáltatási rendeletei. A bankoknak, biztosítóknak, alkuszoknak, pénztáraknak és bizalmi vagyonkezelőknek új táblák és szabályok szerint kell jelenteniük.

Az MNB három rendelete egyszerre lépett hatályba: az egyik a jegybank alapvető feladataihoz szükséges adatokat, a másik kettő a biztosítási piac, illetve a pénztárak felügyeleti jelentéseit szabályozza. A 2025 előtti időszakokra főszabályként még a korábbi rendeleteket kell alkalmazni, egyes 2024-es jelentéseket azonban már az új előírások szerint kell elkészíteni.

A bizalmi vagyonkezelő vállalkozásoknak az általuk kezelt vagyon mérlegéről első alkalommal a 2024. évre kell adatot szolgáltatniuk, február 28-ig. A biztosítók és pénztárak egyes mellékletei április 1-jén lépnek hatályba.

A jelentéseket továbbra is az MNB ERA rendszerén, minősített vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell beküldeni. Ha a jegybank javítást kér, arra mindössze két munkanap áll rendelkezésre. Érdemes ezért időben átnézni a jelentéskészítő rendszereket, a hozzáféréseket és a felelősségi köröket, és tárgyidőszakonként rögzíteni, melyik rendelet szerint kell jelenteni.

Demján Sándor 1+1 KKV Beruházás-élénkítő Támogatási Program: január 13-án indult a benyújtás

2025. január 20.

Jogforrás és hatály

A Nemzetgazdasági Minisztérium mint Támogató a Demján Sándor Program keretében meghirdette az „1+1 KKV Beruházás-élénkítő Támogatási Program” pályázati felhívását, amely 2024. december 5-től hatályos. A lebonyolítást Kezelő szervként az MGFÜ Közhasznú Nonprofit Kft. végzi. A felhívás jogszabályi háttere a fejezeti kezelésű előirányzatokról szóló 20/2024. (VI. 24.) NGM rendelet, az államháztartásról szóló törvény végrehajtási rendelete, a támogatásokkal kapcsolatos eljárásról szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet, valamint az uniós állami támogatási szabályok: a 651/2014/EU bizottsági rendelet (csoportmentesség) és az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet (csekély összegű támogatás). A kérelmek benyújtásának első szakasza 2025. január 13-án 12 órakor nyílt meg. A felhívást 2025. január 17-én a benyújtási határidők tekintetében módosították.

A szabályozás lényege

A felhívás keretösszege 48 milliárd forint. A vissza nem térítendő támogatás vállalkozásonként legalább 5 millió, legfeljebb 200 millió forint, a támogatási intenzitás legfeljebb 50 százalék, így minden saját forint mellé legfeljebb egy forint támogatás jár. Az intenzitás a jogcímtől és a régiótól függ, a regionális jogcímen budapesti projekt nem támogatható. Pályázhat a kettős könyvvitelt vezető mikro-, kis- és középvállalkozás, ha legalább két lezárt, teljes üzleti évvel rendelkezik, és átlagos statisztikai állományi létszáma a legutóbbi lezárt évben legalább 2 fő volt. A projekt költségeinek legalább 40 százalékát technológiai fejlesztést eredményező új eszköz beszerzésére kell fordítani. Választhatóan elszámolható infokommunikációs fejlesztés, immateriális javak, haszongépjármű, megújuló energiát hasznosító technológia (a napelem kivételével), tanácsadás és iparjogvédelem is, költségtípusonkénti korlátokkal. Az új eszköz nettó értéke legalább 200 ezer forint kell legyen, a költségeket három árajánlattal kell alátámasztani. A támogatás 100 százaléka előlegként igényelhető. A fizikai megvalósításra 12 hónap áll rendelkezésre, a fenntartási időszak 3 év. A kérelmeket objektív pontrendszer alapján rangsorolják.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A program a gép- és technológiabeszerzést tervező hazai kkv-k számára jelentős forrás. Különösen azoknak a feldolgozóipari és szolgáltató cégeknek kedvez, amelyek a magas kamatkörnyezetben hitelből nehezen finanszíroznák a beruházást. A pályázat feltétele ugyanakkor a teljes saját erő megléte: a felhívás szerint az önerő nem származhat állami támogatásból, magánszemélytől vagy külföldi vállalkozástól kapott kölcsönből, illetve tagi kölcsönből. A felhívás kizárja egyebek mellett a negatív saját tőkéjű, köztartozással rendelkező, nehéz helyzetben lévő, valamint a létszámot több mint 10 százalékkal leépíteni tervező vállalkozásokat. Az NGM közlése szerint 2025. január 17-ig több mint 6500 előzetes regisztráció érkezett, ezért a keretre várhatóan jelentős túljelentkezés lesz.

Teendők és határidők

A kérelmeket az egypluszgy.vali.hu felületen, ügyfélkapus azonosítással kell benyújtani. A január 17-i módosítás szerint a dokumentumok feltöltésének határideje 2025. január 21., 17 óra, a végleges benyújtás pedig 2025. január 23-án 10 és 16 óra között történik. A második szakasz 2025. február 1-jétől a keret kimerüléséig, legkésőbb 2025. június 30-ig tart. A projekt a benyújtás napjától saját kockázatra megkezdhető, de a korábban kelt megrendelések és számlák nem számolhatók el. A pályázóknak a saját forrás igazolását, az árajánlatokat és a de minimis keret ellenőrzését a benyújtás előtt el kell végezniük.

Elindult az 1+1 támogatás: minden saját forint mellé egy forint jár

Január 13-án megnyílt a Demján Sándor Program vissza nem térítendő eszközbeszerzési támogatása. A 48 milliárd forintos keretből 5–200 millió forint igényelhető, a végleges benyújtás január 23-án lesz.

Az 1+1 KKV Beruházás-élénkítő Támogatási Program legfeljebb 50 százalékos támogatással segíti a kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztését. A költségek legalább 40 százalékát új gépre, eszközre kell fordítani, mellette informatikai fejlesztés, haszongépjármű, megújuló energiás berendezés és tanácsadás is elszámolható. A támogatás teljes egészében előlegként kérhető.

Pályázni legalább két lezárt üzleti évvel és legalább kétfős átlagos létszámmal lehet. A saját erőnek valódi saját forrásnak kell lennie: tagi kölcsön, magánszemélytől kapott kölcsön vagy állami támogatás nem fogadható el.

Az előzetes regisztrációt több mint 6500 vállalkozás kezdeményezte, ezért a minisztérium módosította a határidőket. A dokumentumokat január 21-ig kell feltölteni, a végleges benyújtás január 23-án 10 és 16 óra között történik. A pályázatokat objektív pontrendszer alapján rangsorolják. Aki most kimarad, a február 1-jén induló második szakaszban, legkésőbb június 30-ig még benyújthatja kérelmét, ha addig a keret ki nem merül. A projekt a benyújtás napjától saját kockázatra elindítható, de a korábbi megrendelések nem számolhatók el.

Demján Sándor Program: január 6-tól igényelhetők az EXIM refinanszírozott beruházási hitelei

2025. január 8.

Jogforrás és hatály

A Kormány által meghirdetett Demján Sándor Program vállalkozásfejlesztési intézkedéscsomag része a Magyar Export-Import Bank Zrt. (EXIM) refinanszírozott hitel- és lízingkonstrukcióinak 2025. évi kínálata. Szabados Richárd, a kis- és középvállalkozások fejlesztéséért és technológiáért felelős államtitkár 2024. decemberi bejelentése szerint a program összesen 400 milliárd forintos, ebből az EXIM-hitelekre 350 milliárd forint jut. A hitelkérelmek befogadása 2025. január 6-án kezdődött a kereskedelmi bankoknál és a lízingcégeknél. Az intézkedés nem jogszabály, hanem állami pénzügyi intézmény által nyújtott, a kereskedelmi bankokon keresztül elérhető kedvezményes finanszírozás. A konkrét hitelfeltételeket az EXIM és a közreműködő pénzügyi intézmények hirdetményei tartalmazzák. A kedvezményes kamat állami támogatásnak minősülhet, ezért az egyes ügyleteknél az uniós állami támogatási szabályokat is figyelembe kell venni.

A szabályozás lényege

A 2024. december 31-én közölt összefoglaló szerint öt konstrukció érhető el. Az EXIM Jövő Exportőrei Beruházási Hitelt exportáló és nem exportáló vállalkozások is igénybe vehetik ügyletenként legfeljebb 6 milliárd forint összegben, fix kamatozással, akár tízéves futamidőre. A kamat euróban 3,75–5,75 százalék, forintban 5,2–7,2 százalék között alakul. Az EXIM Jövő Exportőrei Zöld Beruházási Hitel energiahatékonysági, megújulóenergia-termelő és egyéb zöld beruházásokat finanszíroz: ennél forinthitel esetén 2, euróhitel esetén 1 százalékponttal alacsonyabb a kamat. Az Exportélénkítő Beruházási Hitelt az exportőrök és első körös beszállítók vehetik igénybe, szintén legfeljebb 6 milliárd forintig. Az Exportélénkítő Lízing gépek, berendezések, haszongépjárművek és mezőgazdasági eszközök beszerzését támogatja, személygépkocsira nem vehető igénybe, a lízingre a bejelentés szerint 50 milliárd forint jut. Az EXIM Kifektetési Hitel a hazai vállalatok külföldi befektetéseit finanszírozza piaci áron, legalább 2 milliárd forint összegben, a 350 milliárdos kereten felül. A Nemzeti Tőkeholding 60 milliárd forintos kifektetési tőkeprogramja ügyletenként 1–25 millió dollárt biztosít legalább 30 százalékos saját erő mellett.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A konstrukciók elsősorban a beruházást tervező, hitelképes kkv-kat és nagyvállalatokat, az exportőröket és beszállítóikat, valamint a külföldi terjeszkedést tervező hazai cégeket célozzák. A hosszú futamidejű, fix kamatozású forrás a magas piaci kamatkörnyezetben kiszámíthatóbb finanszírozási költséget ad, mint a változó kamatozású banki hitel, a zöld beruházásoknál pedig további kamatkedvezmény érhető el. A hitelbírálatot a kereskedelmi bankok és a lízingcégek végzik, így a vállalkozás hitelképessége, biztosítékai és üzleti terve továbbra is döntő. A beszállítói láncban működő kisebb cégek közvetve, a megrendelőik beruházásain és exportbővülésén keresztül is profitálhatnak a programból.

Teendők és határidők

A finanszírozást igénylő vállalkozásoknak a számlavezető vagy más közreműködő bankjuknál, illetve lízingcégükönél kell érdeklődniük, és a beruházási tervet, árajánlatokat, pénzügyi kimutatásokat ehhez kell előkészíteniük. Érdemes összevetni a forint- és euróhitel kamatát az árbevétel devizanemével, és ellenőrizni, minősíthető-e a projekt zöld beruházásnak. Mivel a kamatkedvezmény állami támogatást tartalmazhat, a korábban igénybe vett csekély összegű támogatások nyilvántartását is át kell tekinteni. A kifektetési hitel keretének rendelkezésre állása a bejelentés szerint az év első felére szól.

Fix kamatú EXIM-hitelek: 350 milliárd forint beruházásra és exportra

Január 6-tól a bankoknál és lízingcégeknél igényelhetők a Demján Sándor Program EXIM-konstrukciói. Ügyletenként legfeljebb 6 milliárd forint vehető fel, fix kamattal, akár tízéves futamidőre, a zöld beruházásoknál további kamatkedvezménnyel.

A Jövő Exportőrei Beruházási Hitelt nem csak exportáló cégek kaphatják meg. Forintban 5,2–7,2, euróban 3,75–5,75 százalékos fix kamat mellett finanszírozhatók gépek, eszközök és kapacitásbővítés. A zöld beruházásoknál, például energiahatékonysági fejlesztésnél vagy megújulóenergia-termelésnél, forinthitelnél 2, euróhitelnél 1 százalékponttal kedvezőbb a kamat.

Az exportőrök és első körös beszállítók az Exportélénkítő Beruházási Hitelt és az Exportélénkítő Lízinget is választhatják. A lízinggel gépek, haszongépjárművek és mezőgazdasági eszközök szerezhetők be, személyautó azonban nem. A külföldi terjeszkedést piaci árazású kifizetési hitel segíti.

A hitelbírálat a kereskedelmi bankoknál történik, ezért a beruházási tervvel és a pénzügyi kimutatásokkal érdemes a számlavezető bankhoz fordulni. A kedvezményes kamat állami támogatásnak minősülhet, ezért a korábban kapott csekély összegű támogatásokat is számba kell venni. Érdemes azt is mérlegelni, hogy a hitel devizaneme illeszkedjen a vállalkozás árbevételehez, így elkerülhető a felesleges árfolyamkockázat.

Dohánytermékek jövedéki adója: 2025. január 1-jétől magasabb tételes és minimumadó

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Jöt.) dohánygyártmányokra vonatkozó adómértékeit a Jöt. 145. § (1) bekezdése határozza meg. A 2025. január 1-jétől hatályos szöveg a cigarettára, a szivarra, a fogyasztási dohányra és az új típusú dohány- és nikotintermékekre is magasabb adómértéket állapít meg, mint a 2024. december 31-ig hatályos változat. A 2025. évi adóváltozásokat az egyes adótörvények módosításáról szóló, 2024. november 28-án kihirdetett 2024. évi LV. törvény vezette be, amely a Jöt. módosítását is tartalmazza, és több rendelkezése 2025. január 1-jén lépett hatályba. A változás a 2025. január 1-jétől szabadforgalomba bocsátott dohánygyártmányok adóját érinti.

A szabályozás lényege

A Jöt. 145. § (1) bekezdés a) pontja szerint a cigaretta adója 2025. január 1-jétől 32 300 forint/ezer darab és a kiskereskedelmi eladási ár 24 százaléka, de legalább 45 200 forint/ezer darab. A 2024-ben hatályos szöveg még 29 500 forint/ezer darab tételes adót és 41 800 forint/ezer darab minimumadót írt elő, a 24 százalékos értékarányos elem nem változott. A szivar és szivarka adója a kiskereskedelmi ár 14 százaléka, de legalább 5 230 forint/ezer darab a korábbi 4 840 forint helyett [b) pont]. A finomra vágott és az egyéb fogyasztási dohány, a füst nélküli dohánytermék és a dohányzást helyettesítő nikotintartalmú termék adója egyaránt 28 060 forint/kilogramm a korábbi 25 960 forint helyett [c), f) és g) pont]. A töltőfolyadék adója 36 forint/milliliter, az új dohánytermék-kategóriák egyszer használatos termékeié 38 forint/darab, folyadékuké 76 forint/milliliter, a hevített terméké 38 forint/darab [d), e) és h) pont]. A Jöt. 145. § (1a) bekezdése szerint a 2025. évet követően az adómértékeket a tárgyévvel megelőző év júliusára vonatkozó KSH fogyasztóiár-index változásával valorizálják, és a NAV az új mértékeket a tárgyévvel megelőző év október 31-ig honlapján közzéteszi.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás közvetlenül a dohánygyártmányt szabadforgalomba bocsátó adóraktár-engedélyeseket, bejegyzett kereskedőket és importálókat terheli. Rajtuk keresztül érinti a nagykereskedőket, a nemzeti dohányboltokat működtető jövedéki kiskereskedőket és az e-cigaretta-töltőfolyadékot, hevített terméket forgalmazó vállalkozásokat is. A cigaretta tételes adója mintegy 9,5 százalékkal, minimumadója mintegy 8 százalékkal nőtt, ami a kiskereskedelmi árak emelkedésével jár. A Jöt. 145. § (5) bekezdése szerint a dohánygyártmány kiskereskedelmi forgalomban csak a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága honlapján közzétett áron értékesíthető.

Teendők és határidők

Az adóraktár-engedélyeseknek és importálóknak a 2025. január 1-jétől szabadforgalomba bocsátott termékeknél az új adómértékekkel kell számolniuk, és ehhez igazítaniuk kell a zárjegyzendelést, az adóbevallást és az árbejelentést. A kiskereskedőknek az árváltozásokat a közzétett árakhoz kell igazítaniuk, és nyomon kell követniük, mely termékek kerülnek forgalomba az új, magasabb adóval. Az inflációkövető valorizáció miatt a 2026. évi adómértékekről a NAV 2025. október 31-ig ad tájékoztatást, ezt a 2026-os árazásnál figyelembe kell venni.

Januártól drágább a cigaretta: nőtt a tételes és a minimumadó

2025. január 1-jétől magasabb jövedéki adó terheli a cigarettát, a szivart, a fogyasztási dohányt, a hevített terméket és az e-cigaretta-folyadékot. 2026-tól az adó automatikusan követi az inflációt.

A cigaretta jövedéki adója ezer szálanként 32 300 forint, plusz a kiskereskedelmi ár 24 százaléka, de legalább 45 200 forint. Tavaly a tételes rész még 29 500, a minimum 41 800 forint volt. A fogyasztási dohány kilogrammonkénti adója 25 960 forintról 28 060 forintra, a töltőfolyadéké milliliterenként 36 forintra, a hevített terméké szálanként 38 forintra nőtt.

Az emelés elsősorban a gyártókat és importőröket terheli, de az áremelés a nagykereskedőket és a dohányboltokat is érinti. Kiskereskedelmi forgalomban a termékeket továbbra is csak a felügyeleti hatóság honlapján közzétett áron lehet értékesíteni.

A jövedéki adóról szóló törvény szerint 2025 után az adómértékeket évente a tavalyi júliusi inflációval emelik. Az új mértékeket a NAV az előző év október 31-ig teszi közzé, így a 2026-os számokról az idei év őszén derül ki a pontos összeg.

A 2025. évi munkaszüneti napok körüli munkarend: három szombati munkanap

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A 2025. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szóló 11/2024. (IV. 8.) NGM rendelet a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 102. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján készült. A rendelet 3. §-a szerint 2025. január 1-jén lépett hatályba, 4. §-a szerint pedig 2026. január 1-jén hatályát veszti. Az Mt. 102. § (5) bekezdése felhatalmazza a foglalkoztatáspolitikáért felelős minisztert, hogy legkésőbb a tárgyév megelőző év október 31-ig rendeletben szabályozza az általános munkarendben foglalkoztatott munkavállalók munkaidő-beosztásának a munkaszüneti napok miatti változtatását. A rendelet 1. §-a szerint hatálya minden munkáltatóra és az általuk általános munkarendben foglalkoztatottakra kiterjed.

A szabályozás lényege

A rendelet 2. §-a három munkanap-áthelyezést rögzít. A 2025. május 17-i szombat munkanap, a május 2-i péntek pihenőnap. Az október 18-i szombat munkanap, az október 24-i péntek pihenőnap. A december 13-i szombat munkanap, a december 24-i szerda pihenőnap. Az áthelyezések célja, hogy a csütörtökre eső május 1-je és október 23-a, illetve a december 25–26-i ünnep körül összefüggő pihenőidő alakuljon ki. Az Mt. 102. § (5) bekezdése szerint vasárnap nem nyilvánítható munkanappá, és a változtatásnak azonos naptári hónapra kell esnie; a rendelet mindhárom áthelyezése ennek megfelel. Az Mt. 97. § (2) bekezdése szerint általános munkarendben a munkáltató a munkaidőt heti öt napra, hétfőtől péntekig osztja be. A rendelet tehát csak az e szerint foglalkoztatottak munkaidő-beosztását módosítja. Az Mt. 102. § (1) bekezdésében felsorolt munkaszüneti napokat – köztük január 1-jét, március 15-ét, nagypénteket, húsvét- és pünkösdhétfőt, május 1-jét, augusztus 20-át, október 23-át, november 1-jét és december 25–26-át – a rendelet nem érinti. A rendelet eltérő munkarendről vagy kollektív szerződéses eltérésről nem rendelkezik.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet minden olyan munkáltatót érint, amely munkavállalóit hétfőtől péntekig tartó általános munkarendben foglalkoztatja, így különösen az irodai, adminisztratív, ipari egyszakos és szolgáltató tevékenységet végző vállalkozásokat. A több műszakos, megszakítás nélküli vagy rendeltetése folytán munkaszüneti napon is működő munkáltatóknál az egyenlőtlen munkaidő-beosztás miatt az áthelyezés nem alkalmazandó automatikusan. Az áthelyezett szombati munkanapok kiesést és termelésstervezési kockázatot okozhatnak, a pihenőnappá vált péntekes és a szerda pedig a vevők, beszállítók és ügyfélszolgálatok elérhetőségét befolyásolják. A bérszámfejtésben az áthelyezett munkanapok miatt a havi munkanapok és a ledolgozandó órák száma is módosul az érintett hónapokban.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak a 2025. évi munkaidőkeretet, a munkaidő-beosztást, a szabadságolási tervet és a bérszámfejtési naptárt a rendelet szerinti áthelyezésekkel kell elkészíteniük. A május 17-i, október 18-i és december 13-i szombati munkanapokat, valamint a május 2-i, október 24-i és december 24-i pihenőnapokat az év elején érdemes közölni a munkavállalókkal és rögzíteni a beosztásban. A szerződéses teljesítési határidőket, szállítási és ügyfélszolgálati rendeket is célszerű ehhez igazítani. Munkaidőkeret alkalmazása esetén célszerű az áthelyezéseket már a keret és a beosztás megtervezésekor figyelembe venni.

Három szombati munkanap 2025-ben: május 17., október 18., december 13.

Január 1-jén hatályba lépett a 2025. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szóló rendelet. Az általános munkarendben dolgozóknak három szombaton kell dolgozniuk, cserébe három hosszú hétvége vagy pihenőidő jár.

A május 17-i szombati munkanap fejében május 2., péntek pihenőnap, így május 1-jével négynapos hétvége alakul ki. Október 18-án szombaton kell dolgozni, október 24-e, péntek viszont pihenőnap, az október 23-i ünneppel együtt. December 13., szombat munkanap, december 24., szerda pedig pihenőnap, így a karácsonyi ünnepek egybefüggővé válnak.

Az áthelyezések a hétfőtől péntekig dolgozó munkavállalókra vonatkoznak. A több műszakos vagy folyamatosan működő munkahelyeken a munkáltató saját beosztása az irányadó.

A vállalkozásoknak érdemes már az év elején rögzíteniük ezeket a napokat a munkaidő-beosztásban, a szabadságtervben és a bérszámfejtésben, és tájékoztatniuk partnereiket a pihenőnapokon várható elérhetőségről. Az érintett hónapokban a ledolgozandó órák száma is változik, ezt a havi bérek és a teljesítménycélok tervezésénél is figyelembe kell venni.

Lakáscélú nyugdíjpénztári kifizetések: 2025. január 1-jétől nyújthatók be a kérelmek

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.) 74. § (1) bekezdése szerint a nyugdíjpénztár kiegészítő szolgáltatásként 2025. december 31-ig lakáscélú kifizetést is nyújt a pénztártag részére. A tagok tájékoztatásának formáját és tartalmát a pénztártagok nyugdíjpénztárak általi tájékoztatásáról szóló 45/2024. (XII. 11.) NGM rendelet határozza meg, amely az Öpt. 74. § (12) bekezdéséhez kapcsolódik. Az Öpt. 74. § (9) bekezdése értelmében a számlák benyújtása legkorábban 2025. január 1-jén történhet, így a kérelmezési időszak az év első napján megnyílt. A nyugdíjpénztár 2024. december 31-ig és 2025. március 31-ig köteles tájékoztatni a tagokat a 2024. szeptember 30-án fennálló egyenlegükről.

A szabályozás lényege

Az Öpt. 74. § (1) bekezdése alapján lakáscélú a Hpt. szerinti jelzáloghitel és a lakáscélú munkáltatói kölcsön törlesztésének, előtörlesztésének támogatása, a lakáscélú hitel önrészeinek támogatása, a Magyarország területén fekvő lakás vagy lakóház korszerűsítésének, felújításának, bővítésének támogatása, valamint a lakás megvásárlásának és építésének támogatása. A (2) bekezdés szerint a felújítás, a hiteltörlesztés és az önrész támogatása akkor igényelhető, ha a lakás a pénztártag, házastársa vagy gyermeke teljes vagy részleges tulajdonában áll, vagy a hitelszerződés a tulajdonjog megszerzésére irányul. Jelzáloghitelnél a pénztár a befizetést igazoló dokumentum alapján a tagnak fizet, vagy közvetlenül a folyósító pénzügyi intézménynek utal [(3) bek.], munkáltatói kölcsönnél a kölcsönszerződésben megjelölt számlára utal [(4) bek.]. A benyújtott számla kibocsátási időpontja nem lehet 2024. október 1-jénél korábbi [(9) bek.]. A tag naptári évenként legfeljebb három alkalommal kérheti a szolgáltatást, a pénztár pedig a dokumentumok benyújtását követő hatvan napon belül teljesít [(10) bek.]. Az NGM rendelet 1. melléklete szerinti levél közli a tag 2025. évben lakáscélra felhasználható maximális keretét, és rögzíti, hogy a pénztár a formanyomtatványon és a meghatározott dokumentumokon kívül más iratot nem kérhet be.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabályozás közvetlenül érinti az önkéntes nyugdíjpénztárakat, amelyeknek a kérelmek feldolgozására és a hatvannapos határidőn belüli kifizetésre kell felkészülniük, ami likviditási és ügyintézési többletterhet jelent. Az építőipari kivitelezők, a lakásfelújításban érintett vállalkozások és az ingatlanforgalmazók keresletnövekedésre számíthatnak, számláiknak azonban meg kell felelniük az Öpt. 74. § (6) bekezdésében az építési tevékenység teljesítését igazoló számlára vonatkozó követelményeknek. A Kincstár a (11) bekezdés alapján ellenőrizheti, hogy a számlát vagy a vállalkozási szerződést nem használják-e fel más, jogszabályban rögzített támogatáshoz. A hitelintézetek a törlesztési igazolások kiadásával, a munkáltatói kölcsönt nyújtó cégek a törlesztési kötelezettség igazolásával vesznek részt a folyamatban.

Teendők és határidők

A kivitelezőknek és szolgáltatóknak célszerű 2025-ben számlázási gyakorlatukat úgy kialakítaniuk, hogy a lakáscélú kifizetéshez benyújtott számlák tartalma és kelte megfeleljen az Öpt. 74. § (6) és (9) bekezdésének, és a megrendelők a szerződéseket egyértelműen azonosíthassák. A munkáltatói lakáskölcsönt nyújtó vállalkozásoknak fel kell készülniük a törlesztési kötelezettség igazolására. A nyugdíjpénztárak számára a 2025. március 31-i tájékoztatási határidő és a kérelmenkénti hatvannapos teljesítési határidő a legfontosabb kötelezettség. A kérelmeket 2025. december 31-ig lehet benyújtani.

Idén lakáscélra is felhasználható a nyugdíjpénztári megtakarítás

2025. január 1-jétől az önkéntes nyugdíjpénztári tagok lakásvásárlásra, felújításra vagy hiteltörlesztésre kérhetik megtakarításuk kifizetését. Ez az építőipari cégeknek és a hitelt nyújtóknak is feladatot ad.

A pénztártagok az év végéig legfeljebb háromszor nyújthatnak be kérelmet, a pénztárnak pedig hatvan napon belül kell fizetnie. A pénz jelzáloghitel vagy munkáltatói lakáskölcsön törlesztésére, hitelönrészre, lakásvásárlásra, építésre, illetve felújításra és bővítésre fordítható, ha a lakás a tag, a házastárs vagy a gyermek tulajdonában áll. Felújításnál a pénztártag, a házastárs vagy a gyermek legalább részbeni tulajdona a feltétel, a jelzáloghitel-törlesztés támogatását pedig a pénztár közvetlenül a bankhoz is utalhatja.

A kivitelezőknek érdemes figyelniük arra, hogy a megrendelők csak 2024. október 1-jén vagy azt követően kiállított számlákat nyújthatnak be, és a számláknak meg kell felelniük a törvényi követelményeknek. A Kincstár azt is ellenőrizheti, hogy ugyanazt a számlát nem számolták-e el más támogatásnál.

A munkáltatói lakáskölcsönt nyújtó vállalkozásokhoz és a bankokhoz törlesztési igazolásért fordulhatnak a munkavállalók. A pénztárak március 31-ig újabb tájékoztatót küldenek tagjaiknak, amely a 2025-ben lakáscélra felhasználható keretet is tartalmazza. A pénztár a kérelem elbírálásához csak a jogszabályban meghatározott iratokat kérheti be, ami gyorsíthatja az ügyintézését, és a kivitelezők számára is kiszámíthatóbbá teszi a számlázást.

Rehabilitációs hozzájárulás 2025-ben: 2 617 200 forint hiányzó munkavállalónként

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 23. § (5) bekezdése szerint a rehabilitációs hozzájárulás mértéke a tárgyév első napján a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alaphér kötelező legkisebb összegének kilencszerese/fő/év. A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 394/2024. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a minimálbér 2025. január 1-jétől havibér alkalmazása esetén 290 800 forint. A 2025. évi mérték a két jogszabály együttes alkalmazásából adódik; a hozzájárulás összegét külön jogszabály nem állapítja meg, az a törvényi szorzóból következik.

A szabályozás lényege

A hozzájárulás 2025. évi mértéke $9 \times 290\,800$ forint, azaz 2 617 200 forint/fő/év. Az Mmtv. 23. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettség terheli a munkaadót, ha az általa foglalkoztatottak létszáma a 25 főt meghaladja, és az általa foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek száma nem éri el a létszám 5 százalékát (kötelező foglalkoztatási szint). Az éves összeg a (3) bekezdés alapján a kötelező foglalkoztatási szintből hiányzó létszám és a hozzájárulás mértékének szorzata. A (6) bekezdés egyes szervezeteket, így a rendvédelmi szerveket, a honvédelmi szervezeteket és a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt mentesíti. A 24. § (1) bekezdése szerint a hozzájárulást a munkaadó maga vállalja be, állapítja meg és fizeti be az állami adóhatóságnál vezetett számlára. A (2) bekezdés szerint év közben negyedévenként előleget kell fizetni, amelynek mértéke a tárgynegyedév tényadatai alapján kiszámított éves kötelezettség huszonöt százaléka; a negyedik negyedévre előleget nem kell fizetni. A tevékenységét megkezdő kötelezett az első teljes negyedév után teljesít először bevallást és előlegfizetést.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás minden 25 főnél több munkavállalót foglalkoztató munkáltatót érint, amely nem éri el az ötszázalékos kötelező foglalkoztatási szintet. Mivel a hozzájárulás a minimálbérhez kötött, mértéke a minimálbér emelésével azonos arányban nőtt. Egy 100 fős vállalkozásnál például, amely egyetlen megváltozott munkaképességű munkavállalót sem foglalkoztat, öt fő hiányzik a kötelező szinthez, így az éves teher 13 086 000 forint. Ez a bérköltség-tervezésben számottevő tétel, a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása pedig a hozzájárulás csökkentésének eszköze lehet. A hozzájárulás az adóhatóság felé teljesítendő, önadózással megállapított kötelezettség, ezért a hibás létszámszámítás utólagos korrekciót tehet szükségessé.

Teendők és határidők

A munkáltatóknak az első negyedévre vonatkozó előleget már a 2025. évi, 2 617 200 forintos mérték alapján, a tárgynegyedév tényleges létszámadataiból kell kiszámítaniuk. Célszerű a negyedév elején felülvizsgálni a foglalkoztatotti létszámot és a megváltozott munkaképességű munkavállalók számát, valamint azt, hogy ilyen munkavállalók felvétele csökkentheti-e a fizetési kötelezettséget. Az előleget a munkaadó önadózással vállalja be és fizeti meg, a negyedik negyedévre pedig nem kell előleget fizetni. A mentesülő szervezetek körét a törvény 23. § (6) bekezdése határozza meg.

Megemelkedett a rehabilitációs hozzájárulás: több mint 2,6 millió forint fejenként

A minimálbér emelése miatt 2025-ben 2 617 200 forint a rehabilitációs hozzájárulás minden olyan munkavállaló után, aki hiányzik a megváltozott munkaképességekre vonatkozó kötelező foglalkoztatási szinthez.

Hozzájárulást az a munkáltató fizet, amely 25 főnél többet foglalkoztat, de a létszám öt százalékát el nem érő számban alkalmaz megváltozott munkaképességű munkavállalót. Az összeg a minimálbér kilencszerese, így januártól automatikusan nőtt. A szabály alól a törvény csak néhány szervezetet mentesít, például a rendvédelmi és honvédelmi szerveket, valamint az adóhatóságot.

Egy száz fős cégnek öt ilyen munkavállalót kellene foglalkoztatnia. Ha egyet sem alkalmaz, évente több mint 13 millió forintot fizet. Minden ilyen munkavállaló felvétele évi 2,6 millió forinttal csökkenti a terhet.

A hozzájárulást negyedévente, előlegként kell bevallani és megfizetni az adóhatóságnak: az előleg a negyedév tényadataiból számított éves összeg negyede, a negyedik negyedévre nem kell előleget fizetni. Az első negyedévi előleg már az új összeggel számolandó, ezért érdemes most átnézni a létszámadatokat és a foglalkoztatási lehetőségeket. Az ötszázalékos foglalkoztatási szint teljesítése esetén a hozzájárulást egyáltalán nem kell megfizetni.

Megszűnt az AVDH általános elérhetősége: 2025-től az eAláírás a díjmentes alternatíva

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 119. § (2) bekezdése szerint a 2024. augusztus 31-én hatályos E-ügyintézési törvény szerinti azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés-szolgáltatás (AVDH) használatát a személyre szabott ügyintézési felületen 2024. december 31-ig kellett biztosítani. 2025. január 1-jétől az AVDH csak a digitális szolgáltatást biztosító szervezet részére, a nevében eljáró személy nyilatkozatának hitelesítésére, valamint 2025. október 31-ig a támogató szolgáltatással integráltan nyújtható. A helyette igénybe vehető eAláírás szolgáltatást a digitális állampolgárság szolgáltató a 119. § (1) bekezdés d) pontja alapján 2024. szeptember 1-jétől köteles biztosítani.

A szabályozás lényege

A Dáptv. 52. § (1) bekezdése a digitális térben elérhető keretszolgáltatások között nevesíti az eAzonosítást, az eAláírást, az ePostát, az eDokumentumkezelést és az eFizetést. Az 54. § (1) bekezdése szerint az eAláírás szolgáltatással létrehozott elektronikus aláírás a 8. § 38. pontja, illetve az eIDAS-rendelet 3. cikk 12. pontja szerinti minősített elektronikus aláírás, amely a (2) bekezdés értelmében teljes bizonyító erejű magánokirat és közokirat létrehozására alkalmas. Az eAláírás a 63. § szerinti sikeres aktiválást követően vehető igénybe, a hozzá kapcsolódó tanúsítványban álnév nem tüntethető fel. Lényeges korlát, hogy a felhasználó az eAláírást magánszemélyként használja, és az aláírás szerepkört nem tanúsít [54. § (7) bek.]. A 3. § (5) bekezdése szerint a digitális állampolgárság szolgáltatások, különösen a keretalkalmazás és a keretszolgáltatások, törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában díjmentesek. A szolgáltatások a 3. § (6) bekezdése alapján elsődlegesen a mobil eszközökre tervezett keretalkalmazáson keresztül érhetők el.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás azokat a vállalkozásokat, vezető tisztségviselőket és munkavállalókat érinti, amelyek eddig az AVDH-val hitelesítettek szerződéseket, meghatalmazásokat, nyilatkozatokat vagy beadványokat. 2025. január 1-jétől erre a célra az AVDH a személyre szabott ügyintézési felületen nem használható, így a belső aláírási folyamatokat az eAláírással vagy más minősített elektronikus aláírással kell átállítani. Mivel az eAláírás szerepkört nem tanúsít, a cég nevében tett jognyilatkozatoknál a képviseleti jogosultságot más módon kell igazolni. A díjmentes szolgáltatás ugyanakkor a kisvállalkozások aláírási költségeit csökkentheti. A változás a magánszemélyként ügyintéző egyéni vállalkozókat is érinti, akik eddig adóügyi és egyéb nyilatkozataikat AVDH-val hitelesítették.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak célszerű áttekinteniük, mely dokumentumtípusokat hitelesítettek eddig AVDH-val, és belső szabályzataikban, szerződéses partnereikkel egyeztetve rögzíteniük az új aláírási megoldást. Az eAláírás használatához a felhasználói profil aktiválása szükséges, ezt az érintett vezetőknek és ügyintézőknek érdemes előre elvégezniük. A cégképviseletet igénylő iratoknál ellenőrizni kell, hogy az adott eljárás vagy partner elfogadja-e a magánszemélyként tett minősített aláírást a képviseleti jog külön igazolásával. A digitális szolgáltatást biztosító szervezeteknél az AVDH támogató szolgáltatással integrált nyújtása 2025. október 31-ig tart. Az átállásnál figyelembe kell venni, hogy az eAláíráshoz kapcsolódó tanúsítvány álnevet nem tartalmazhat, így az aláíró személye mindig azonosítható.

Búcsú az AVDH-tól: díjmentes eAláírással írhatók alá a dokumentumok

2025. január 1-jétől a magánszemélyek és a cégek ügyintézői már nem hitelesíthetnek dokumentumot az ügyfélkapus azonosításra épülő AVDH-val az általános felületen. Helyette a díjmentes, minősített eAláírás használható.

Az eAláírás a digitális állampolgárság mobilalkalmazásán keresztül érhető el a felhasználói profil aktiválása után. A vele aláírt dokumentum teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül, és közokirat létrehozására is alkalmas, ezért szerződések, meghatalmazások és nyilatkozatok aláírására is megfelel. A szolgáltatás díjmentes, így a kisvállalkozásoknak nem kell külön aláírási tanúsítványt vásárolniuk az alapvető dokumentumokhoz.

Fontos korlát, hogy az eAláírás magánszemélyként tett aláírás, és nem igazolja, hogy az aláíró egy cég képviselője. A cég nevében aláírt iratoknál ezért a képviseleti jogot továbbra is külön kell igazolni. Ilyenkor célszerű a cégekivonattal vagy meghatalmazással együtt kezelni az aláírt dokumentumot.

A vállalkozásoknak érdemes most felmérniük, mely folyamataikban használták az AVDH-t, és ezekhez új aláírási megoldást választaniuk. Célszerű, hogy a vezetők és az ügyintézők idejében aktiválják a felhasználói profiljukat, és a partnerekkel is egyeztessék, elfogadják-e az új aláírást. Egyes szervezeteknél az AVDH támogató szolgáltatással integrált változata október 31-ig még elérhető.

Kiberszolidaritási rendelet: uniós riasztási rendszer, vészhelyzeti mechanizmus és kiberbiztonsági tartalék

2025. január 17.

Jogforrás és hatály

Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2025. január 15-én kihirdette az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/38 rendeletét (2024. december 19.) a kiberfenyegetések és -incidensek észlelése, valamint az azokra való felkészülés és reagálás érdekében az Unión belüli szolidaritás és képességek megerősítését célzó intézkedések meghatározásáról, és az (EU) 2021/694 rendelet (Digitális Európa program) módosításáról (kiberszolidaritási rendelet). Ugyanaznap jelent meg az (EU) 2025/37 rendelet, amely az (EU) 2019/881 rendeletet (kiberbiztonsági jogszabály) az irányított biztonsági szolgáltatások tekintetében módosítja. Mindkét rendelet a kihirdetését követő huszadik napon, 2025. február 4-én lép hatályba (2025/38 rendelet 26. cikk, 2025/37 rendelet 2. cikk), és közvetlenül alkalmazandó.

A szabályozás lényege

A 2025/38 rendelet 1. cikk (1) bekezdése három eszközt hoz létre. Az Európai Kiberbiztonsági Riasztási Rendszer (3. cikk) önkéntesen csatlakozó nemzeti és határokon átnyúló kiberközpontokból álló páneurópai hálózat; a nemzeti kiberközpont a 4. cikk (3) bekezdése alapján együttműködhet magánszektorbeli szervezetekkel, köztük az (EU) 2022/2555 irányelv (NIS2) szerinti alapvető és fontos szervezetek közösségeivel. A kiberbiztonsági vészhelyzeti mechanizmus (10–12. cikk) támogatja a kiemelten kritikus ágazatokban működő szervezetek önkéntes, összehangolt készütségi tesztelését, például behatolási tesztelést és fenyegetéserőértékelést, elsősorban vissza nem térítendő támogatással. A 14. cikk szerinti uniós kiberbiztonsági tartalék a 17. cikk (2) bekezdésének kritériumai szerint kiválasztott megbízható irányított biztonsági szolgáltatók reagálási szolgáltatásaiból áll; igénybe vevői a tagállami kiberválság-kezelő hatóságok és CSIRT-ek, a CERT-EU és a Digitális Európa programhoz társult harmadik országok. A 21. cikk szerinti felülvizsgálati mechanizmusban az ENISA értékeli a jelentős kiberbiztonsági eseményeket. A 2025/37 rendelet az irányított biztonsági szolgáltatást, például az eseménykezelést, a behatolásvizsgálatot, a biztonsági ellenőrzést és a tanácsadást, az európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszerek körébe vonja.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kiberbiztonsági szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára a tartalékhoz kapcsolódó uniós beszerzések új piacot jelenthetnek, de a 17. cikk (2) bekezdése szigorú feltételeket ír elő: igazolt szakértelmet, a bizalmas információk védelmét, átlátható irányítási struktúrát, szükség esetén biztonsági tanúsítványt, ismert kihasználható sebezhetőségtől mentes hardvert és szoftvert, kritikus ágazatokban szerzett tapasztalatot és rövid időn belüli bevezethetőséget. A kritikus ágazatokban működő cégek a tesztelési és reagálási támogatásból a nemzeti hatóságokon keresztül részesülhetnek, mert a tartalékból nyújtott támogatás iránti kérelmet a 15. cikk (3) bekezdése szerint az egyedüli kapcsolattartó pont továbbítja.

Teendők és határidők

A rendeletek 2025. február 4-i hatálybalépése a vállalkozásoknak közvetlen kötelezettséget nem keletkeztet. Az irányított biztonsági szolgáltatóknak célszerű felmérniük, megfelelnek-e a 17. cikk (2) bekezdésének kiválasztási feltételeinek, és figyelemmel kísérni a tartalék létrehozására irányuló beszerzéseket, valamint az irányított biztonsági szolgáltatásokra kidolgozandó uniós tanúsítási rendszert. A NIS2 hatálya alá tartozó szervezeteknek érdemes incidenskezelési terveikben számításba venni a nemzeti CSIRT-en keresztül elérhető uniós támogatást. A Bizottság a 25. cikk szerint 2027. február 5-ig értékeli a rendelet működését.

Unió kiberbiztonsági tartalék és riasztási rendszer jön létre

Megjelent az uniós kiberbiztonsági rendelet, amely február 4-én lép hatályba. Közös riasztási hálózatot, vészhelyzeti támogatást és megbízható magáncégekből álló kiberbiztonsági tartalékot hoz létre a súlyos támadások kezelésére.

A tagállamok nemzeti kiberközpontjai páneurópai hálózatba kapcsolódhatnak, hogy gyorsabban észleljék a fenyegetéseket. A kritikus ágazatokban, például az energetikában, a közlekedésben és az egészségügyben működő szervezetek önkéntes, uniós támogatású behatolási tesztelésben vehetnek részt. A hálózat a kiberközpontokon keresztül a magánszektorral is együttműködhet a fenyegetések korai felismerése érdekében.

A súlyos kiberbiztonsági eseményeknél a nemzeti hatóságok az uniós tartalékból kérhetnek segítséget. A tartalékot kiválasztott, megbízható magán kiberbiztonsági szolgáltatók alkotják, amelyeknek szigorú szakmai, biztonsági és függetlenségi feltételeknek kell megfelelniük. Egy kapcsolódó módosítás az ilyen szolgáltatások uniós tanúsítását is lehetővé teszi. A támogatás iránti kérelmet a nemzeti kapcsolattartó pont továbbítja, a súlyos eseményeket pedig utólag az uniós kiberbiztonsági ügynökség értékeli.

Az informatikai biztonsági cégek számára ez új uniós megbízási lehetőséget jelenthet. Érdemes ezért felmérniük, teljesítik-e a kiválasztási feltételeket. Az érintett ágazatok vállalkozásainak pedig incidenskezelési terveikben célszerű számolniuk a nemzeti hatóságon keresztül elérhető uniós támogatással.

Új támogatási rendelet a törzskönyvezésre, a teljesítményvizsgálatra és a tenyésztértékbecslésre

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

A tenyésztésszervezési feladatok támogatása igénybevételének részletes feltételeiről szóló 77/2024. (XII. 30.) AM rendelet a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (KAP törvény) 48. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján készült, és 46. §-a szerint 2025. január 1-jén lépett hatályba. A támogatás a 2. § (5) bekezdése szerint az (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 27. cikke szerinti, a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánított állattenyésztési támogatás. A 47. § átmeneti szabályokat tartalmaz a 2025. évre és a 2024-ben elvégzett szolgáltatásokra.

A szabályozás lényege

A támogatás célja a tenyészállat-állomány genetikai minőségének fenntartása és javítása; támogatott célterület a törzskönyvezés, a teljesítményvizsgálat és a tenyésztértékbecslés [2. § (2) bek.]. A támogatás törzskönyvezésnél az igazolható költségek legfeljebb száz, a vizsgálatoknál legfeljebb hetven százaléka, általános forgalmi adó nélkül [4. § (2)–(4) bek.]. A tételes összegeket az 1. melléklet tartalmazza, például szarvasmarha törzskönyvezésénél 1 850 Ft/egyed, sertésnél 6 300 Ft/egyed; a tárgyévi keretösszeget a miniszter közleményben határozza meg. Végso kedvezményezett az 5. § (1) bekezdése szerint a mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősülő, a KNYR-ben nyilvántartott, tenyésztőszervezeti tag vagy adatszolgáltató állattartó, amely nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt, nincs lejárt köztartozása és nem nehéz helyzetű vállalkozás. A kedvezményezett a tenyésztőszervezetnél nyújt be kérelmet, amelyet a NÉBIH hatósági bizonyítvánnyal lát el (6–7. §). A kifizetési kérelmet a tenyésztőszervezet nyújtja be a Kincstárhoz, törzskönyvezésnél január 15. és március 10., vizsgálatoknál július 1. és július 31. között [8. § (2) bek.]. Egy tenyésztőszervezet a keret legfeljebb 15 százalékát kaphatja meg [9. § (1) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a szarvasmarha-, sertés-, juh- és kecske-, ló-, baromfi-, nyúl-, prémesállat-, méh- és magyar ebfajta-tenyésztéssel foglalkozó kis- és középvállalkozásokat, valamint a tenyésztőszervezeteket érinti. A kedvezményezett a szolgáltatásért csak a költség és a támogatástartalom különbözetét fizeti meg [9. § (6) bek.], ami a tenyésztési munka költségét érdemben csökkenti. Ha azonban a szolgáltatást a keretösszeg kimerülése után veszi igénybe, a teljes költséget viseli [9. § (7) bek.]. A teljesítményvizsgálat és a tenyésztértékbecslés szolgáltatása csak a kérelem hatósági bizonyítvánnyal való ellátása után kezdhető meg [7. § (2) bek.].

Teendők és határidők

A 47. § (1) bekezdése szerint a 2025. átmeneti évben teljesítményvizsgálatra és tenyésztértékbecslésre csak a 2025. január 1. és június 30. között elvégzett, a NÉBIH által ténylegesen igazolt szolgáltatások után igényelhető támogatás. A 2024-ben elvégzett, igazolt szolgáltatásokra vonatkozó kifizetési kérelmek 2025. március 10-ig nyújthatók be a Kincstárhoz [(2) bek.]. Az állattartóknak ezért mielőbb ellenőrizniük kell KNYR-nyilvántartásukat és kkv-minősítésüket, és be kell nyújtaniuk kérelmüket a tenyésztőszervezethez. A tenyésztőszervezeteknek a január 15-én nyíló törzskönyvezési kifizetési időszakra kell felkészülniük.

Támogatott törzskönyvezés és teljesítményvizsgálat az állattenyésztő kkv-knak

Január 1-jén hatályba lépett az új agrárminiszteri rendelet a tenyésztésszervezési támogatásokról. Az állattenyésztő kis- és középvállalkozások kedvezményes áron vehetik igénybe a törzskönyvezést, a teljesítményvizsgálatot és a tenyészértékbecslést.

A támogatást a tenyésztőszervezetek igénylik a Kincstártól, az állattartó pedig csak a szolgáltatás költségének és a támogatásnak a különbözetét fizeti. Törzskönyvezésnél a költségek akár teljes egészében, vizsgálatoknál legfeljebb hetven százalékban támogathatók. A tételes támogatási összegeket állatfajonként és szolgáltatásonként a rendelet melléklete tartalmazza, a tárgyévi keretet pedig miniszteri közlemény határozza meg.

Kedvezményezett az a kkv-nak minősülő állattartó lehet, amely szerepel a kedvezményezett nyilvántartási rendszerben, tagja egy tenyésztőszervezetnek vagy adatot szolgáltat neki, nincs lejárt köztartozása, és nem áll felszámolás vagy végelszámolás alatt. A kérelmet a tenyésztőszervezetnél kell benyújtani, amelyet a NÉBIH igazol. Teljesítményvizsgálatot és tenyészértékbecslést csak a hatósági bizonyítvány kiadása után lehet megkezdeni.

Idén átmeneti szabályok érvényesek: teljesítményvizsgálatra és tenyészértékbecslésre csak a június 30-ig elvégzett szolgáltatások után jár támogatás. A 2024-es szolgáltatások kifizetési kérelmei március 10-ig nyújthatók be. Aki a keret kimerülése után kéri a szolgáltatást, a teljes árat fizeti, ezért érdemes időben lépni.

DORA: január 17-től alkalmazandók a pénzügyi ágazat digitális rezilienciájának szabályai

2025. január 20.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2554 rendelete (2022. december 14.) a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról (DORA) a 64. cikk szerint 2025. január 17-től alkalmazandó; a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. A rendelet módosítja többek között az 1060/2009/EK, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 909/2014/EU és az (EU) 2016/1011 rendeletet. A 2. cikk (1) bekezdése szerinti hatály kiterjed többek között a hitelintézetekre, a pénzforgalmi intézményekre és a harmadik fél IKT-szolgáltatókra, míg a (3) bekezdés egyes szervezeteket, így meghatározott alternatívbefektetésialap-kezelőket kizár a hatály alól.

A szabályozás lényege

A pénzügyi szervezeteknek a 4. cikk szerinti arányosság elvével összhangban belső irányítási és kontrollkeretet (5. cikk), valamint megbízható, átfogó és jól dokumentált IKT-kockázatkezelési keretrendszert kell működtetniük (6. cikk); meghatározott kisebb szervezetekre a 16. cikk szerinti egyszerűsített keretrendszer vonatkozik. A 19. cikk alapján a jelentős IKT-vonatkozású eseményeket kezdeti értesítéssel, időközi jelentéssel és zárójelentéssel kell bejelenteni az illetékes hatóságnak, az ügyfeleket pedig indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni kell, ha az esemény pénzügyi érdekeiket érinti. A mikrovállalkozásnak nem minősülő szervezeteknek digitális működési reziliencia tesztelési programot kell fenntartaniuk (24. cikk), a kijelölt szervezeteknek pedig legalább háromévente fenyegetettségvezérelt behatolásos tesztelést (TLPT) kell végezniük (26. cikk). A 28. cikk (3) bekezdése szerint információs nyilvántartást kell vezetni a harmadik fél IKT-szolgáltatókkal kötött valamennyi szerződéses megállapodásról, és erről évente jelentést kell tenni. A 30. cikk (2) bekezdése előírja a szerződések kötelező elemeit, így a szolgáltatások leírását, az adatkezelés helyszíneit, az adatvédelmi és adathozzáférési rendelkezéseket, a hatósági együttműködést és a felmondási jogokat.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet közvetlenül a hitelintézeteket, a pénzforgalmi intézményeket és a 2. cikkben felsorolt további pénzügyi szervezeteket érinti. A 30. cikk miatt hatása kiterjed az informatikai, felhő- és szoftverszolgáltató beszállítókra is, akiknek szerződéseiket a kötelező elemekhez kell igazítaniuk, és kritikus vagy fontos funkciók támogatásakor a TLPT-ben is együtt kell működniük [30. cikk (3) bek. d) pont]. A megfelelés jelentős szervezeti, informatikai és jogi költséggel jár. Az 50. cikk szerint az illetékes hatóságok helyszíni vizsgálatot végezhetnek, korrekciós intézkedést írhatnak elő, és nyilvános közleményt adhatnak ki a jogsértőről.

Teendők és határidők

A 2025. január 17-től alkalmazandó követelményeknek a pénzügyi szervezeteknek már most meg kell felelniük: működtetniük kell az IKT-kockázatkezelési keretrendszert és az incidensbejelentési eljárást, és naprakészen kell tartaniuk a harmadik fél IKT-szolgáltatókra vonatkozó információs nyilvántartást, amelyet az illetékes hatóság kérésére teljes egészében rendelkezésre kell bocsátani. A kritikus vagy fontos funkciót támogató, tervezett IKT-szerződésekről időben tájékoztatni kell a hatóságot [28. cikk (3) bek.]. Az IKT-beszállítóknak célszerű felülvizsgálniuk pénzügyi ügyfeleikkel kötött szerződéseiket, és felkészülniük a szerződésmódosításokra, az adatkezelési helyszínek rögzítésére és a hatósági együttműködési kötelezettség vállalására.

Életbe lépett a DORA: szigorúbb informatikai szabályok a pénzügyi szektorban

Január 17-től a bankoknak, pénzforgalmi intézményeknek és más pénzügyi szervezeteknek az uniós DORA-rendelet szerint kell kezelniük informatikai kockázataikat. A szabályok az informatikai beszállítók szerződéseire is kihatnak.

A pénzügyi szervezeteknek dokumentált informatikai kockázatkezelési rendszert kell működtetniük, a súlyos informatikai eseményeket több lépcsőben jelenteniük kell a felügyeletnek, és ha az ügyfelek pénzügyi érdekei is érintettek, őket is haladéktalanul tájékoztatniuk kell. A nagyobb szervezeteknek rendszeres rezilienciatesztet, a kijelölteknek háromévente behatolósos tesztet kell végezniük. A kisebb szervezetekre egyszerűsített szabályok vonatkoznak.

Minden informatikai szolgáltatói szerződésről nyilvántartást kell vezetni, a szerződéseknek pedig kötelezően rögzíteniük kell többek között a szolgáltatások leírását, az adatkezelés helyét, az adatok visszaszolgáltatását és a felmondási jogokat. A nyilvántartásról évente jelentést kell tenni, a kritikus funkciókat érintő új szerződésekről pedig előre tájékoztatni kell a hatóságot.

Ez a felhő-, szoftver- és informatikai szolgáltatókat is érinti, akiknek pénzügyi ügyfeleik szerződésmódosítást kezdeményezhetnek. Érdemes ezért most áttekinteni a meglévő szerződéseket, és felkészülni a felügyeleti hatóságokkal való együttműködésre. A felügyeleti hatóságok helyszíni vizsgálatot tarthatnak, és a jogsértőket nyilvánosan is megnevezhetik.

Kihirdették az új uniós csomagolási rendeletet (PPWR)

2025. január 24.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács 2024. december 19-én fogadta el a csomagolásról és a csomagolási hulladékról, az (EU) 2019/1020 rendelet és az (EU) 2019/904 irányelv módosításáról, valamint a 94/62/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2025/40 rendeletet (PPWR), amelyet az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2025. január 22-én hirdettek ki. A rendelet 71. cikke szerint a kihirdetést követő huszadik napon lép hatályba, rendelkezéseit főszabályként 2026. augusztus 12-től kell alkalmazni, a 67. cikk (5) bekezdését 2029. február 12-től. Rendeletként közvetlenül alkalmazandó, hazai átültetést nem igényel, és a csomagolás teljes életciklusára egységes uniós követelményeket állapít meg.

A szabályozás lényege

A 6. cikk (1) bekezdése szerint minden forgalomba hozott csomagolásnak újrafeldolgozhatónak kell lennie; az újrafeldolgozásra tervezés követelményét 2030. január 1-jétől vagy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltével kell alkalmazni. A 7. cikk (1) bekezdése 2030-tól minimális újrafeldolgozott tartalmat ír elő a műanyag csomagolásokra, például a PET-ből készült kontaktszenzitív csomagolásnál 30%-ot, az egyéb műanyag csomagolásnál 35%-ot. Az 5. cikk (5) bekezdése alapján 2026. augusztus 12-től nem hozható forgalomba olyan élelmiszerrel érintkező csomagolás, amely bármely PFA-anyagot 25 ppb, a PFA-anyagok összegét 250 ppb értékkel egyenlő vagy azt meghaladó koncentrációban tartalmazza. A 10. cikk a csomagolás tömegének és térfogatának minimalizálását, a 24. cikk a gyűjtő-, szállítási és e-kereskedelmi csomagolásnál legfeljebb 50%-os ürestér-arányt, a 25. cikk és az V. melléklet 2030. január 1-jétől egyes egyszer használatos csomagolási formák tilalmát írja elő. A 12. cikk 2028. augusztus 12-től harmonizált anyagösszetételi címkét követel meg.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a csomagolást előállító, importáló, megtöltő és forgalmazó gazdasági szereplőket érinti, így az élelmiszer- és italgyártókat, a kiskereskedelmet, a vendéglátást, az e-kereskedelmet és a logisztikai cégeket. A 15. cikk (2)–(3) bekezdése szerint az előállítóknak megfelelőségértékelést kell végezniük, műszaki dokumentációt és EU-megfelelőségi nyilatkozatot kell készíteniük, és ezeket egyszer használatos csomagolásnál 5, újrahasználatónál 10 évig meg kell őrizniük. A követelmények anyagváltást, csomagolás-újratervezést és beszállítói adategyeztetést tesznek szükségessé, ami beruházási és adminisztratív költséggel jár, ugyanakkor egységes uniós piaci feltételeket teremt. A határon átnyúlóan értékesítő vállalkozások számára előny, hogy a tagállamonként eltérő termékkövetelmények helyére közvetlenül alkalmazandó, egységes szabályok lépnek. A csomagolóanyag-gyártóknak és az újrafeldolgozóknak a rendelet hosszabb távon keresletnövekedést hozhat az újrafeldolgozott alapanyagok iránt.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak érdemes már most felmérniük csomagolási portfóliójukat az újrafeldolgozhatóság, az anyagösszetétel és a PFA-anyag-tartalom szempontjából, és beszállítóiktól igazolást kérniük. Az élelmiszerrel érintkező csomagolások PFA-mentességét 2026. augusztus 12-ig kell biztosítani, a minimalizálási, újrafeldolgozott tartalmi és ürestér-követelményekre 2030-ig kell felkészülni. A megfelelőségi dokumentáció kialakítását az alkalmazás kezdőnapja előtt célszerű megkezdeni, és figyelemmel kell kísérni a Bizottság végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusait, amelyek a részletszabályokat rögzítik. A hazai kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerben érintett gyártóknak érdemes azt is figyelemmel kísérniük, hogy a rendelet 2026. augusztusi alkalmazása milyen változásokat tesz szükségessé a nemzeti szabályozásban.

Megjelent az új uniós csomagolási rendelet: 2026 augusztusától alkalmazandó

Január 22-én az Európai Unió Hivatalos Lapjában kihirdették az új uniós csomagolási rendeletet, amely közvetlenül alkalmazandó, a tagállami szabályok helyett egységes követelményeket állapít meg a csomagolások újrafeldolgozhatóságára, összetételére és címkézésére.

Az (EU) 2025/40 rendelet a korábbi csomagolási irányelvet váltja fel, főszabályként 2026. augusztus 12-től kell alkalmazni. Minden csomagolásnak újrafeldolgozhatónak kell lennie, a műanyag csomagolásokban 2030-tól minimális arányban újrafeldolgozott anyagot kell használni, és egyes egyszer használatos csomagolási formák forgalomba hozatala tilossá válik. A szabályok a csomagolást előállító, megtöltő, importáló és forgalmazó vállalkozásokra egyaránt vonatkoznak.

Az élelmiszerrel érintkező csomagolások 2026. augusztus 12-től nem tartalmazhatnak határérték feletti mennyiségben per- és polifluorozott alkilanyagokat. A gyűjtő-, szállítási és webáruházi csomagolásban legfeljebb 50% lehet az üres tér, 2028 augusztusától pedig harmonizált anyagösszetételi címke kell a csomagolásokra.

Az előállítóknak megfelelőségértékelést, műszaki dokumentációt és megfelelőségi nyilatkozatot kell készíteniük. A gyártóknak, importőröknek és forgalmazóknak érdemes már most áttekinteniük csomagolásaikat és beszállítói láncukat, mert az átállás tervezést és beruházást igényel. A rendelet részletszabályait a Bizottság későbbi jogi aktusai rögzítik, ezért ezek megjelenését is célszerű folyamatosan követni, és a csomagolási beszállítókkal időben egyeztetni.

Új építésipari termék-rendelet (CPR): január 7-től alkalmazandók az első rendelkezések

2025. január 8.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/3110 rendelete (2024. november 27.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról és a 305/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2024. december 18-án jelent meg, és a kihirdetését követő huszadik napon lépett hatályba. A rendelet 96. cikke szerint az 1–4. cikket, az 5. cikk (1)–(7) bekezdését, a 7. cikk (1) bekezdését, a 9. és 10. cikket, a 12. cikk (1) bekezdésének első albekezdését, a 16. cikk (3) bekezdését, a 37. cikk (4) bekezdését, a 63., 89. és 90. cikket, valamint az I–IV., VII., IX. és X. mellékletet 2025. január 7-től kell alkalmazni. A rendelet egésze főszabályként 2026. január 8-tól, a 92. cikk 2027. január 8-tól alkalmazandó. A 94. cikk szerint a 305/2011/EU rendelet 2026. január 8-tól hatályát veszti, egyes cikkei azonban 2040. január 8-ig hatályban maradnak.

A szabályozás lényege

Az 1. cikk szerint a rendelet harmonizált szabályokat állapít meg az építési termékek környezeti és biztonsági teljesítményének kifejezésére, ideértve az életciklus-értékelést, valamint környezeti, funkcionális és biztonsági termékkövetelményeket. A 2. cikk a hatályt a használt termékekre és a fő alkatrészekre is kiterjeszti. A január 7-től alkalmazandó rendelkezések elsősorban a jövőbeli szabályozás kereteit teremtik meg: az 5. cikk a teljesítményre vonatkozó, végrehajtási jogi aktusokkal kötelezővé tett harmonizált szabványok rendszerét, a 7. cikk (1) bekezdése a termékkövetelmények felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban történő megállapítását, a 89. cikk pedig a Bizottság ötéves felhatalmazását rögzíti 2025. január 7-től. Az alkalmazás kezdőnapjától a 15. cikk szerinti teljesítmény- és megfelelési nyilatkozatnak a termék teljes életciklusára vonatkozó környezeti fenntarthatósági teljesítményt is tartalmaznia kell, a II. melléklet a)–d) pontjában felsorolt jellemzők tekintetében 2026. január 8-tól, további jellemzők esetén 2030-tól és 2032-től. A 11. cikk szerint a tagállamok a harmonizált területen nem írhatnak elő további jellemzőket vagy követelményeket.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet az építési termékek gyártóit, importőreit, forgalmazóit, a logisztikai szolgáltatókat és az online értékesítőket érinti, közvetve a tervezőket és a kivitelezőket is. Az új nyilatkozási rendszer, a környezeti teljesítmény számítása és a digitális termékútlevél fokozatos bevezetése adatgyűjtési, informatikai és dokumentációs ráfordítást igényel. A rendelet 91. cikke szerint a nyilatkozat és a termékinformáció főszabályként elektronikusan is rendelkezésre bocsátható, a végfelhasználó kérésére azonban nyomtatott formában is díjmentesen biztosítani kell. Előnyt jelent, hogy a tagállami többletkövetelmények tilalma kiszámíthatóbb uniós piacot teremt.

Teendők és határidők

A 2025. január 7-től alkalmazandó rendelkezések közvetlen, azonnali kötelezettséget a gazdasági szereplőknek még nem írnak elő, a főbb kötelezettségek 2026. január 8-tól lépnek életbe. Addig a 305/2011/EU rendelet szerinti teljesítménynyilatkozási rendszer marad irányadó, a 95. cikk átmeneti szabályaival. Az érintett vállalkozásoknak érdemes felmérniük termékeiket, előkészíteniük a környezeti adatok gyűjtését és a dokumentációs rendszereiket, valamint figyelemmel kísérniük a Bizottság termékcsaládonként elfogadandó végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusait, mert ezek határozzák meg a konkrét követelményeket és átállási időpontokat.

Elindult az átállás az új uniós építésipar-szabályokra

Január 7-től alkalmazandók az új uniós építésipar-szabályok első, keretjellegű rendelkezései, amelyek a következő évek részletszabályainak alapjait rakják le. A gyártókat, importőröket és forgalmazókat érintő érdemi kötelezettségek 2026. január 8-tól lépnek életbe.

Az (EU) 2024/3110 rendelet felváltja a 2011 óta alkalmazott építésipar-szabályokat. Most az alapfogalmak, a hatály, a harmonizált szabványokra és a bizottsági felhatalmazásra vonatkozó szabályok váltak alkalmazandóvá, amelyek alapján a Bizottság termékcsaládonként kidolgozza a részletes követelményeket.

Az új rendszer egyik fő újdonsága, hogy a teljesítmény- és megfelelőségi nyilatkozatnak a termék teljes életciklusára vonatkozó környezeti adatokat is tartalmaznia kell, első lépésben 2026-tól. A tagállamok nem írhatnak elő a harmonizált követelményeken túl további jellemzőket, ami egységesebb piacot jelent.

A vállalkozásoknak 2026-ig van idejük felkészülni. Érdemes már most felmérni a termékkört, megkezdni a környezeti adatok gyűjtését, és figyelni a Bizottság termékcsaládokra vonatkozó döntéseit. Addig a jelenlegi teljesítménynyilatkozási szabályok maradnak irányadók, a forgalmazóknak és webáruházaknak pedig fel kell készülniük arra, hogy az új rendszerben a vásárlók számára szükséges termékinformációkat az adásvétel előtt elérhetővé kell tenniük.

CRR3: január 1-jétől alkalmazandók a bankok új tőkeszabályai

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1623 rendelete (2024. május 31.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendeletet (CRR) módosítja a hitelkockázatra, a hitelértékelési korrekciós kockázatra, a működési kockázatra, a piaci kockázatra és a tőke-küszöbértékre vonatkozó követelmények tekintetében. A rendelet 2. cikke szerint főszabályként 2025. január 1-jétől kell alkalmazni, egyes pontjait már 2024. július 9-től. A piaci kockázati szavatolótőke-követelmények alkalmazásának kezdőnapját a Bizottság a CRR 461a. cikke alapján kiadott (EU) 2024/2795 felhatalmazáson alapuló rendelettel 2026. január 1-jére halasztotta. A rendelet közvetlenül alkalmazandó, a hazai hitelintézeteknél a Magyar Nemzeti Bank felügyeli a megfelelést.

A szabályozás lényege

A módosítás a Bázeli III-standardok utolsó elemeit ülteti át. A CRR módosított 92. cikk (3) bekezdése bevezeti a tőke-küszöbértéket: a teljes kockázati kitettségérték a modell alapján számított érték és a sztenderd módszerekkel számított érték 72,5%-ának nagyobbika. A 465. cikk (1) bekezdése átmeneti szorzót enged: 2025-ben 50%, ezt követően évente 5 százalékponttal emelkedve 2029-ben 70%. A 465. cikk (3) bekezdése szerint az intézmények 2032. december 31-ig 65%-os kockázati súlyt rendelhetnek a külső hitelminősítéssel nem rendelkező vállalatokkal szembeni kitettségekhez, ha becslésük szerint a kötelezett nemteljesítési valószínűsége nem haladja meg a 0,5%-ot. A rendelet emellett átalakítja a hitelkockázati sztenderd módszert, a működési kockázat számítását és a hitelértékelési korrekciós kockázat kezelését. A 495h. cikk alapján az alternatív belső modellen alapuló piaci kockázati módszer egyes kereskedési részlegeknél 2026. január 1-jéig átmenetileg alkalmazható.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlenül a hitelintézeteket és a befektetési vállalkozásokat érinti, közvetve azonban a hitelfelvevő vállalkozásokat is. A tőke-küszöbérték és az új kockázati súlyok a belső modellt alkalmazó bankoknál növelhetik a tőkeigényt, ami a hitelárazásban és a hitelezési feltételekben is megjelenhet. A tőke-küszöbérték a preambulum (5) bekezdése szerint a belső modellek alapján számított szavatolótőke-követelmények alsó korlátját a sztenderd módszerek szerinti követelmény 72,5%-ában határozza meg, így a modellt használó bankok tőkeelőnye korlátozottá válik. A minősítéssel nem rendelkező vállalati ügyfelek kitettségeinek kezelése, a speciális hitelezés és az ingatlanfedezetű hitelek szabályai különösen a kkv-k és az ingatlanfejlesztők finanszírozását befolyásolhatják. Az átmeneti szabályok 2032-ig mérséklék a hirtelen hatást, így a változás várhatóan fokozatosan jelenik meg a vállalati hitelezésben. Magyarországon a hatás mértéke az egyes bankok által alkalmazott módszerektől függ.

Teendők és határidők

A bankoknak 2025. január 1-jétől az új szabályok szerint kell számítaniuk és jelenteniük tőkekövetelményüket, a piaci kockázati elemeket 2026. január 1-jétől. A hitelfelvevő vállalkozásoknak érdemes számolniuk azzal, hogy a bankok a kockázatértékeléshez több adatot, például pénzügyi információt és fedezeti dokumentációt kérhetnek, és a hitelfeltételek, különösen a fedezeti és árazási elemek, módosulhatnak. A finanszírozási terveket és a hitelszerződések megújítását célszerű ennek figyelembevételével, időben előkészíteni. A jó hitelképesség dokumentálása, például naprakész beszámolók és üzleti tervek rendelkezésre bocsátása, a kedvezőbb kockázati besorolás elérését segítheti. A beruházási hitelek és a projektfinanszírozás tervezésekor érdemes a bankkal előre egyeztetni a fedezeti elvárásokat.

Új uniós tőkeszabályok a bankoknál: mire számíthatnak a hitelfelvevők?

Január 1-jétől alkalmazandók a bankok tőkekövetelményeinek számítását átalakító, a Bázeli III-csomagot lezáró uniós szabályok. A változás közvetlenül a hitelintézeteket érinti, közvetve azonban a vállalati hitelek feltételeit is befolyásolhatja.

Az (EU) 2024/1623 rendelet a nemzetközi Bázeli III-standardok utolsó elemeit vezeti be. A belső modelleket használó bankok tőkekövetelménye nem lehet alacsonyabb a sztenderd módszerrel számított érték egy meghatározott hányadánál; ez az arány 2025-ben 50%, és fokozatosan 72,5%-ra emelkedik.

A külső minősítéssel nem rendelkező, jó kockázatú vállalati ügyfelekkel szembeni kitettségekre 2032 végéig kedvezőbb átmeneti kockázati súly alkalmazható. A piaci kockázati szabályok bevezetése egy évvel, 2026-ra tolódott. A banki működési kockázat és a hitelkockázati sztenderd módszer számítása is megváltozik, ami a hitelezési kapacitásra is kihat.

A hitelfelvevő vállalkozásoknak érdemes felkészülniük arra, hogy a bankok bővebb pénzügyi adatokat és fedezeti információkat kérhetnek, és a hitelfeltételek módosulhatnak. A finanszírozási igényeket célszerű időben egyeztetni a bankkal, és a hiteligénylést naprakész beszámolókkal, üzleti tervvel és fedezeti dokumentációval alátámasztani, mert ez a kockázati besorolást és így a hitel árát is befolyásolhatja.

Azonnali euroátutalások: január 9-től kötelező fogadás az euróövezetben

2025. január 10.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/886 rendelete (2024. március 13.) a 260/2012/EU (SEPA) és az (EU) 2021/1230 rendeletet, valamint a 98/26/EK és az (EU) 2015/2366 irányelvet módosítja az azonnali euroátutalások tekintetében. A SEPA-rendeletbe beiktatott 5a. cikk (8) bekezdése szerint az euróövezeti tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatók 2025. január 9-től kötelesek az azonnali euroátutalások fogadását, 2025. október 9-től azok indítását kínálni ügyfeleiknek. Ugyanettől a naptól alkalmazandó az euróövezeti szolgáltatókra az 5b. cikk szerinti díjparitás, valamennyi azonnali átutalást kínáló szolgáltatóra pedig az 5d. cikk szerinti szankciós ellenőrzési szabály. A nem eurót használó tagállamok, így Magyarország szolgáltatóira későbbi határidők vonatkoznak.

A szabályozás lényege

Az 5a. cikk (1) bekezdése szerint az átutalást kínáló szolgáltatónak minden ügyfele számára azonnali átutalást is kínálnia kell. A (4) bekezdés c) pontja alapján a kedvezményezett szolgáltatójának a megbízás átvételétől számított 10 másodpercen belül jóvá kell írnia az összeget. Az 5b. cikk (1) bekezdése szerint az azonnali átutalás díja nem lehet magasabb a megfelelő típusú egyéb átutalások díjánál, az 5c. cikk szerinti kedvezményezett-ellenőrzés pedig díjmentes. Az 5c. cikk szerint a fizető fél szolgáltatójának az átutalás engedélyezése előtt ellenőriznie kell a számlaszám és a kedvezményezett nevének egyezését, és eltérés esetén figyelmeztetnie kell az ügyfelet; ezt az euróövezetben 2025. október 9-től kell alkalmazni. Az 5d. cikk szerint a szolgáltatók legalább naponta ellenőrzik, hogy ügyfeleik célzott pénzügyi korlátozó intézkedés hatálya alá tartoznak-e, és ennek fejében nem kell tranzakciónként szűrniük. A nem euróövezeti szolgáltatóknak a fogadást 2027. január 9-től, az indítást és a kedvezményezett-ellenőrzést 2027. július 9-től kell biztosítaniuk.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A januári határidő közvetlenül az euróövezeti bankokat kötelezi, gyakorlati hatása azonban a magyar vállalkozásokat is eléri. Az euróövezeti bankoknál számlát vezető, euróban értékesítő exportőrök és szolgáltatók a partnereiktől gyorsabban, akár másodperceken belül kaphatják meg az ellenértéket, ami javíthatja likviditásukat. Az azonnali és a hagyományos átutalás díjparitása költségcsökkentést eredményezhet. A belföldi szolgáltatóknál vezetett euroszámlákon a kötelezettségek 2027-től érvényesek, így addig a szolgáltatások köre bankonként eltérhet. A kedvezményezett-ellenőrzés bevezetése a téves és a megtévesztésen alapuló átutalások kockázatát mérsékli, ami a vállalati pénzügyi folyamatok biztonságát növeli. Az azonnali teljesítés ugyanakkor gyorsabb belső jóváhagyási folyamatokat és pontosabb partneradat-kezelést kíván.

Teendők és határidők

Az euróban fizető és fizetést fogadó vállalkozásoknak érdemes tájékozódniuk számlavezető bankjaiknál az azonnali euroátutalás elérhetőségéről és díjairól, és ennek fényében áttekíteniük likviditáskezelésüket és fizetési feltételeiket. Célszerű felkészíteni a pénzügyi folyamatokat és a partnertörzset arra, hogy a kedvezményezett-ellenőrzés miatt a számlaszámnak és a kedvezményezett nevének pontosan egyeznie kell. A rendelet 11. cikk (1a) bekezdése szerint a tagállamoknak 2025. április 9-ig kell megállapítaniuk a szankciós szabályokat; a hazai szolgáltatók 2027-es határidejét a pénzügyi tervezésben is figyelembe kell venni.

Másodpercek alatt érkezhethet az euró: indul az azonnali átutalások kötelező fogadása

Január 9-től az euróövezeti bankoknak kötelező fogadniuk az azonnali euroátutalásokat. A magyar szolgáltatókra 2027-től vonatkoznak a kötelezettségek, az euróban kereskedő hazai vállalkozások azonban már most érezhetik a változást.

Az uniós rendelet szerint az azonnali euroátutalás összegét a kedvezményezett bankjának tíz másodpercen belül jóvá kell írnia, díja pedig nem lehet magasabb a hagyományos átutalásénál. Az euróövezeti bankoknak októbertől az indítást is biztosítaniuk kell. Ha egy magyar cég euróövezeti partnere vagy saját euróövezeti számlája érintett, a jóváírás akár azonnal megtörténhet, ami a likviditás tervezését is könnyíti, és csökkentheti a fizetési késedelmek miatti bizonytalanságot.

Októbertől az euróövezetben bevezetik a kedvezményezett-ellenőrzést: a bank az átutalás jóváhagyása előtt összeveti a számlaszámot a kedvezményezett nevével, és eltérés esetén figyelmezteti ügyfelét. Ez a téves vagy csaló átutalások kockázatát csökkenti.

A magyar bankoknak 2027 januárjától kell fogadniuk és 2027 júliusától indítaniuk az azonnali euroátutalásokat. Az euróban számlázó cégeknek érdemes már most egyeztetniük bankjukkal, és pontosítaniuk partnereik számladatait, hogy a név és a számlaszám egyezésének vizsgálata ne akadályozza a kifizetéseket.

FuelEU Maritime: január 1-jétől alkalmazandók a tengeri hajózás kibocsátási határértékei

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1805 rendelete (2023. szeptember 13.) a megújuló és alacsony kibocsátású tüzelőanyagok tengeri szállításban való alkalmazásáról, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (FuelEU Maritime) a 2025. január 1-jétől kezdődő jelentési időszaktól alkalmazandó. A rendelet záró rendelkezése szerint 2025. január 1-jétől kell alkalmazni, kivéve a nyomkövetési tervről szóló 8. és 9. cikket, amelyeket már 2024. augusztus 31-től kell alkalmazni. Rendeletként közvetlenül alkalmazandó minden tagállamban, így Magyarországon is, és a 31. cikk a kikötő szerinti állam általi ellenőrzésről szóló irányelvet egészíti ki a FuelEU megfeleléségi dokumentummal.

A szabályozás lényege

A 2. cikk (1) bekezdése szerint a rendelet lobogótól függetlenül minden kereskedelmi célú utas- vagy áruszállításra szolgáló, 5000 bruttó tonnatartalom feletti hajóra vonatkozik, többek között a tagállami kikötőkben tartózkodás és a tagállami kikötők közötti utak során felhasznált energia tekintetében. A 4. cikk (2) bekezdése alapján a fedélzeten felhasznált energia éves átlagos üvegházhatásúgáz-intenzitásának határértékét a 91,16 g CO₂-egyenérték/MJ referenciaértékhez képest 2025. január 1-jétől 2%-kal, 2030-tól 6%-kal, 2035-től 14,5%-kal, 2040-től 31%-kal, 2045-től 62%-kal, 2050-től 80%-kal csökkentett értékekben kell meghatározni. A társaságok a 8. cikk szerinti, hitelesítő által értékelte nyomkövetési terv alapján kötelesek nyomon követni és rögzíteni hajóik energiafelhasználását, és a hitelesítési időszakban január 31-ig hajóspecifikus FuelEU-jelentést kell benyújtaniuk. A határérték túllépése esetén a 23. cikk szerinti, a IV. melléklet képletével számított FuelEU-bírságot kell fizetni. A 6. cikk 2030-tól a kikötött hajónál part menti villamosenergia-ellátás használatát írja elő.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlen kötelezettje a hajózási társaság, magyar vállalkozásokat azonban főként közvetve érint. A tengeri fuvarra támaszkodó exportőrök, importőrök, szállítmányozók és logisztikai szolgáltatók számára a megfelelés költségei, például a drágább alacsony kibocsátású üzemanyagok vagy a bírságkockázat, a fuvardíjakban és pótdíjakban jelenhetnek meg. A rendelet a tengeri tüzelőanyag-ellátási lánc szereplőinek, így a megújuló és alacsony kibocsátású üzemanyagok előállítóinak és forgalmazóinak piaci lehetőséget teremt. A hatás mértéke a hajózási társaságok üzemanyag-stratégiájától és attól függ, hogy a megfelelési költségeket milyen arányban hárítják át az ügyfelekre. A rendelet a kikötői tartózkodásra is kiterjed, így a konténeres és ömlesztett áruszállítás egyaránt érintett lehet.

Teendők és határidők

A hajót üzemeltető társaságoknak 2025. január 1-jétől a jóváhagyott nyomkövetési terv szerint kell rögzíteniük az adatokat, az első, 2025-ös jelentési időszakra vonatkozó FuelEU-jelentést pedig a következő év január 31-ig kell benyújtaniuk a hitelesítőhöz. A tengeri fuvar igénybe vevő vállalkozásoknak érdemes áttekinteniük fuvarozási és szállítmányozási szerződéseiket, különösen a kibocsátási pótdíjak áthárítására vonatkozó kikötéseket, és a 2025-ös fuvar költség-tervezésben számolniuk kell az esetleges többletköltséggel. Hosszabb távú szerződéseknél érdemes rögzíteni, hogy a jövőbeli, szigorodó csökkentési célok, 2030-tól 6%, milyen módon érinthetik a díjakat. Az ajánlatkéréseknél célszerű a fuvarozóktól a kibocsátási költségelemek elkülönített feltüntetését kérni.

Zöldebb tengeri hajózás: januártól élnek az uniós kibocsátási előírások

Január 1-jétől alkalmazandó a FuelEU Maritime rendelet, amely csökkenti a hajók fedélzetén felhasznált energia megengedett üvegházhatásúgáz-intenzitását. A költségek a tengeri fuvarra támaszkodó magyar cégekhez is eljuthatnak.

Az (EU) 2023/1805 rendelet az 5000 bruttó tonnataralom feletti kereskedelmi hajókra vonatkozik, lobogótól függetlenül. A hajók fedélzeti energiafelhasználásának kibocsátási intenzitását 2025-től 2%-kal, 2030-tól 6%-kal kell csökkenteni a referenciaértékhez képest, a cél 2050-re 80%. A rendelet a kikötőben töltött időre is kiterjed, és a nem uniós lobogó alatt közlekedő hajókra is vonatkozik, így a fuvarozó kiválasztásával a kötelezettség nem kerülhető meg.

A hajózási társaságoknak nyomon kell követniük és hitelesíttetniük kell hajóik energiafelhasználását, évente jelentést kell tenniük, a határérték túllépése esetén pedig bírságot kell fizetniük. 2030-tól a kikötött hajóknak part menti áramot kell használniuk.

A magyar vállalkozásokat elsősorban a fuvardíjakon keresztül érinti a változás. A tengeri szállítást igénybe vevő exportőröknek és importőröknek érdemes áttekinteniük szerződéseik pótdíj-kikötéseit, és a költségtervezésben számolniuk a lehetséges áremelkedéssel. Ajánlatkéréskor célszerű a fuvarozótól a kibocsátással összefüggő költségelemek külön feltüntetését kérni, hogy az ajánlatok összehasonlíthatók legyenek.

Szigorúbb uniós CO₂-flottacélértékek 2025-től a gépjárműgyártóknak

2025. január 3.

Jogforrás és hatály

Az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások meghatározásáról szóló (EU) 2019/631 európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikk (4) bekezdése szerint 2025. január 1-jétől új, a teljes uniós járműállományra vonatkozó célértékeket kell alkalmazni. A 2025–2029-es időszak ösztönző mechanizmusát az (EU) 2023/851 rendelet állapította meg. Az új nehézgépjárművekre vonatkozó (EU) 2019/1242 rendeletet az (EU) 2024/1610 rendelet szigorította, és a 3a. cikk szerint a 2025–2029-es beszámolási időszakokban a meghatározott nagy tehergépjármű-alcsoportokra a 2019. évi átlaghoz képest 15%-os csökkentési cél érvényes. A rendeletek közvetlenül alkalmazandók, kötelezettjeik a járműgyártók.

A szabályozás lényege

Az (EU) 2019/631 rendelet 1. cikk (4) bekezdése alapján a személygépkocsik és a könnyű haszongépjárművek uniós flottaszintű célértéke a 2021. évi célértéknél 15%-kal alacsonyabb. Az (EU) 2023/851 rendelettel módosított 1. cikk (6) bekezdése szerint 2025. január 1-jétől 2029. december 31-ig a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművekre a személygépkocsiknál 25%-os, a könnyű haszongépjárműveknél 17%-os referenciaértéket kell alkalmazni; ha egy gyártó ezt túlteljesíti, a fajlagos célértéke az I. melléklet szerinti ZLEV-tényezővel, legfeljebb 5%-kal enyhül. A 8. cikk szerint a célértéket túllépő gyártó vagy csoportosulás grammonként és járművenként 95 eurós többletkibocsátási díjat fizet. A gyártók a kötelezettségeket csoportosulásban együttesen is teljesíthetik. A 2. cikk (4) bekezdése szerint az évi 1000 új járműnél kevesebbet nyilvántartásba vevő gyártók mentesülnek. Nehézgépjárműveknél a 2019/1242 rendelet 3a. cikke 2030-tól 45%-os, 2035-től 65%-os, 2040-től 90%-os csökkentést ír elő, a 8. cikk szerinti többletkibocsátási díj 4250 EUR/gCO₂/tkm.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kötelezettség az Unióban járművet forgalomba hozó gyártókat terheli, a hatás azonban a teljes értékláncon végiggyűrűzik. A magyarországi járműgyártók és beszállítóik termékösszetétele az elektromos és alacsony kibocsátású modellek felé tolódhat, ami akkumulátor-, villanymotor- és elektronikai beszállításokra növeli a keresletet, a hagyományos hajtáslánc-elemekre csökkentheti. A gyártók árazási és kínálati döntései, valamint az esetleges díjfizetési kockázat a flottát üzemeltető vállalkozások beszerzési költségeit és választási lehetőségeit is befolyásolhatják. A ZLEV-referenciaérték túlteljesítéséért járó kedvezmény ösztönzi a gyártókat a kibocsátásmentes modellek kínálatának bővítésére, ami az elektromos járművek piaci elterjedését gyorsíthatja. A nehézgépjárművek szigorúbb céljai a fuvarozó és logisztikai vállalkozások járműbeszerzési döntéseit is befolyásolhatják.

Teendők és határidők

A járműipari beszállítóknak érdemes egyeztetniük megrendelőikkel a 2025–2029-es időszak termelési terveiről és a kibocsátásmentes modellek arányának várható alakulásáról, és ehhez igazítaniuk kapacitás- és beruházási döntéseiket. A flottát üzemeltető vállalkozásoknak a 2025-ös beszerzéseknél célszerű figyelembe venniük a kínálat és az árak változását, valamint az elektromos járművek töltési infrastruktúrájának igényét. A teljesítést naptári évenként kell értékelni, ezért a 2025-ös forgalomba helyezési adatok már a célértékbe számítanak. A nehézgépjármű-flottát üzemeltető fuvarozóknak a hosszabb távú járműcserét is az egyre szigorodó, 2030-tól 45%-os célok fényében érdemes megtervezniük.

2025-től szigorodnak az autógyártók uniós kibocsátási céljai

Január 1-jétől az új autók és kisteherautók uniós flottaszintű szén-dioxid-célértéke 15%-kal alacsonyabb a 2021-esnél, és a nehéz tehergépjárművek egyes csoportjainál is 15%-os csökkentés az elvárás. A változás a beszállítói láncot is érinti.

Az (EU) 2019/631 rendelet szerint a gyártók 2025 és 2029 között a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású autókra 25%-os, kisteherautókra 17%-os referenciaértékkel számolhatnak. Aki ezt túlteljesíti, kedvezőbb célértéket kap, aki viszont túllépi a célértéket, grammonként és járművenként 95 eurós díjat fizet.

A nehézgépjárműveknél 2030-tól 45%-os, 2040-től 90%-os csökkentés következik. A kis, évi ezer járműnél kevesebbet nyilvántartásba vevő gyártók mentesülnek a célértékek alól. A gyártók csoportosulásban együttesen is teljesíthetik a követelményeket, ami a piaci szereplők közötti együttműködést ösztönözheti.

A hazai járműipari beszállítóknak érdemes időben egyeztetniük megrendelőikkel a modellösszetétel várható változásáról, a flottát üzemeltető cégeknek pedig a beszerzéseknél számolniuk a kínálat és az árak alakulásával, valamint az elektromos járművek töltési igényével. A teljesítést naptári évenként értékelik, így a 2025-ös forgalomba helyezések már számítanak, a gyártók termékpolitikája tehát már az év elején érezhetően változhat.

USA: „America First Trade Policy” elnöki memorandum – átfogó kereskedelempolitikai felülvizsgálat

2025. január 22.

Jogforrás és hatály

Az Egyesült Államok elnöke 2025. január 20-án „America First Trade Policy” címmel elnöki memorandumot adott ki, amelyet a Fehér Ház január 21-én tett közzé. A dokumentum nem végrehajtási rendelet, hanem a külügyminiszternek, a pénzügyminiszternek, a védelmi, a kereskedelmi és a belbiztonsági miniszternek, a költségvetési hivatal (OMB) igazgatójának, az USA kereskedelmi képviselőjének (USTR), valamint az elnök gazdaságpolitikai és kereskedelmi tanácsadóinak szóló utasítás. A 6. szakasz szerint a memorandum az alkalmazandó jog és a rendelkezésre álló költségvetési források keretei között hajtandó végre, és harmadik személyek számára kikényszeríthető jogot nem keletkeztet. Közvetlenül tehát vámot vagy más kötelezettséget nem vezet be.

A szabályozás lényege

A 2. szakasz (a) pontja a tartós áruforgalmi hiány okainak vizsgálatát és orvoslási javaslatokat, köztük globális kiegészítő vám lehetőségét írja elő; a (b) pont a vámok és más külkereskedelmi bevételek beszedésére szolgáló „External Revenue Service” létrehozásának vizsgálatát. A (c) pont a tisztességtelen külföldi kereskedelmi gyakorlatok azonosítását, a (d) pont az USA–Mexikó–Kanada megállapodás 2026. júliusi felülvizsgálatának előkészítését, az (e) pont a partnerek árfolyampolitikájának értékelését, az (i) pont a 800 dolláros vámmentes küldeményhatár (de minimis) felülvizsgálatát, a (j) pont az amerikai vállalkozásokat hátrányosan érintő külföldi adók vizsgálatát rendeli el. A 3. szakasz Kína kereskedelmi megállapodás szerinti teljesítését és a Section 301 szerinti vámok felülvizsgálatát írja elő. A 4. szakasz (a) pontja szerint a kereskedelmi miniszter megvizsgálja a 19 U.S.C. 1862 (Section 232) szerinti nemzetbiztonsági vizsgálatok indításának szükségességét, a (b) pont az acél- és alumíniumvámok és -kizárások hatékonyságának értékelését írja elő. Az 5. szakasz szerint a jelentéseket 2025. április 1-jéig, az OMB-jelentést április 30-ig kell benyújtani.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A memorandum az amerikai piacra közvetlenül exportáló magyar vállalkozásokat, valamint az uniós, különösen a német járműipari és gépipari exportláncba beszállító cégeket érintheti. Mivel a felülvizsgálatok kifejezetten kiterjednek kiegészítő vámokra, nemzetbiztonsági alapú importkorlátozásokra, az acél- és alumíniumvámokra és a külföldi adókra, az áprilisi jelentések nyomán új kereskedelmi intézkedések várhatók. Ez a 2025-ös árazásban, szerződéskötésben és beruházási döntésekben bizonytalansági tényezőt jelent. A de minimis szabály felülvizsgálata az amerikai fogyasztóknak közvetlenül, kis értékű küldeményekben értékesítő webáruházakat is érintheti. Az uniós exportőrök versenyhelyzetét az is befolyásolhatja, hogy a memorandum a külföldi, amerikai vállalkozásokat hátrányosan érintő adók vizsgálatát is előírja.

Teendők és határidők

Az amerikai exportban érdekelt vállalkozásoknak érdemes felmérniük, mely termékeik tartozhatnak a vizsgált körbe, különösen acél- és alumíniumtartalmú, járműipari és stratégiai termékek esetén, és milyen arányban értékesítenek közvetlenül vagy közvetve az USA-ba. Célszerű áttekinteni a hosszú távú szállítási szerződések árazási és vámáthárítási kikötéseit, a származási szabályokat és a kiszállítási útvonalakat. A 2025. április 1-jei jelentési határidőig és az azt követő elnöki döntésekig a fejleményeket folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Ahol lehetséges, a szerződésekben érdemes rendelkezni a vámváltozás esetén irányadó ármódosítási vagy újratárgyalási lehetőségről.

Amerikai kereskedelempolitikai felülvizsgálat indul: áprilisig készülnek a jelentések

Az amerikai elnök január 20-i memoranduma átfogó kereskedelempolitikai vizsgálatot rendelt el. Új vámot még nem vezetett be, de az április 1-jéig elkészülő jelentések nyomán újabb amerikai kereskedelmi intézkedések várhatók.

Az „America First Trade Policy” memorandum a szövetségi szerveket utasítja a kereskedelmi hiány, a tisztességtelennek tekintett külföldi gyakorlatok, az árfolyampolitikák és a vámmentes kis értékű küldemények szabályainak vizsgálatára. Felmerül egy globális kiegészítő vám és egy külön vámbeszedő szervezet létrehozásának lehetősége is.

A kereskedelmi miniszternek azt is vizsgálnia kell, indokolt-e nemzetbiztonsági alapon importkorlátozó vizsgálatokat indítani, emellett felülvizsgálják az acél- és alumíniumvámokat és a Kínával szembeni vámokat. A jelentéseket 2025. április 1-jéig kell elkészíteni. A memorandum az amerikai–mexikói–kanadai megállapodás 2026-os felülvizsgálatának előkészítését is elrendeli.

Az amerikai piacra közvetlenül vagy uniós partnereken keresztül szállító magyar vállalkozásoknak érdemes felmérniük vámkockázataikat, és áttekinteniük szerződéseik árazási és vámáthárítási kikötéseit. Különösen az acél- és alumíniumtartalmú, valamint a járműipari termékeket gyártó cégeknek indokolt a fejleményeket közelről követni, mert ezekre a termékekre irányuló vizsgálatokat a memorandum kifejezetten nevesíti, és a döntések rövid határidővel születhetnek.